

Sjeldne fugler i Norge i 2011 og 2012

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

*Et uventet førstefunn! Gråvingemåke *Larus glaucescens* er en stillehavsart, men dukket likefullt opp i Vardø (FI) sommeren 2011. Foto: Tormod Amundsen.*

Oddvar Heggøy & Tor A. Olsen

Dette er årsrapport nr. 36 og 37 fra NSKF. Denne rapporten presenterer først og fremst saker fra 2011 og 2012, men 99 funn fra 2010 eller tidligere år er også inkludert. Andelen eldre saker er dermed fremdeles høy, noe som i hovedsak skyldes at flere lokale rapport- og sjeldenhetskomitéer for fugl (LRSK) har jobbet spesifikt med å innhente beskrivelser og dokumentasjon av gamle funn. Det er dessuten flere observatører som fremdeles sender inn eldre saker. Dette bidrar til å gi et riktigere bilde av forekomsten av sjeldne fugler i Norge. Vi oppfordrer som vanlig enda flere til å hjelpe oss med å komplettere både gamle og nye rapporter.

Komiteens sammensetning og arbeid

Det har ikke vært noen endringer i komiteens sammensetning siden forrige rapport ble gitt ut.

Som da bestod den av Øivind Egeland (Oslo), Oddvar Heggøy (Sør-Trøndelag), Kjell Ruud Mjøsnes (Rogaland), Tor Audun Olsen (Rogaland), Simon Rix (Oslo) og Bjørn Olav Tveit (Akershus). Siden forrige rapport ble ferdigstilt har komiteen avholdt tre møter, på Jæren i Rogaland i november 2013, i Eilat i Israel i april 2014 og igjen på Jæren i mai 2015. En stadig økende andel saker blir imidlertid ferdigbehandlet utenom de regulære møtene, fremfor alt gjennom NSKF-modulen i Artsobservasjoner, men også ved hjelp av andre nett-løsninger slik som Skype.

Saksbehandlingen

Den ordinære saksbehandlingen omfatter totalt 787 ferdigbehandlede funn, hvorav 717 publiseres som godkjent i denne rapporten. Åtte av

disse gjelder hybrider og 13 havnet i kategoriene C, D eller E. Fire saker ble henlagt. Komiteen vurderte 69 funn som utilstrekkelig dokumentert for inkludering i den norske funnstatistikken. Som vanlig vil vi presisere at disse funnene ikke nødvendigvis representerer feilbestemte fugler. De fleste er mangelfullt beskrevet og/eller dokumentert, og kan på det grunnlaget ikke inngå i den offisielle norske funnstatistikken. Kun i et fåtall tilfeller er reelle feilbestemmelser påvist.

I tillegg til den ordinære saksbehandlingen har den samlede funnmassen av flere arter og underarter blitt revurdert eller er under revurdering. Arter og underarter som er ferdig revurdert og publiseres her gjelder gulkinneand *Anas formosa*, rødfotand *A. rubripes*, makaronesialire *Puffinus baroli*, ørnvåk *Buteo rufinus*, gråseiler *Apus pallidus*, skorsteinsseiler *Chaetura pelagica*, sibirjernespurv *Prunella montanella*, sørlig blåstrupe *Luscinia svecica cyaneola*, vår- og sommerfunn av hanner av asiasvartstrupe *Saxicola maurus*, gulltrost *Zoothera dauma*, ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus* og mandsjuriastær *Sturnus sturninus*. Noen enkeltfunn av andre arter har av ulike årsaker også blitt revurdert og publiseres her. NSKF jobber i tillegg fortsatt med revurdering av flere andre arter. Dette dreier seg i hovedsak om arter der det har vært eller kan bli endringer i taksonomisk status, eller arter med svært få godkjente funn. Som eksempler kan nevnes rødstrupesanger *Sylvia cantillans* og myrpiplerke *Anthus rubescens*.

Noen hovedtrekk fra forekomsten

Den geografiske fordelingen av sjeldne fugler i Norge i 2011 og 2012 fulgte stort sett det samme mønsteret som i de foregående årene. Det høyeste antallet rariteter ble sett i Rogaland, med Vest-Agder og Nordland på de neste plassene. I 2012 klatret Nordland for første gang forbi Vest-Agder og inntok andreplassen over fylker med flest funn av sjeldenheter i Norge. Måltrettet innsats for å samle inn dokumentasjon på funn fra blant annet Svalbard, Finnmark, Troms, Nordland, Møre og Romsdal og Oppland medfører at disse fylkene har flere godkjente funn enn det som har vært vanlig de siste årene. Tabell 1 oppsummerer de godkjente funnene som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker og år. Fem arter ble tatt ut av NSKFs rapporterings-

liste fra og med 2012. Disse artene hadde totalt 82 godkjente funn fra 2011, noe som utgjør omtrent halvparten av den reduksjonen i antall godkjente funn som man ser fra 2011 til 2012. Nedgangen i antall funn mellom de to årene kan nok også forklares med treghet i rapporteringen, men det er likevel klart at 2011 var et særdeles godt år for funn av sjeldne fuglearter i Norge.

Denne rapporten presenterer en rekke nye funn av arter som kun er sett et fåtall ganger tidligere i Norge. Arter med mindre enn ti tidligere funn i denne rapporten er (antall godkjente funn til og med 2012 i parentes): Niland Alopochen *aegyptiaca* (8), gulkinneand (2), blåvingeand *Anas discors* (8), hvitøyeand *Aythya nyroca* (9), purpurhodeand *A. affinis* (6), brilleærflugl *Somateria fischeri* (5), harlekinand *Histrionicus histrionicus* (10), ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* (5), kuhegre *Bubulcus ibis* (4), purpurhegre *Ardea purpurea* (8), åtselgribb *Neophron percnopterus* (4), ørnvåk *Buteo rufinus* (3), storskrikørn *Aquila clanga* (3), amerikasadlo *Charadrius semipalmatus* (2), ørkenlo *Ch. leschenaultii* (6), rødbrystlo *Ch. asiaticus* (4), sandsnipe *Calidris pusilla* (9), rødstrupesnipe *C. ruficollis* (4), spisshalesnipe *C. acuminata* (8), stultesnipe *C. himantopus* (4), hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor* (6), franklinmåke *Larus pipixcan* (10), sandterne *Gelochelidon nilotica* (11), gråseiler (5), mongolpiplerke *Anthus godlewskii* (10), myrpiplerke (7), svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* underartsgruppe *phoenicuroides* mfl. (3), asiasvartstrupe *Saxicola m. variegatus* (2), isabellasteinskvet *Oenanthe isabellina* (7), steintrost *Monticola saxatilis* (4), sibirtrost *Geokichla sibirica* (8), ramsanger *Iduna rama* (7), bleksanger *I. pallida* (5), svarthodesanger *Sylvia melanocephala* (3), eikesanger *Phylloscopus bonelli* (6) og rosenbrysttykknebb *Pheucticus ludovicianus* (3).

Flere av de regulære sjeldenheterne opptrådte i rekordantall i løpet av rapportårene. I 2011 var det hele 14 arter som satte ny årsrekord eller tangerte tidligere rekorder (antall funn i parentes): Egretthege *Egretta alba* (23), steppehauk *Circus macrourus* (36), enghauk *C. pygargus* (11), gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (3), svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (10/11), bieter *Merops apiaster* (9), dverglerke *Calandrella*

Tabell 1: Oppsummering av godkjente funn som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker og år. Funn som omfatter flere år/fylker slås sammen i summen i høyre kolonne. For eksempel inngår det her et funn av ringnebbmåke *Larus delawarensis* fra Hordaland som er rapportert fra både 2007, 2008, 2011 og 2012. Dette individet telles i både kolonne for før 2011, 2011 og 2012, men summeres til kun ett funn i høyre kolonne. Det samme gjelder funn av (antatt) samme individ i flere fylker, slike teller kun som ett funn på nederste rad.

Fylke	Før 2011	2011	2012	Sum
Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder	9	4	4	17
Havområdene utenfor norskekysten N	0	0	0	0
Havområdene utenfor norskekysten S	2	1	0	3
Finnmark	11	22	9	42
Troms	7	4	1	12
Nordland	12	33	36	80
Nord-Trøndelag	1	16	7	23
Sør-Trøndelag	1	17	10	27
Møre og Romsdal	15	17	9	40
Sogn og Fjordane	1	4	4	9
Hordaland	3	14	10	24
Rogaland	8	114	58	177
Vest-Agder	5	68	26	98
Aust-Agder	1	10	3	14
Telemark	3	12	10	25
Vestfold	3	27	12	41
Buskerud	0	5	2	7
Oppland	12	5	1	17
Hedmark	4	10	6	19
Oslo og Akershus	1	15	14	29
Østfold	0	13	17	30
Totalt	99	391	227	717

brachydactyla (9), amursvale *Cecropis daurica* (8), sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (25/32), sitronerle *Motacilla citreola* (16/18), svartstrupe-trost *Turdus atrogularis* (3), elvesanger *Locustella fluviatilis* (12), busksanger *Acrocephalus dumetorum* (24/26) og gulirisk *Serinus serinus* (9).

I 2012 hadde følgende arter en rekordartet opp-treden: Svartglente *Milvus migrans* (13), svarte-havsmåke (11), grønlandsmåke *Larus glaucoides kumlieni* (7), sandterne (3), mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (3), myrpiplerke (3) og rosenvarsler *Lanius minor* (4).

Nye arter og underarter for Norge

I denne rapporten presenteres syv arter som er nye på den norske A-listen. Den ene av disse (gulkinnd) er flyttet opp fra kategori D. To arter (makaronesialire og skorsteinsseiler) er

tatt ut av listen etter at de tidligere godkjente funnene er vurdert å være utilstrekkelig dokumentert etter revurdering. Det samme gjelder Norges hittil eneste funn av en ubestemt sibir-/svartstrupejernspurv *Prunella montanella/atrogularis*. Dessuten er én art (mandsjuriastær) flyttet til kategori D. Med dette står den offisielle norske artslisten, inkludert to ubestemte taksa, på 491 arter pr. 2012.

De fem nye artene på den norske A-listen i 2011 var: Knoppsjørre *Melanitta deglandi* av den sibiriske underarten *stejnegeri* fra Persfjorden, Vardø, Finnmark 21.-22. juni, gråvingemåke *L. glaucescens* fra nærliggende Kiberg og Vardø havn i samme kommune 4.-27. juli, klippesvale *Ptyonoprogne rupestris* fra Hernar, Øygarden, Hordaland 5.-7. mai, sibirjernspurv ringmerket på Utsira, Rogaland på den noe overraskende datoen 6. august og rødbrystspurv *Emberiza*

buchanani fra Vågsvoll, Farsund, Vest-Agder 10.-19. august. Høsten 2011 gav også Norges tre første funn av hybrider mellom steppehauk og myrhauk *Circus cyaneus* fordelt på ett funn i hvert av fylkene Vestfold, Telemark og Aust-Agder. En blåtykknebb *Passerina caerulea* fanget på Store Færder, Tjøme, Vestfold 10. juli er også første funn av arten i Norge, men på grunn av usikkerhet rundt opphavet til denne fuglen plasseres denne på D-listen. Sist, men ikke minst, må også Norges første konstaterte hekkefunn av blåstjert *Tarsiger cyanurus* nevnes. Dette ble gjort på Kjerringneset i Øvre Pasvik, Finnmark.

I 2012 ble det kun ett nytt tillegg til listen over fuglearter påtruffet i Norge: Ei voksen kanadatrane *Grus canadensis* ble sett ved Grønningsbukta og Stadsbygd i Rissa kommune, Sør-Trøndelag i perioden 31. mai til 5. juni.

Systematikk

NSKF følger anbefalingene fra Association of European Records and Rarities Committees – Taxonomic Advisory Committee (AERC-TAC) når det gjelder taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse henvises det til vår nettside www.birdlife.no/nskf, og AERCs nettside www.aerc.eu.

Innleveringsfrist

Observasjoner som ønskes publisert i førstkommende NSKF-rapport, må være komiteen i hende innen 1. mars året etter observasjonsåret. Det ideelle er imidlertid om rapporter sendes inn så snart som mulig etter observasjonen slik at komiteen får mulighet til å jobbe jevnt gjennom hele året.

Råd til observatørene

En stadig større del av rapporteringen til NSKF skjer digitalt, fremfor alt via rapporteringsmodulen i artsobservasjoner.no, og vi oppfordrer enda flere til å benytte seg av denne muligheten. Rapporteringsskjema og liste over hvilke arter som skal behandles av NSKF finnes også på komitéens nettside. Vi minner om at vi helst mottar så detaljerte rapporter som mulig, med beskrivelse av hvert enkelt individ og eventuelle bilder i høy oppløsning. Henvisning til bilder som ligger på nettet er som regel ikke nok, da de oftest har lav oppløsning og kan forsvinne når

internett-adresser endres. Husk at funnomstendigheter som avstand, værforhold og optikk kan være avgjørende. For fugler som blir fanget og ringmerket kreves både ringnummer og biome-triske mål.

Endringer på rapporteringslisten

Fra og med 1. januar 2012 skal ikke funn av amerikakrikkand *A. carolinensis*, egretthege, sitronerle, busksanger og rosenstær *Pastor roseus* behandles av NSKF. Videre vurdering av disse artenes forekomst overlates dermed til de respektive LRSK. NSKF er imidlertid svært interessert i å få inn beskrivelser på funn fra årene frem til og med 2011, som ennå ikke har vært forelagt komiteen. Den fullstendige rapporteringslisten er tilgjengelig på våre nettsider.

Takksigelser

Geir Mobakken takkes for korrekturlesning og verdifulle innspill til rapporten. Atle Ivar Olsen og Andreas Winnem takkes for korrigerende av feil og tillegg til tidligere rapporter. I tillegg fortjener Tomas Aarvak en stor takk for sin store innsats med å digitalisere NSKFs papirarkiv, noe som er til stor hjelp for NSKF i vårt arbeide.

Forklaring til presentasjonen av funnene

I den påfølgende oversikten er oppsettet gjort i følgende system: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes ((i) funn/individer frem til og med 1974, (ii) funn/individer i perioden fra og med 1975, (iii) funn fra rapportårene 2011 og 2012), (4) eventuell årstalls- og områdebegrensning av (3), (5) eventuell hekking, (6) år, (7) fylke, (8) antall, alder, kjønn og funnomstendigheter, (9) lokalitet og kommune, (10) funndato, (11) * bak funndato angir belegg, mens følgende symbol angir beleggets form (F - fotografi, V - video/filmopptak, L – lydopptak, DNA – DNA-analyser, SAT – satellitt-plott), (12) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (13) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (14) funnkommentarer. Ringmerkede individer benevnes med forkortelsen rm., mens syngende fugler benevnes med sy.

Opptil fem medobservatører listes opp bak hovedobservatør(er), som er den eller de som oppdaget og/eller artsbestemte fuglen. Dersom

ingen hovedobservatør er angitt i rapporten, listes observatørene opp i alfabetisk rekkefølge.

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der samme fugl kan ha opptrådt på flere forskjellige lokaliteter, eller der det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme fugl(er) - regnes som forskjellige individer, og teller som to eller flere funn. Trolig samme fugl(er) - regnes som ett funn. Samme fugl(er) - dokumentasjon eller opplysninger gjør det sikkert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme individ.

Aldersangivelser følger kalenderåret, 1K betyr en fugl i sitt første kalenderår, 1K+ antyder alder ukjent (første kalenderår eller eldre), 2K+ er en fugl i sitt andre kalenderår eller eldre, osv. Også fjærdraktsystemet er benyttet der dette er mer praktisk, f.eks. pull. = pullus (dununge før første fjærdrakt), juv. = juvenil (flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt), subad. = subadult (en fugl som er eldre enn juvenil, men ennå ikke i voksen drakt), og ad. = adult (en voksen, utfarget fugl).

Godkjente saker

Accepted records

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (1, 16/18, 1 og 1)

- 2011 NORD-TRØNDELAGE: Ad. Klingsundet, Lundleiret & Mære, Steinkjer 27.4-14.5* (F) (*T. Aarvak mfl.).
- 2012 NORDLAND: Ad. Sandstrand, Sortland 15.-21.5* (F) (J. Bakken).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer i Sørøst-Europa). Fuglen fra 2011 ankom og rastet sammen med kortnebbgjess *Anser brachyrhynchus*, mens fuglen fra 2012 ankom sammen med hvitkinngjess *B. leucopsis* som hadde tilbrakt vinteren i Skottland. Dette funnbildet, der kortnebbgjess og hvitkinngjess er «carrier species», er også typisk for tidligere funn av rødhalsgås i Midt- og Nord-Norge.

Rustand *Tadorna ferruginea* (21/26, 58/104, 2/4 og 0)

- 2011 NORDLAND: 3 ad. Bodøsjøen, Bodø 18.5* (F) (T. E. Kristiansen).
- FINNMARK: Ad. ♀ Ekkerøya, Vadsø 7.6* (F) (O. Nilsson).
- SVALBARD: 3 ad. (2♂♂ + 1♀) Sveagruba, Spitsbergen 23.5-1.6* (F) (*I. Bakkeland).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). Flokken på tre individer fra Bodø er antatt å være identisk med de tre fuglene som dukket opp på Svalbard fem dager senere. Verken disse eller fuglen fra Ekkerøya viste noen umiddelbare tegn på å stamme fra fangenskap, og plasseres derfor midlertidig i kategori A. Dog kan det nok være like sannsynlig at fuglene stammer fra mer eller mindre forvillede bestander på kontinentet. NSKF planlegger en ny gjennomgang av alle norske funn for å få på plass en revidert og ensartet kategorisering av norske funn. Se også godkjente funn i kategori E lenger ut i rapporten for funn fra rapportårene som med sikkerhet stammer fra fangenskap.

Amerikablesand *Anas americana* (1, 28/29, 2 og 2)

- 2009 OPPLAND: Ad. ♂ Fokstummyra, Dovre 27.5* (F) (B. H. Larsen).
- 2011 ROGALAND: Ad. ♂ div. lok. Jæren, Klepp & Hå 8.1-20.3* (F) (M. Dagsland, M. Eggen, B. T. Seim mfl.). Ad. ♂ Børaunen & Hafrsfjorden, Randa-berg, Stavanger & Sola 23.1-1.4* (F) (N. O. Jacobsen, K. M. Jekteberg, B. Mo mfl.). Ad. ♂ Søylandsvatnet, Hå 2.-10.7* (F) (*M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Grannesbukta, Sola 6.-31.12* (F) (*M. Eggen mfl.). MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Sandblåstvågen, Fræna 26.-27.5* (F) (*H. Olsvik, F. Grønningsæter mfl.).
- 2012 ØSTFOLD: Ad. ♂ Øra, Fredrikstad 9.6-3.7* (F) (*T. A. Andersen mfl.). ROGALAND: Ad. ♂ Grannesbukta & Sømmevågen, Sola 1.1-16.3* (F) (*M. Eggen mfl.). Ad. ♂ Vigrestad, Hå 9.5* (F) (L. B. Lunde). Ad. ♂ Hafrsfjorden, Hålandsvatnet og Boganesvika, Sola, Randaberg og Stavanger 10.10-31.12* (F) (N. O. Jacobsen mfl.).

Sommeren 2012 ble en voksen hann amerikablesand *Anas americana* sett på Øra i Fredrikstad. Fuglen utgjorde det første funnet av arten i Østfold. På bildet ser vi amerikablesanda nede til venstre, omgitt av tre brunnakker *Anas penelope*. Foto: Per-Arne Johansen.

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Det nye funnet fra 2009 tar funntotalen dette året opp i fem funn av seks individer. Funnfrekvensen av amerikablesand i NV-Europa har vist et kraftig oppsving i de siste par tiårene. Norge er på ingen måte et unntak i så måte ettersom 23 av 33 funn er gjort etter årtusenskiftet. Også geografisk dukker arten opp på stadig nye steder. Funnene fra Oppland og Østfold utgjør første funn fra disse to fylkene. Rogaland er landets beste fylke med totalt 12 funn til og med 2012. Av observasjonene som presenteres over er det kun funnene fra Søylandsvatnet i juli 2011 og Vigrestad i mai 2012 som regnes som nye individer. Øvrige observasjoner fra Rogaland i de to rapportårene dreier seg om returnerende fugler.

Gulkinnand *Anas formosa* (0, 1, 0 og 1)

- 1979 ROGALAND: Ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 31.3-4.4 (*K. Falkeid, O. Bryne, M. Kersbergen, H. Løvbrekke).
 2012 ØSTFOLD: Ad. ♂ Kurefjorden, Rygge 12.4* (F) (*M. Nilsen, *P.-A. Johansen mfl.).

(Sibir fra Baikalsjøen til Kamtsjatka; overvintrer i Kina, Korea og Japan). Funnet fra Rogaland i 1979 har tidligere vært godkjent i kategori D (Mjøs 2002), men er etter revurdering flyttet til kategori A og blir dermed første funn i Norge. Det nye funnet fra Kurefjorden i april 2012 var den bakenforliggende årsaken til at tidligere norske funn ble tatt opp til revurdering, ettersom eksemplarer fra Danmark og Storbritannia vha. isotopanalyser har blitt bekreftet å stamme fra artens normale utbredelsesområder (Fox mfl. 2007; Votier mfl. 2009). Tradisjonelt har observasjoner av gulkinnand i Europa blitt antatt å dreie seg om rømte fangensfugler, men med støtte i de nevnte isotopanalysene har sjeldenhetskomiteene i flere land i Vest-Europa gått gjennom funnmaterialet på nytt og også godkjent feltobservasjoner i kategori A (se bl.a. Harrop & McGowan 2009). NSKF har besluttet å følge samme linje, og vil godkjenne funn av fugler som opptrer i tilsynelatende vill tilstand i kategori A. Revurderingen av tidligere norske funn omfattet, i tillegg til de to funnene listet over, også et eksemplar som ble funnet død på Svalbard i juni 1983 (Soglo & Mehlum 1984).

Dette eksemplaret har aldri tidligere blitt vurdert av NSKF, men skinnen oppbevares på Zoologisk Museum i Oslo. Da NSKF studerte skinnen ble det imidlertid klart at det dreier seg om en hybrid mellom stjørtand *A. acuta* og en annen gressand-art, mest sannsynlig amerikakrikkand *A. carolinensis*. Se detaljer om dette funnet under ikke godkjente funn lenger bak i rapporten.

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* (0, 111, 6 og –)

- 1996 FINNMARK: Ad. ♂ Valdakmyra, Porsanger 28.5-10.6 (T. Aarvak, I. J. Øien).
- 2009 HEDMARK: Ad. ♂ Åkersvika, Hamar 24.-26.4* (F) (*H. B. Hansen mfl.).
- 2011 OPPLAND: Ad. ♂ Svenesvollane, Gjøvik 20.-26.4* (F) (*P. Å. Skålerud mfl.).
Ad. ♂ Dokkadeltaet, Nordre Land 21.4-1.5* (F) (P. Å. Skålerud, R. Ødegård mfl.).
VESTFOLD: Ad. ♂ Borrevannet, Horten 14.-18.4* (F) (*A. W. Clarke, P. K. Slagsvold, F. W. Christoffersen mfl.).
ROGALAND: Ad. ♂ Håtangen, Hå 30.4-7.5* (F) (*Ø. Slyk mfl.).
MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Øyamoene, Surnadal 14.5* (F) (*K. A. Hendseth mfl.).
NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Møldalsvatnet, Vikna 9.-11.5* (F) (*T. Myhre, T. R. Østerås, R. T. Kroglund mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). De seks funnene fra 2011 er på alle måter typiske funn. På grunnlag av den sterkt økende trenden for artens opptreden i Norge er amerikakrikkand fjernet fra NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012.

Rødfotand *Anas rubripes* (0, 2, 0 og 0)

- 1995 ROGALAND: Ad. ♂ Vasshusvika, Grudavatnet, Klepp 5.3-3.6* (F,V) (*J. S. L. Ludvigsen mfl.).
- 2006 NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Klingsundet, Steinkjer 21.-25.4* (F) (B. Fuldseth).

(Østlige Nord-Amerika). Begge disse funnene har også tidligere vært godkjent og publisert. Samtlige tidligere godkjente norske funn av rødfotand og mistenkte hybrider/tilbakekryssninger

har imidlertid vært opp til revurdering. Som et resultat av denne gjennomgangen regnes ikke lenger det tidligere førstefunnet som tilstrekkelig dokumentert (se detaljer lenger bak i rapporten). En hann som ble sett i Vestfold i perioden 2003 til 2012, og som tidligere har vært ansett som en ren rødfotand, vurderes nå til å være en hybrid/tilbakekryssning med stokkand *A. platyrhynchos*. Mer detaljer om denne fuglen finnes også lenger bak i rapporten.

Blåvingeand *Anas discors* (0, 6, 0 og 2)

- 2012 ØSTFOLD: Ad. ♂ Øra, Fredrikstad 27.5-1.6* (F) (*T. A. Andersen mfl.).
TELEMARK: Ad. ♂ Jomfruland & Stråholmen, Kragerø 25.4-2.5* (F) (*O. Nordsteien mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til nordlige Sør-Amerika). I motsetning til andre nordamerikanske gressender som amerikablesand og amerikakrikkand, viser ikke forekomsten av blåvingeand i Norge noen økende trend. Faktisk må vi helt tilbake til 2003 for å finne forrige funn, da en hunn gjestet Borrevannet i Vestfold et par dager i begynnelsen av mai. De to observasjonene fra 2012 kan i teorien dreie seg om samme individ, men NSKF regner dette likevel som to ulike funn. Disse to funnene var for øvrig første funn av arten både for Telemark og Østfold.

Rødhodeand *Netta rufina* (1/2, 19/23, 0 og 1)

- 2012 ROGALAND: Ad. ♂ div. lok. Jæren, Hå & Klepp 23.4-1.7* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Europa og Sentral-Asia). Som for flere andre ender henger også «fangenskaps-spøkelset» over funn av rødhodeand, ettersom arten er populær i fugleparker og samlinger på kontinentet. Det var imidlertid ikke noen håndfaste tegn på at Jær-fuglen fra 2012 var noe annet enn en vill fugl, og funnet plasseres derfor i kategori A. Over halvparten av de norske funnene er for øvrig gjort i april og mai.

Ringand *Aythya collaris* (1, 23, 1 og 2)

- 2011 FINNMARK: Ad. ♀ Svartnesvatnet, Vardø 16.5* (F) (E. Ween).

De siste årene har det blitt en trend at de fleste funn av ringand *Aythya collaris* blir gjort på våren. Bildet viser en hann som holdt til i Nordbergbukta og Klingsundet i Snåsavatnet, Steinkjer (NT) noen mai-dager i 2012. Tidligere var det vinterfunn som dominerte. Foto: Jon Helle.

2012 NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Klingsundet & Nordbergbukta, Steinkjer 4.-12.5* (F) (*L. Nachtergale, T. Sørhuus mfl.).
 NORDLAND: 1K ♂ Røstlandet, Røst 18.9-2.10* (F) (*H. Eggen, *M. Eggen, S. Baines, J. Stenersen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Vårfunn har stått for majoriteten av ringand-observasjonene de siste årene, mens det tidligere var overvintrende individer som dominerte. Funnet fra Røstlandet er spesielt siden dette er første septemberfunn og samtidig det første funnet av en fugl som er bestemt til 1K. Gitt Røsts geografiske plassering kan det være naturlig å tenke seg at dette var en fugl som nylig hadde krysset Atlanterhavet. Funnet fra 2011 var det første av arten i Finnmark.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* (3, 5, 1 og 0)

2011 NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♀ Hammervatnet, Levanger 14.-25.5* (F) (*E. Hugnes, *T. Reinsborg mfl.).

(Sør- og Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer rundt Middelhavet, Afrika og Asia øst til Kina). Første funn i Norge siden en hann ble sett ved Kallaksjøen i Østfold i april 2002. Av de åtte

tidligere funnene har kun ett dreid seg om en hunnfugl. Dette er det femte vårfunnet, i tillegg er det gjort to vinterfunn og to høstfunn. Dette var også første funn i Nord-Trøndelag, og det nordligste i Norge til nå.

Purpurhodeand *Aythya affinis* (0, 4, 1 og 1)

2011 HORDALAND: 1K ♀ Pollane, Skogsøy 19.-23.12* (F) (*J. Bell mfl.).
 2012 ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Orre-

En hunn (t.v.) av hvitøyeand *Aythya nyroca* i Hammervatnet, Levanger i mai 2011 var første funn i Nord-Trøndelag og funn nr. 9 i Norge. Her sammen med en hann av toppand *Aythya fuligula*. Foto: Einar Hugnes.

vatnet & Harvalandsvatnet, Klepp & Sola 5.4-9.5* (F) (*K. R. Mjølunes, *M. Eggen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Fuglen fra Hordaland utgjør første funn fra dette fylket, og er samtidig det første funnet av en hunn fugl i Norge. Vårfunnet av en hann fra Jæren i 2012 er derimot mer typisk, i den grad man kan snakke om typiske forekomster for en art med totalt kun seks funn i Norge.

Brilleærfugl *Somateria fischeri* (1, 3/7, 0 og 1/2)
2012 SVALBARD: 2 ad. (♂ + ♀) V av Prins Karls Forland, Spitsbergen (78°20'6.53"N, 9°47'8.07"E) 20.6* (F) (R. Lebrun).

(Nordøst-Sibir og Alaska). Første observasjon siden 30. april 2002, da en flokk med to hanner og en hunn ble sett i de samme havområdene. De øvrige tre norske funnene stammer fra Varanger i hhv. 1933, 1988 og 1997. Disse fem funnene er de eneste i Vest-Palearktis av denne høyarktiske arten. For øvrig er observasjonen fra 2012 det første av de norske funnene som er dokumentert med foto.

Harlekinand *Histrionicus histrionicus* (2, 6, 0 og 2)
2012 FINNMARK: Ad. ♂ Persfjorden, Vardø 24.6-30.7* (F) (*A. F. Mæland, T. Amundsen mfl.).
SVALBARD: Ad. ♂ Hamburgerbukta, Spitsbergen 16.7* (F) (K. Goldberg, M. Jørgensen, D. Shearwater mfl.).

(Island, Grønland, Nord-Amerika og Øst-Sibir). De første funnene siden en returnerende hann ved Stad i Sogn og Fjordane høsten 2002 og 2003. Arten er påtruffet to ganger tidligere i Finnmark (i 1986 og 1991). Det er gjort enkeltfunn også i Nordland, Nord-Trøndelag, Møre og Romsdal, Hordaland og på Jan Mayen. Med andre ord viser den begrensede norske funnmassen en tydelig nordvestlig forekomst, hvilket ikke er overraskende med hensyn til hvor arten har sin nærmeste regulære utbredelse. Med unntak av det nevnte høstfunnet fra Stad er alle tidligere daterte funn gjort i perioden 12. mai til 21. juni. Samtlige ti funn er dessuten av hanner.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (3, 62/65, 3 og 1)
1997 NORDLAND: 2 ad. ♂♂ Bjerkvik, Narvik 7.-9.6* (F) (R. de Lange).

2011 VESTFOLD: Ad. ♂ Presterødskilen, Tønsberg 2.7-16.8 (*P. C. Moan, S. Eide, A. Hangård, T. Larsen mfl.).

VEST-AGDER: 1K Fuglevika, Farsund 11.11-5.12* (F) (*T. Bentsen, G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: Ad. ♂ Vik, Orresanden & Revtangen, Klepp 1.1-23.6* (F) (M. Dagsland mfl.). Ad. ♂ Revtangen, Klepp 1.10* (F) (T. Berg, B. T. R. Seim). Ad. ♂ Solavika, Sola 2.10 (A. Leendertse). Ad. ♂ Sele-Vik, Klepp 4.11-31.12* (F) (*D. N. Sværi mfl.).

2012 ROGALAND: Ad. ♂ Vik-Revekai, Klepp 1.1-11.5* (F) (L. B. Lunde mfl.). Ad. ♂ Hellestø – Vik, Sola & Klepp 15.7-31.12* (F) (*G. Kristensen mfl.).

SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Stavøya, Været, Bjugn 18.9* (F) (H. E. Ring).

(Nord-Amerika). Forekomsten av brilleand på Jæren er til dels uoversiktlig. En hann har overvintret i området hver vinter siden 2006, hovedsakelig i området mellom Revtangen og Vik i Klepp kommune. Imidlertid er det et stort trekk av *Melanitta*-ender forbi Jæren, og området besøkes trolig også av andre individer, særlig i løpet av vår- og høsttrekket. Fra 2011 regnes observasjonene fra Jæren 1. og 2. oktober for å trolig dreie seg om samme individ, men samtidig bare som mulig samme individ som den faste overvintrende hannen. Fra 2012 dreier imidlertid alle observasjoner seg trolig om denne returnerende hannen. Funnene i Vestfold, Vest-Agder og Sør-Trøndelag dreier seg derimot alle om nye individer. Se også under tillegg og rettelser lenger bak i rapporten for utfyllende funndata for hannen som returnerte til Trondheimsfjorden i en årrekke fra 1977 til 1994.

Knoppsjørre *Melanitta deglandi* (0, 0, 1 og 0)
Individer som viste karakterene til underarten *stejnegeri* (0, 0, 1 og 0)

2011 FINNMARK: 2K ♀ Persfjorden, Vardø 21.-22.6* (F) (*T. A. Olsen mfl.).

Denne hannen av harlekinand *Histrioic histrionicus* besøkte Persfjorden, Vardø sommeren 2012. Man må tilbake til 1991 for å finne forrige funn av arten i Finnmark. Foto: Gunnar Gundersen.

En 1K brilleand *Melanitta perspicillata* var å finne i Fuglevika på Lista, Farsund (VA) i perioden 11. november – 5. desember 2011. Foto: Gunnar Gundersen.

Ny art for Norge! Denne knoppsjørren *Melanitta deglandi* (en 2K hunn) ble sett i Persfjorden, Vardø to juni-dager i 2011. Fuglen tilhører underarten *stejnegeri*, som hekker i Sibir og normalt overvintrer langs den asiatiske stillehavskysten. På bildet til venstre er fuglen nærmest fotografen. Detaljer i hodets og nebbets form og tegninger er viktige for å skille arten fra vår hjemlige sjørørre *Melanitta fusca*. Begge foto: Gunnar Gundersen.

(Sibir; overvintrer langs den asiatiske stillehavskysten). Ny art for landet og første funn i Vest-Palearktis av en hunnfugl! Etter at de nord-amerikanske og østasiatiske underartene ble splittet fra vår hjemlige sjørørre *M. fusca* har antall funn i Europa økt markant. Arten er påtruffet både i Sverige, Finland og Danmark de siste årene, og har nok tidligere vært oversett. Det kan nok derfor forventes flere funn også i Norge. Skulle man være heldig å komme over en slik fugl vil det være avgjørende med dokumentasjon av detaljer i hodets og nebbets form og tegninger. En ytterligere splitt mellom den nordamerikanske underarten *deglandi* og den asiatiske *stejnegeri* er allerede foreslått. For mer informasjon om dette førstefunnet, se Olsen (2012).

Ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* (0, 4, 1 og 0)

2011 ROGALAND: Ad. Kattalandsvika, Orrevatnet, Klepp 22.-28.4*(F) (*M. Eggen mfl.).

(Nord-Amerika). Femte funn av arten i Norge, det tredje i Rogaland og det andre i Orrevatnet. Forrige gang arten ble sett her var i april 2007. Norge er fremdeles det eneste landet i Skandinavia som har funn av ringnebbdykker. Funnet er nærmere omtalt av Eggen (2012a).

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (4, 50/68, 2/3 og 0)

2003 OPPLAND: 2 ad. Dokkadeltaet, Nordre Land 25.4-14.5 (H. Hveding mfl.).

2007 OPPLAND: 2 ad. (par) med 3 pull. Onsrudvatna, Gjøvik 24.5-18.6* (F) (B. H. Larsen mfl.).

2008 OPPLAND: Ad. Lågendeltaet, Lillehammer 7.-14.5* (F) (R. Ødegård). 2 ad. Gåstjernet, Gjøvik 11.5-5.6* (F) (B. H. Larsen mfl.).

2009 OPPLAND: Ad. Dokkadeltaet, Nordre Land 1.-5.5* (F) (R. Ødegård mfl.). 2 ad. (par) Onsrudvatna, Gjøvik 11.6 (B. H. Larsen).

2011 ROGALAND: 2 ad. Orrevatnet, Klepp

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* fra Gåstjernet, Gjøvik (OP) 20. mai 2008. Arten hadde en sterk forekomst gjennom flere år i Oppland. Foto: Thor Østbye.

29.4-8.5* (F) (*M. Eggen mfl.). Ad. Søylandsvatnet, Hå 5.6* (F) (*E. Ween, F. Kræmer, L. B. Lunde mfl.).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige, Nord-Afrika, Asia og Nord-Amerika). Svarthalsdykkeren var tilsynelatende på vei til å etablere seg som hekkefugl i Oppland på 2000-tallet, og en rekke funn er beskrevet av Larsen (2009). Noen av disse funnene er publisert tidligere, og noen publiseres her for første gang. Blant funnene som listes her er også Norges andre hekkefunn, fra Gjøvik kommune i 2007. Larsen nevner også et annet bekreftet hekkefunn, samt flere andre observasjoner som ikke har blitt dokumentert med rapporter til NSKF. Etter 2009 har det imidlertid ikke blitt rapportert noen observasjoner av arten fra Oppland. Om det betyr at etableringen var feilslått, eller om det bare er rapporteringen til NSKF som er fraværende vites ikke. Observasjonen fra Dokkadeltaet i 2003 regnes som samme par som tidligere er godkjent fra samme lokalitet fra 2004 til 2007. Øvrige observasjoner regnes som nye funn.

Svartbrynalbatross *Thalassarche melanophris* (2, 15, 0 og 0)

1990 HAVOMRÅDENE SØR: Ad. Skagerrak mellom Kristiansand og Hirtshals 19.7 (F. Olofsen).

(Havområder på den sørlige halvkule). Observasjonen har tidligere vært godkjent som første funn i Danmark, men da de danske funnene var oppe til revurdering ble det oppdaget at fuglens posisjon var på norsk side av midtlinjen i Skagerrak. NSKF har vurdert beskrivelsen, og støtter den danske sjeldenhetskomiteens konklusjon om at artsbestemmelsen er tilstrekkelig dokumentert.

Gulnebblire *Calonectris diomedea* (0, 36/38, 1 og 2)

2011 ØSTFOLD: 1K+ Brentetangen, Rygge 19.7 (T. Vang).

2012 VESTFOLD: 1K+ Ravn, Larvik 14.9 (H. Heggland). 1K+ Ravn, Larvik 16.9 (*H. Heggland, B. S. Heggland).

(Middelhavet (*diomedea*) og øyer i den østlige delen av Atlanterhavet sør for 40° N (*borealis*)). Gulneblire har langt på vei etablert seg som en årlig forekommende art i norske farvann; etter årtusenskiftet er det kun 2004 som står uten godkjente funn. Likevel må den regnes som en stor sjeldenhet her til lands, og NSKF vil oppfordre heldige observatører til å gjøre detaljerte nedtegnelser for å utelukke forveksling med vanligere arter. I særdeleshet bør det fokuseres på tegningene på undervingen, ikke minst med tanke på at arten forventes å bli splittet til to «nye» arter innen kort tid.

Balearlire *Puffinus mauretanicus* (3, 32, 0 og 2)

2012 ØSTFOLD: 1K+ Brentetangen, Rygge 29.8 (S. Rix).
 VESTFOLD: 1K+ Ravn, Larvik 24.7* (F) (*H. Heggland, B. S. Heggland).
 TELEMARK: 1K+ Jomfruland, Kragerø 24.7 (*H. I. Nicolaysen, R. Ehnebo).

(Middelhavet. Utenom hekkesesongen regelmessig nord til kysten av Storbritannia). Observasjonene fra Vestfold og Telemark faller bra sammen tidsmessig og antas derfor å dreie seg om samme individ. Begge årets fugler plasseres seg også fint inn i det tidligere funnbildet, både mht. dato og geografi. Antall tidligere funn er oppjustert med ett funn som tidligere har vært uteglemt fra statistikken.

Rørdrum *Botaurus stellaris* (23, 83, 3 og 5)

2011 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 4.6 (J. Stenersen).
 SOGN OG FJORDANE: 1K+ Bergavatnet, Førde 9.12 (A. Braanaas).
 FINNMARK: 1K+ Gunnarnes, Rolvsøya, Måsøy 16.11* (F) (Ø. O. Aas).
 2012 ØSTFOLD: 2K+ Øra, Fredrikstad 13.2* (F) (A. Lorentzen). 2K+ ♂ sy. Gjølsjøen, Marker 5.5-17.8* (F) (A. Antonsen, S. Bukholm mfl.).
 HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Tangenga, Songnessjøen, Sør-Odal 31.5-1.6 (V. Lilleseth).
 VEST-AGDER: 1K+ Slevdalsvann, Farsund 9.12 (G. Grimsby).
 HORDALAND: 2K+ Kjesettjørna, Radøy 3.3* (F) (M. Rath).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige og videre østover gjennom Asia til Stillehavet). Funnet fra Rolvsøya i 2011 er det første i Finnmark og trolig det nordligste i verden. Ellers er forekomsten som forventet, med syngende fugler på Sørøstlandet på sommeren og vinterfunn fra Vestlandet.

Kuhegre *Bubulcus ibis* (0, 3, 1 og 0)

2011 MØRE OG ROMDAL: 1K+ Myklebust, Harøya 22.-23.10* (F) (*S. Fjørtoft) & Finnøya, Sandøy 24.-26.10* (F) (*T. H. Hansen, F. Grønningsæter mfl.).

(Alle verdensdeler. I Europa stort sett rundt Middelhavet og Det kaspiske hav). Fjerde funn i Norge og det første i Møre og Romsdal. Dette er, kanskje noe uventet, det sørligste funnet i Norge. Ut fra geografisk forekomst kan det tyde på at alle norske funn har dreid seg om fugler fra den østlige delen av utbredelsesområdet. Imidlertid er arten i fremgang også i Sørvest-Europa, så første funn i de sørligste delene av landet er trolig ikke langt unna.

Silkehegre *Egretta garzetta* (1, 68/71, 4 og 4)

2009 ROGALAND: 1K+ Husøy og Velde, Karmøy 28.-31.10* (F) (J. K. Ness mfl.).
 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Sætran, Smøla 14.-18.11* (F) (*H. A. Olsvik mfl.).
 2010 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Kongsvatnet, Smøla 12.6* (F) (K. E. Schrøder). 2K+ Batnfjordsøra, Gjemnes 20.-24.6* (F) (T. H. Hansen mfl.).
 2011 VEST-AGDER: 1K+ Kvarenesfjorden, Kristiansand 29.7* (F) (A. Kvarenes). 1K+ Fuglevika & Østhassel, Farsund 10.-12.12* (F) (*V. Bunes, G. Gundersen, O. Heggøy, T. B. Vestøl mfl.).
 SØR-TRØNDELAGE: 1K+ Måsøyvalen, Frøya 29.10-2.11* (V) (K. Måsøval).
 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Gladsøvatnet, Steinkjer 24.6* (F) (A. Vanebo).
 2012 ROGALAND: 2K+ Nordvik, Utsira 22.5* (F) (B. O. Høyland). 1K+ Brunnavika, Kolnes, Sola 2.-3.9* (F) (*B. Mo mfl.). 1K+ Mosvatnet, Stavanger 30.9-3.10* (F) (*Ø. Gjerde mfl.). 1K+

Møre og Romsdal fikk sitt første funn av kuhegre *Bubulcus ibis* i 2011 i form av en fugl som tilbrakte noen oktober-dager på Harøya og Finnøya i Sandøy kommune. Arten er svært tallrik rundt Middelhavet, men en stor sjeldenhet hos oss. Foto: Ingar Støyle Bringsvor.

En silkehegre *Egretta garzetta* fartet rundt i Sola og Stavanger (RO) høsten 2012. Her er fuglen fotografert i Boganesvika, Stavanger 11. oktober. Foto: Bjørn-Tore Rekve Seim.

Boganesvika, Stavanger 11.-12.10* (F) (*B. T. Seim mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Askvågen og Vikan, Fræna 1.-9.7* (F) (*C. Kamsvåg mfl.). 1K+ Blindheimsvika, Vigma, Giske 18.-19.8* (F) (*F. Grønningsæter mfl.).

(Europa nord til England, Nord-Afrika, Asia og Australia). Fuglen fra Møre og Romsdal i 2009 kan muligens være identisk med den som ble sett i Sogn og Fjordane i slutten av oktober samme år. I mangel av definitive bevis for dette regnes de imidlertid som to ulike funn. Observasjonene fra samme fylke i 2010 dreide seg derimot definitivt om samme individ. Markeringer på høyre tars viser videre at dette er samme fugl som tidligere er publisert fra Utsira i Rogaland fra 11. til 30. mai samme år. Som om ikke det var nok ble samme fugl også fotografert på Shetland i perioden 4. til 9. mai. Alle observasjonene fra Rogaland høsten 2012 dreier seg for øvrig også om én fugl.

Egretthegre *Ardea alba* (1, 165/170, 23 og –)

2008 OPPLAND: 2 2K+ Lomendeltaet, Vestre Slidre 9.-12.5* (F) (T. Østby).

2009 HEDMARK: 2K+ Åkersvika, Hamar og Tørråssjøen, Våler 20.-21.5* (F) (*K. A. Kristiansen mfl.).

HORDALAND: 2K+ Hellesøyna, Øygarden 15.4* (F) (J. Bell).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Sandblåstvangen, Fræna 20.-21.7* (F) (*C. Kamsvåg, F. Grønningsæter mfl.).

NORDLAND: 2K+ Oterstranda, Gilde-skål 26.4-2.5* (F) (K. E. Vidal mfl.).

2010 OPPLAND: 2K+ Bokkoden bro, Skjåk 26.4* (F) (R. Ødegård).

FINNMARK: 2K+ Slettnes, Gamvik 22.5* (F) (P. M. Løvlie, R. Olsen).

2011 ØSTFOLD: Ad. Nordtjern, Isesjø, Sarpsborg 3.5* (F) (*A. Larsen, T. A. Andersen, L. P. Simensen). 1K+ Vestvannet, Sarpsborg 28.8* (F) (*K. E. Vedahl, T. A. Andersen mfl.).

HEDMARK: Ad. Åkersvika, Hamar 7.7* (F) (*H. B. Hansen, K. A. Kristiansen mfl.).

OPPLAND: 1K+ Helsettjernet, Vestre Toten 30.10* (F) (D. F. Holm).

BUSKERUD: Ad. Synneren, Ringelike & Sælabonn, Hole 1.5* (F) (*J. T. Fossum, K. Myrmo, R. Solvang). 2K+ Fiskumvannet, Nedre Eiker 9.6* (F) (*P. Ø. Klunderud, T. Graversgaard, S. Stueflotten). 1K+ Linnestranda, Lier 29.8* (F) (J. E. Nyhuus).

VESTFOLD: Ad. Klåstadkilen, Larvik 30.4* (F) (S. T. Lunde). 2K+ Presterødkilen, Tønsberg 10.-12.6* (F) (*A. Hangård, S. Andersen, S. Eide, P. K. Slagsvold mfl.).

VEST-AGDER: Ad. Årøy, Mandal 26.5* (F) (*T. Bentsen, K. M. Torland).

ROGALAND: Ad. Smukkevatnet, Time & Søylandsvatnet, Hå 13.-18.4* (F) (*K. R. Mjølshes mfl.).

Ad. Ergavatnet, Orrevatnet & Grudavatnet, Klepp 23.-29.4* (F) (*K. Grimsby mfl.).

Ad. Harvalandsvatnet, Sola & Søylandsvatnet, Hå 24.-27.4* (F) (*G. Kristensen mfl.).

Ad. Orreosen, Klepp 26.-31.5* (F) (*K. R. Mjølshes mfl.).

Ad. Orrevatnet, Klepp 12.-14.6 (*T. Holtskog mfl.).

1K+ Nærlandsstranda & Nesheimtjødna, Hå 2.-4.11* (F) (*S. Lode, L. B. Lunde).

1K+ Bøvatnet & Gylsethøra, Karmøy 23.-31.12* (F) (*J. K. Ness mfl.).

HORDALAND: Ad. Blomøy & Tjeldstø, Øygarden 14.-17.5* (F) (*B. Skjold, J. Bell mfl.).

1K+ Manger, Radøy 15.-17.12* (F) (E. Lie).

SØR-TRØNDELAGE: Ad. Eidsvatnet & Kottengsvatnet, Bjugn 26.-28.4* (F) (*J. Søraker mfl.).

1K+ Arnvikvatnet, Åfjord & Valatjønnna, Bjugn 29.11-7.12* (F) (*K. Dreiaås mfl.).

NORD-TRØNDELAGE: Ad. Nesvatnet, Levanger 29.4-3.5* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

NORDLAND: 2K+ Rørøy, Vega 21.4 (*P. Shimmings, J. E. Johansen).

Ad. Røstlandet, Røst 5.5* (F) (S. Baines).

FINNMARK: Ad. Repparfjorden, Kvalsund 29.5* (F) (Y. Nilsen).

(Nesten kosmopolitisk; svært lokal utbredelse i Europa, men har spredt seg mot nord, blant annet til Nederland). Hvite hegrer er lette å få øye på, og kan bevege seg over store avstander på kort tid. Følgelig er observasjonen fra Horda-

Med 23 funn ble 2011 et rekordår for egretthege *Ardea alba* i Norge. Voksenfuglen på bildet hadde tilhold ved Nesvatnet, Levanger (NT) i månedsskiftet april/mai. Arten er tatt ut av lista over arter som skal vurderes av NSKF f.o.m. 2012. Foto: Jon Helle.

land i 2009 antatt å være samme fugl som tidligere er publisert fra Herdla 11. april. Fuglen fra Finnmark i 2010 er etter all sannsynlighet samme individ som tidligere er publisert fra Mehamn 15. mai samme år. Observasjonene fra Hordaland og Rogaland i desember 2011 kunne konstateres som samme fugl siden den var merket med en fargering. Denne ringen kunne spores tilbake til et fargemerkingprosjekt i Polen. Basert på tidligere forflytninger av arten fra Vest-Agder til Jæren, antas det også at fuglen som ble sett i Mandal tidlig på morgenen 26. mai 2011 var identisk med den som dukket opp på Jæren samme ettermiddag. Også blant de øvrige observasjonene kan det tenkes å være noen gjengangere, men da det er særdeles vanskelig å få oversikt over dette regnes alle disse som ulike funn. Det gir totalt 23 funn i 2011, som er ny årsrekord, foran 2009 som nå står med 20 funn. Basert på den sterkt økende funnfrekvensen er

arten tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012.

Purpurhege *Ardea purpurea* (5, 2, 0 og 1)
2012 ROGALAND: 1K Orre, Klepp 12.10*
(F) (B. E. Hellang).

(Europa, Afrika og Asia. I Europa nord til Nederland og Tyskland). Første funn siden 2000, da en fugl oppholdt seg ved Tornesvatnet, Hauge-sund tre uker i desember. Øvrige norske funn utgjøres av tre fra sommeren (juni til august) og tre funn i perioden 13. til 15. oktober. Med andre ord er halvparten av de norske funnene noe overraskende gjort i en fire-dagers periode i midten av oktober. Med kun tre funn siden 1975 må purpurhege klassifiseres som en ekstrem sjeldenhet i Norge.

Det ble gjort to funn av stork *Ciconia ciconia* i Norge i 2011. Fuglen på bildet ble fotografert på Sutterøleiret i Stjørdal (NT) 15. april dette året, og flyttet seg så videre til Snåsa i samme fylke. Arten observeres ikke årlig her til lands – eksempelvis mangler det funn i 2012. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Svartstork *Ciconia nigra* (7/8, 25/26, 1 og 2)

2011 AUST-AGDER: 2K+ Tjore, Grimstad 7.6 (E. Klemetsen).

2012 VESTFOLD: 2K+ Gjennestadvannet, Stokke 30.5* (F) (Ø. Stickler).

ROGALAND: 2K+ Haga, Karmøy 20.5* (F) (P. K. Sevland).

(Øst-Europa vest til Tyskland; overvintrer i Afrika). Også i 2010 ble det gjort to funn av svartstork, noe som gir fem funn i løpet av de siste tre årene. Til sammenlikning ble det kun gjort tre funn i hele perioden fra 1995 til 2009.

Stork *Ciconia ciconia* (17/18 (etter 1920), 98/108, 2 og 0)

2010 HORDALAND: 2K+ div. lok. Radøy, Lindås, Øygarden, Austrheim, Askøy og Voss kommuner 1.10-17.11* (F) (F. Falkenberg, Rune Ones mfl.).

2011 NORD-TRØNDELAG: 2K+ Sutterøleiret, Stjørdal & Vegnes og Sandnes, Snåsa 15.-17.4* (F) (P. I. Værnesbranden, A. Vanebo mfl.).

FINNMARK: 2K+ Båtsfjord havn, Båtsfjord 1.-2.9* (F) (A. M. Pedersen).

(Eurasia, Nordvest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika). Observasjonen fra 2010 dreier seg om storken «Sture» som tidligere er publisert fra en rekke fylker i Sør-Norge i perioden 2008 til 2010. Observasjonene i Hordaland var siste gang denne fuglen ble observert. Mangel av funn i 2012 bekrefter at arten på ingen måte er årlig i Norge. Funnet fra Båtsfjord er kun det tredje fra Finnmark etter 1920.

Bronseibis *Plegadis falcinellus* (11/13, 7/8, 0 og 0)

2009 TROMS: 1K+ Vannareid, Karlsøy 12.-14.9* (F) (J. Mikalsen mfl.).

Svartglente *Milvus migrans* Øymona, Farsund (VA) 9. mai 2011. Vi fikk sterke forekomster av arten her til lands i 2011 og 2012, med hhv. 11 og 13 individer. De 13 funnene i 2012 gjør dette til et rekordår. Foto: Gunnar Gundersen.

(Hekker i alle verdensdeler. Nærmeste populasjoner finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia). Denne fuglen ble sett samtidig med det individet som allerede er publisert fra Tisnes ved Tromsø, og det dreier seg derfor definitivt om to ulike individer i Troms i september 2009. Alle 12 funn som er gjort i Norge etter 1900 dreier seg om fugler som har dukket opp i september eller oktober.

Skjestork *Platalea leucorodia* (7/22, 18/36, 1 og 0)
 2011 ØSTFOLD: 2K Øra, Fredrikstad 13.-14.6* (F) (*P.-A. Johansen mfl.).
 VESTFOLD: 2K Presterødkilen, Tønsberg 12.-13.6* (F) (*J. M. Abrahamsen, L. B. Lunde mfl.).

(Spredt i Europa fra Atlanterhavet til Det kaspiske hav; overvintrer hovedsakelig rundt Middelhavet og i Nord-Afrika). Observasjonene fra

Tønsberg og Fredrikstad dreier seg om samme individ. På tross av økende bestand i Nord-Europa og i de nærmeste hekkeområdene i Danmark, har ikke funnfrekvensen i Norge økt i samme takt. I perioden 2005 til 2012 har det kun blitt sett tre individer, alle langs kysten fra Østfold til Rogaland.

Svartglente *Milvus migrans* (4, 95/96, 11 og 13)
 2008 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Sandsøya, Sande 6.5* (F) (I. S. Bringsvor).
 2011 HEDMARK: 2K Evenstad, Stor-Elvdal sommeren* (F) (Ø. Lohn).
 AUST-AGDER: 2K Toraldåsen, Grimstad 30.4* (F) (R. J. Fjærbu). 2K+ Voilan, Evje og Hornnes 30.4-3.5* (F) (*L. Breistøl, O. Breistøl, R. Skåland).
 VEST-AGDER: 2K+ Kviljo, Farsund 25.4 (T.B. Vestøl). 3K+ Brennevinsmyra, Mandal 26.4* (F) (*F. Jørgensen, T. Bentsen,

I. Flesjå mfl.). 2K Lista flystasjon, Farsund 9.-10.5* (F) (*G. Gundersen, T. E. Høgsås, T. B. Vestøl mfl.). 2K+ Lista fyr, Farsund 1.9* (F) (*G. Gundersen, G. Birkeland, V. Bunes, T. B. Vestøl mfl.). ROGALAND: 2K+ Nærland, Hå 3.4* (F) (O. Njå).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Hostadvatnet, Fræna 22.4* (F) (E. Grønning-sæter).

NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 3.9* (F) (*H. Eggen, S. Baines).

FINNMARK: Ad. Tverrelvdalen, Alta 9.-10.5* (F) (*A. Østlyngen, K. G. Uglebakken, J. I. Vidal).

2012 AKERSHUS: 2K+ Kolsås, Bærum 20.5* (F) (B. Ø. Bredesen).

VESTFOLD: 2K Gjennestadvannet & Taranrød, Stokke & Tønsberg 3.-13.6* (F) (*J. Karlsen, Ø. Stickler mfl.).

TELEMARK: 2K+ Stråholmen, Kragerø 11.6* (F) (V. Heibo).

VEST-AGDER: 3K+ Kviljo, Farsund 7.-11.5* (F) (*V. Bunes, G. Birkeland mfl.).

2K+ Dybo & Brennevinmyra, Mandal 26.5* (F) (*I. Flesjå, M. Helberg, K. M. Torland). 2K+ Vang, Mandal 1.6* (F) (T. E. Høgsås). 1K div. lok. Lista, Farsund 9.-24.12* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

ROGALAND: 2K Orre, Klepp 11.10* (F) (O. Njå). 2K Nord-Varhaug og Norheim, Hå og Time 27.12 (O. Djøseland, D. J. Lønning).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Runde, Herøy 30.4* (F) (I. S. Bringsvor).

SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Bjørsetdammen, Meldal 27.4 (E. Sæter).

NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Velvang, Stjørdal 29.4* (F) (*P. I. Værnesbranden mfl.). 2K+ Vuku, Verdal 7.5* (F) (A. Indahl, I. J. Indahl, K. Indahl, B. Ressem). 2K+ Leirådal, Verdal 28.5 (I. Hafstad).

NORDLAND: 2K+ Skogsleira, Nesna 5.5* (F) (A. I. Olsen).

(Nesten hele Eurasia, Afrika og Australia; de fleste europeiske fugler overvintrer i Afrika sør for Sahara). Funnet fra 2008 er det syvende fra perioden 1. til 6. mai dette året. Den sterke forekomsten fra de siste årene fortsatte også i 2011

og 2012. De 13 funnene fra 2012 er ny årsrekord. Observasjonene i Vest-Agder og Rogaland i desember 2012 dreier seg om samme individ, som for øvrig gjelder et nokså uventet vinterfunn av denne trekkfuglen. De to observasjonene fra Verdal i mai samme år regnes også som trolig samme individ. De tre funnene fra Møre og Romsdal som publiseres her er de tre første fra fylket. Arten er nå påtruffet i alle fylker utenom Oppland, Sogn og Fjordane og Troms.

Glente *Milvus milvus* (9 (etter 1900), 189/191, –)

2009 VEST-AGDER: 2 2K+ Tjørve og Slevdalsvann, Farsund 14.4* (F) (V. Bunes, T. B. Vestøl mfl.). 2K+ Kviljo, Farsund 15.4* (F) (B. T. R. Seim).

2010 AUST-AGDER: 3K Helldalsmo, Froland 10.4 (C. Larsen, Ø. Syvertsen mfl.).

(Europa nord til Danmark og sørlige Sverige). De to individene fra 14. april kunne skilles fra fuglen som allerede er publisert fra Lista 12. april ettersom sistnevnte hadde skader på stjertfjærene. Dette regnes derfor som et nytt funn av to individer. Fuglen fra Kviljo 15. april antas imidlertid å være identisk med et av individene fra dagen i forveien. Fuglen fra Aust-Agder var vingemerket, og kunne spores tilbake til et reir i sørøstlige Tyskland hvor den var merket som reirunge 2. juni 2008. Arten er tatt ut fra NSKFs rapporteringliste fra og med 2011. Funnet fra 2010 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt for vurdering av NSKE.

Åtselgribb *Neophron percnopterus* (0, 3, 1 og 0)

2011 NORDLAND: Ad. Bolle & Skullbru, Vestvågøy 1.-2.6* (F) (J. R. Aspenes, K. L. Hansen, B. S. Pedersen, P. Vinje).

(Sør-Europa, Afrika og Asia til Pakistan og Tien-Shan-fjellene). Bare ett år etter at Norges tredje åtselgribb ble sett i Rogaland og Vest-Agder ble den fjerde sett i Lofoten. Det skulle nesten være unødvendig å si at dette var ny art for Nordland. De to første norske funnene ble gjort i hhv. Finnmark og Oppland. I Danmark er arten sett tre ganger, mens Sverige har hatt besøk av åtselgribb totalt syv ganger frem til og med 2012. Antall funn i Norge er dermed uven-

Steppehawk *Circus macrourus* (1K) over Østhassel, Lista, Farsund (VA) 24. september 2011. Fuglen var én av fem 1K-fugler som ble sett på Lista i perioden fra slutten av august til slutten av september. Foto: Bjørn Erik Hellang.

tet høyt sammenlignet med våre normalt sett mer rovfuglvante naboland.

Steppehawk *Circus macrourus* (23, 68, 36 og 14)

2011 HEDMARK: 1K Håkatjønna, Os 29.7* (F) (K. M. Flynn, G. Gaarder).
 VESTFOLD: 1K Anvik, Larvik 1.9* (F) (G. Eriksen). 1K ♂ Mølen, Larvik 10.9* (F) (*A. F. Mæland, R. Fjellidal, F. Olsen).
 TELEMARK: Ad. ♂ Landsverk, Notodden 24.7 (E. Landsverk). 1K Jomfruland, Kragerø 28.-30.8* (F) (S. Andersen, A. F. Mæland mfl.). 1K Gjerpensdalen, Skien 1.9* (F) (*E. Edvardsen, J. Edvardsen).
 AUST-AGDER: 1K Løddesøl, Arendal 25.-30.8* (F) (S. Andersen, R. J. Fjærbu, R. Skåland mfl.). 1K Reddal, Grimstad 10.9* (F) (P. Kristensen).
 VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 8.8* (F) (*R. Cope, T. Bentsen, G. Gundersen, N. H. Lorentzen mfl.). Min. 5 1K div. lok. Lista, Farsund 25.8-25.9* (F) (T. Bent-

sen, V. Bunes, G. Gundersen, N. H. Lorentzen mfl.). 1K Flovarden, Mandal 1.9* (F) (T. Bentsen). 1K Dybo, Mandal 9.9 (K. M. Torland). 1K Jåbekk, Mandal 12.9* (F) (*T. E. Høgsås, *F. Jørgensen, K. M. Torland, R. Aanonsen).

ROGALAND: 1K Nordvik, Utsira 24.-29.8* (F) (*G. Mobakken, A. Grimsby mfl.). 1K Tengesdal, Bjerkreim 3.-4.9* (F) (*J. Grønning mfl.). 1K Reve, Klepp 10.-21.9* (F) (*E. Ween mfl.). 1K Tengesdal, Bjerkreim 11.9* (F) (*J. Grønning, I. Sleveland mfl.). 1K Orreosen, Klepp 11.-17.9 (*M. Dagsland mfl.). 1K Malmheim, Sandnes 13.-14.9* (F) (*E. Mjaaland mfl.). 1K Obrestad, Hå 16.9* (F) (O. Njå). 2 1K Orreosen & Ergavatnet, Klepp 18.-28.9* (F) (*M. Dagsland, *E. Helgesen, M. Eggen mfl.). 1K Grudavatnet, Klepp 18.9* (F) (M. Dagsland). 1K Voll, Sele, Harvaland & Reve, Klepp & Sola 22.9-1.10* (F) (*B. Mo mfl.).

HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 22.8*

(F) (R. Blikshavn). 1K Herdla, Askøy 5.9* (F) (B. A. Albrektsen).

SØR-TRØNDELAGE: 1K Grønningsbukta, Rissa 21.8* (F) (*E. Sumstad, E. Bjørgan, J. Bjørgan, A. Brødreskift mfl.).

NORDLAND: 1K Rønvi kjordene, Bodø 16.8* (F) (K. E. Vidal). 1K Røstlandet, Røst 3.9* (F) (*S. Baines, H. Eggen).

TROMS: 1K Kjærvikås, Balsfjord 9.10* (F) (F. Broms).

FINNMARK: 1K Indre Leirpollen, Porsanger 9.8* (F) (T. Aarvak, T. Morset). 1K Valdak, Porsanger 20.8* (F) (*T. Aarvak, I. J. Øien).

2012 ØSTFOLD: 1K Søndre Søster, Hvaler 9.8* (F) (*P.-A. Johansen, I. M. Eriksen). HEDMARK: 2K Melåsnoen, Elverum 21.5* (F) (S. Rix).

VESTFOLD: 2K Klåstadkilen, Larvik 22.5* (F) (*K. P. Gade, K. A. Monrad). 2K ♀ Mølen, Larvik 29.7* (F) (*R. Fjelldal mfl.).

VEST-AGDER: 2K ♀ div. lok. Lista, Farsund 28.4-1.5* (F) (*S. Andersen mfl.). 2K ♂ Lista fyr og Slevdalsvann, Farsund 30.4-1.5* (F) (*G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: 2K Kvasheim, Hå 3.-6.5* (F) (*F. Kræmer mfl.).

NORD-TRØNDELAGE: 2K ♂ Teveldalen, Meråker 9.6* (F) (G. O. Hagen).

NORDLAND: 1K Stunesosen, Evenes 30.8* (F) (C. Koren). 1K Fremnesvika, Vågan 22.9 (F. Sortland).

TROMS: 1K Lyngseidet, Lyngen 2.9* (F) (R. Barrett).

FINNMARK: 3K ♂ Slettnes, Gamvik 17.5* (F) (H. Lejon mfl.). Ad. ♂ Svartnes, Vardø 17.5* (F) (E. Slettvoll). 2K Komagværnes, Vardø 29.5* (F) (M. Venås).

(Steppeområder fra Svartehavet og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer hovedsakelig i Midtøsten, India samt Afrika sør for Sahara). Høsten 2011 ble Skandinavia «rammet» av den største invasjonen av steppehauk i nyere tid. Alle-rede i slutten av juli dukket den første ungfuglen opp i Hedmark, noe som kan tyde på at opprin-nelsen til invasjonen ikke lå så veldig langt uten-for Norges grenser. Utover høsten, og fremfor alt i september, ble forekomsten på Sørvestlandet særdeles uoversiktlig. Blant annet er de fem individene som er rapportert fra Lista et abso-

lutt minimum, og trolig var flere fugler involvert i forekomsten her. Også fra Rogaland er det vanskelig å vurdere hvor mange fugler som egentlig ble sett, og det er dessverre flere funn som ennå ikke har blitt sendt inn til vurdering. Utover de tradisjonelle lokalitetene fikk også Hordaland og Sør-Trøndelag sine første funn av arten i løpet av invasjonen. Etterdønningene kunne også merkes i 2012, da unormalt mange 2K-fugler ble sett på våren. De totalt minst 36 funnene i 2011 er selv-sagt ny årsrekord, og 2012 sikrer andreplassen på denne rangeringen med sine 14 funn. De siste fire årene er de fire beste i Norge når det gjelder funn av steppehauk, så det skulle ikke være noen tvil om at dette er en art i fremgang. Merk også at tidligere funntotal er oppjustert med ett funn fra Hedmark ettersommeren 1956.

Enghauk *Circus pygargus* (2, 65, 11 og 0)

2011 VESTFOLD: 2K Klåstadkilen, Larvik 12.5* (F) (*K. P. Gade, R. Johansson). Ad. ♂ Klåstadkilen, Larvik 18.-19.5* (F) (*K. A. Monrad, P. K. Slagsvold mfl.). 2K Borrevannet, Horten 19.5* (F) (R. Fjelldal). VEST-AGDER: 2K Sangvik, Søgne 8.5* (F) (*T. Bentsen, K. M. Torland). Ad. ♂ Østre Hauge & Kviljo, Farsund 9.-10.5* (F) (*T. B. Vestøl, J. M. Abrahamsen, T. Bentsen, G. Gundersen mfl.). 3K+ ♀ Hellemyra, Farsund 5.6* (F) (*T. B. Vestøl, V. Bunes, Ø. W. Johannessen). ROGALAND: Ad. ♂ merkeskogene, Utsira 7.5* (F) (*M. Thomson mfl.). Ad. ♂ Vigre, Hå 12.5* (F) (S. Lode). 2K ♂ Brusand, Hå & Revtang, Klepp 15.-27.5* (F) (*J. K. Ness, T. O. Stakkeland mfl.). 2K ♂ Eikeland, Hå 15.7* (F) (B. E. Hellang). MØRE OG ROMSDAL: 2K ♂ Moldvassheia, Smøla 28.5 (*E. L. Dahl) & Toppmyran, Smøla 21.-23.6* (F) (*E. L. Dahl mfl.).

(Europa nord til Danmark og SØ-Sverige og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Sør-Asia og Afrika sør for Sahara). Funnet fra Smøla (begge observasjoner regnes som samme ind.) er det første av enghauk i Møre og Romsdal. De øvrige ti funnene fra 2011 fordeler seg mellom landets tre beste fylker for arten. Til og med 2012

er det gjort 28 funn i Vest-Agder, 14 i Vestfold og 11 i Rogaland. De totalt 11 funnene i 2011 er ny årsrekord med god margin. Fra tidligere var de syv funnene i 2000 gjeldene rekord. Dermed er det også noe overraskende at 2012 ble stående helt uten funn. Vi må tilbake til 1998 for å finne forrige «blanke» år for arten.

Ørnvåk *Buteo rufinus* (0, 3, 0 og 0)

1996 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 7.5 (K. A. Monrad, G. Numme).

VEST-AGDER: Ad. Jåbekk, Mandal 19.9 (I. Flesjø).

2005 VESTFOLD: 2K+ Ilene, Tønsberg 21.8 (*A. Hangård, K. A. Jensen, R. Olsen).

(Nord-Afrika (*cirtensis*), SØ-Europa og Sentral-Asia; nordlige bestander overvintrer i Midtøsten og Nord-Afrika). Funnet fra Vestfold i 1996 har også tidligere vært godkjent og publisert, men har vært oppe til revurdering i forbindelse med vurdering av de to andre funnene som publiseres her. Funnet fra Vest-Agder i 1996 samt det fra Vestfold i 2005 har stått på avventing hos NSKF i en årrekke. Det er flere årsaker til den lange behandlingstiden. Blant annet forelå det bilder av fuglen fra Vest-Agder, men disse har beklageligvis kommet bort under konsultasjon. Fra tidligere var det godkjent et funn fra Vestfold i 1986, men dette er etter ønske fra observatørene ikke lenger å anse som tilstrekkelig dokumentert. Alle de tre funnene som publiseres over dreier seg om fugler av den lettest bestemmelige lyse fasen.

Storskrikørn *Aquila clanga* (0, 2, 1 og 0)

2011 VESTFOLD: 3K Gullkronene, Tønsberg 5.6* (F) (J. Stenersen).

HEDMARK: 4K Folldal og Elverum kommuner 29.-30.4* (SAT).

OPPLAND: 4K Ringebru, Lillehammer og Østre Toten kommuner 29.-30.4* (SAT).

MØRE OG ROMSDAL: 4K Halså og Sunndal kommuner 29.4* (SAT).

SØR-TRØNDELAGE: 4K Selbu, Midtre Gauldal, Rennebu, Meldal og Snillfjord kommuner 28.-29.4* (SAT).

NORD-TRØNDELAGE: 4K Verdal,

Inderøy og Leksvik kommuner 28.4*, 4K Verdal kommune 10.-11.5* (SAT).

NORDLAND: 4K Hattfjelldal, Vefsn, Lurøy, Rødøy, Gildeskål, Bodø, Fauske og Saltdal kommuner 3.-5.5* (SAT).

2012 ØSTFOLD: 5K Halden, Aremark, Marker, Eidsberg og Rakkestad kommuner 3.-5.5* (SAT).

AKERSHUS: 5K Aurskog-Høland kommune 3.5* (SAT).

HEDMARK: 5K Grue, Løten, Ringsaker og Nord-Odal kommuner 1.-3.5* (SAT). 5K Tolga kommune 17.6* (SAT).

OPPLAND: 5K Gjøvik, Nordre Land, Gausdal, Sør-Fron og Ringebru kommuner 1.-2.5* (SAT). 5K Skjåk, Lom og Dovre kommuner 16.6* (SAT).

MØRE OG ROMSDAL: 5K Aure, Halså, Gjemnes, Vestnes, Sykkylven og Stranda kommuner 15.-16.6* (SAT).

SØR-TRØNDELAGE: 5K Bjugn, Snillfjord og Tydal kommuner 15.-17.6* (SAT).

NORD-TRØNDELAGE: 5K Lierne, Namsskogan og Nærøy kommuner 13.5* (SAT). 5K Namsos, Høylandet, Namsskogan, Nærøy, Vikna og Flatanger kommuner 9.-15.6* (SAT). 5K Lierne, Grong og Namsskogan kommuner 10.-11.7* (SAT). 5K Namsskogan og Røyrvik kommuner 16.-20.7* (SAT).

NORDLAND: 5K Alstadhaug, Rana og Saltdal kommuner 14.-15.5* (SAT). 5K Grane kommune 11.-19.7* (SAT).

(Øst-Europa og Russland til Stillehavet; europeiske fugler overvintrer hovedsakelig i Midtøsten og Nord-Afrika). Observasjonen fra Vestfold i 2011 er kun tredje funn i Norge. Dette individet ble dokumentert med gode bilder og det lot seg identifisere som samme individ som tidligere hadde blitt sett flere steder i Danmark våren 2011. Denne fuglen utgjør også det første funnet i Vestfold fylke. Alle øvrige observasjoner fra 2011 og 2012 dreier seg om den estiske storskrikørna «Tönn», som var utstyrt med satellittsender. Samtlige observasjoner gjelder satellittplott og fuglen ble aldri sett med det blotte øye. Også i 2010 var Tönn en snarvisitt innom Midt-Norge. Både i 2011 og 2012 besøkte fuglen Norge flere ganger. Den var innom Oppland og Nordland for første gang i 2011, mens Østfold

En kanadatrane *Grus canadensis* ble oppdaget i Rissa (ST) 31. mai 2012. Funnet er det første i Norge. Arten er mindre enn en trane *Grus grus* og viser andre drakt-karakterer, bl.a. en karakteristisk rød panne. Foto: Tom Roger Østerås.

og Akershus fikk sine første besøk i 2012. I løpet av sine fire norgesbesøk i 2012 rakk Tönn inn- om ikke mindre enn 40 kommuner i åtte fylker!

Aftenfalk *Falco vespertinus* (16, 151/153, 7 og 1)

- 2008 HAVOMRÅDENE SØR: 1K om bord Ocean West, Nordsjøen vest for Møre og Romsdal 13.9* (F) (via NOF-kontoret).
- 2009 TELEMARK: Ad. ♀ Storkås, Sauherad 28.5 (T. Axelsen).
- 2011 ØSTFOLD: Ad. ♂ Akerøya, Hvaler 8.5 (T. A. Andersen).
 AKERSHUS: 2K ♂ Fornebu, Bærum 15.5 (M. Bergan).
 VESTFOLD: 2K ♀ Klåstadkilen, Larvik 8.5* (F) (*H. Heggland, B. S. Heggland, M. Lohne).
 VEST-AGDER: 2K ♂ Østre Hauge, Farsund 9.5* (F) (*G. Grimsby, G. Gundersen).
 ROGALAND: 2K ♂ Orrevatnet, Klepp 26.5 (Ø. Egeland).
 MØRE OG ROMSDAL: 2K ♂ Runde,

Herøy 12.-15.5* (F) (*D. N. Sværi, F. Grønningsæter mfl.).

TROMS: Ad. ♀ Sjørdalshøgda, Kvæfjord 17.8 (F. Sortland).

2012 AKERSHUS: Ad. ♀ Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 4.5* (F) (*S. Rix, R. Zakariassen).

(Øst-Europa og Asia; overvintrer i Afrika). Forekomsten av aftenfalk i Norge varierer mye fra år til år, selv om arten har blitt påvist årlig helt siden 1976. Offshore-observasjonen fra 2008 tar totalen for dette året opp i syv funn. Til sammenlikning er funnet fra 2009 kun det andre dette året, og fra 2010 er det foreløpig bare publisert ett funn. Syv funn i 2011 er over gjennomsnittet, mens 2012 igjen var et svakt år med ett enslig funn. Særlig på våren spiller værforholdene antakelig en stor rolle for forekomsten av denne varmekjære arten her i nord. En varm sørøstlig luftstrøm traff Sør-Norge i første halvdel av mai (Ween 2012), noe som nok forklarer at seks av syv funn dette året ble gjort i perioden 8. til 26. mai.

En triel *Burhinus oedicnemus* ble observert på Reddal, Grimstad (AA) 20. juni 2011. Funnet er det andre i fylket, og kom bare ett år etter førstefunnet i samme kommune. Foto: Rolf Jørn Fjærbu.

Kanadatrane *Grus canadensis* (0, 0, 0 og 1)
 2012 SØR-TRØNDELAG: 2K+ Grønningsbukta & Stadsbygd, Rissa 31.5-5.6* (F) (*N. Grønning, A. Brødreskift, H. E. Ring mfl.).

(Nord-Amerika og NØ-Sibir; overvintrer i sørlige USA samt i Mexico). Ny art for Norge og kun ca. niende funn i Vest-Palearktisk! Høsten 2011 ble to ulike individer observert i Europa; først en fugl som ble sett på trekk sør i Finland og Estland 5. og 6. september, og deretter et nytt individ som kunne følges langs en trekkrute som strakk seg fra Skottland til Spania fra september til november. Det ble ikke gjort noen observasjoner andre steder i Europa våren og sommeren 2012, men sannsynligheten taler for at den norske fuglen er identisk med et av individene fra den foregående høsten. For mer om oppdagelsen av fuglen i Rissa, se Brødreskift (2014).

Triel *Burhinus oedicnemus* (1, 21, 1 og 0)
 2011 AUST-AGDER: 2K+ Reddal, Grimstad 20.6* (F) (*V. Bunes, *R. J. Fjærbu mfl.).

(Nord-Afrika og Europa vest til Storbritannia og nord til Polen, videre østover til Sentral-Asia og India; europeiske fugler overvintrer i SV-Europa og Nord-Afrika). Andre funn i Aust-Agder, kun ett år etter fylkets førstefunn. Observasjoner langs kysten fra svenskegrensa til Sørvestlandet utgjør majoriteten av de norske funnene.

Sibirlo *Pluvialis fulva* (2/3, 43/45, 4 og 3)
 2008 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♀ Frostadheia, Smøla 21.-22.6* (F) (*E. L. Dahl, H. A. Olsvik).
 2011 ROGALAND: 3K+ ♂ Revtangen, Klepp 13.-14.6* (F) (*G. Kristensen mfl.). 3K+ ♀ Kvasheim, Hå 13.-16.6* (F) (*L. B. Lunde mfl.).
 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ Frostadheia, Smøla 23.-29.6* (F) (*E. L. Dahl mfl.).

Røst i Nordland har hele sju av sytten funn av kanadalo *Pluvialis dominica* i Norge. Fuglen på bildet var en av to ungfugler som besøkte øya høsten 2012. Foto: Gunnar Gundersen.

- NORDLAND: 2K+ ♀ Røstlandet, Røst 16.6* (F) (S. Baines, J. O. Larsen).
 2012 VEST-AGDER: Ad. ♂ Revøy, Farsund 20.7* (F) (*K. S. Olsen, K. Olsen).
 ROGALAND: Ad. ♀ Taravika, Karmøy 9.6* (F) (*F. Steinkjellå mfl.). 1K Hestholmen, Kvitsøy 11.10* (F) (K. Bekkeli, T. A. Olsen).

(Tundraen i Sibir fra Yamal ved ca. 70° Ø og østover til vestlige Alaska. Overvintrer over et enormt område fra sørlige Nord-Amerika til østlige Afrika). Sommerfunn av voksne fugler i juni og juli er normalen for funn av sibirlo i Norge. Lokalitetene for de to rapportårenes funn er også som forventet; Jæren, Lista, Smøla og Røstlandet har alle hatt besøk av arten ved tidligere anledninger. Høstfunn av ungfugler er det derimot langt lenger mellom, og fuglen fra Kvitsøy var kun den sjette sikkert bestemte 1K-fuglen som er påtruffet i Norge.

- Kanadalo** *Pluvialis dominica* (0, 13, 1 og 3)
 2009 SVALBARD: Ad. Trondsneset, Sørkappøya 28.-29.8* (F) (O. Nordsteien, K. Sigvaldsen).
 2011 SVALBARD: 2K Hotellneset, Spitsbergen 26.6* (F) (I. Bakkeland).
 2012 VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 22.-26.9* (F) (*T. B. Vestøl mfl.).
 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 17.9-5.10* (F) (*H. Eggen, S. Baines, M. Eggen mfl.). 1K Røstlandet, Røst 26.9-5.10* (F) (*G. Gundersen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Med to nye funn fra Røst er øya nå oppe i totalt syv funn av arten, dvs. nesten halvparten av de norske funnene. Forekomsten i 2012 er noe spesiell ettersom alle tre funn dreier seg om ungfugler som dukket opp i løpet av en tidagers periode i september. Med dette doubles antall funn av ungfugler på høsten i løpet av ett

Norges andre funn av amerikandasndlo *Charadrius semipalmatus* var en realitet i juli 2012. Fuglen hadde tilhold noen dager i Sunddammen i Vardø (FI). Det første norske funnet var fra Vadsø (FI) i 2001. Foto: Gunnar Gundersen.

år. Også i resten av NV-Europa var forekomsten av ungfugler i september over normalen. Funnet på Sørkappøya var første funn på Svalbard.

Amerikasandlo *Charadrius semipalmatus* (0, 1, 0 og 1)
2012 FINNMARK: Ad. Sunddammen, Vardø 2.-7.7* (F) (*A. F. Mæland mfl.).

(Arktisk Nord-Amerika; overvintrer fra sørlige USA og videre sørover gjennom Mellom- og Sør-Amerika). Kun andre funn i Norge. Det første funnet var ikke langt unna, verken geografisk eller sesongmessig; en voksen fugl ved Vadsø 8. juni 2001. Amerikasandlo er meget lik vår hjemlige sandlo *Ch. hiaticula*, og god dokumentasjon/beskrivelse av hodetegningene kreves for å skille mellom de to artene. Utbredelsen av svømmehud mellom tærne, og ikke minst lyd, er også gode kjennetegn. Amerikasandlo er en tallrik art

i Nord-Amerika, og siden den også er en langdistansetrekker observeres den nesten påfallende sjelden på vår side av Atlanteren. De to norske funnene er de eneste i Skandinavia, men selv i Storbritannia er det en meget sjelden art, med kun tre funn til og med 2012. Vanskelighetene med å skille mellom amerikandasndlo og vår egen sandlo er nok i hvert fall delvis årsak til dette.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus* (10/14, 22/27, 3 og 2)
2011 ROGALAND: Ad. ♀ Revtingen, Klepp 26.-27.5* (F) (*S. Lode mfl.). Ad. ♂ Børaunen, Randaberg 9.6* (F) (*M. Bø, O. Njå mfl.). FINNMARK: Ad. ♀ Veidnes, Lebesby 23.5* (F) (*T. Aarvak, H. R. Grastveit).
2012 ØSTFOLD: Ad. ♂ Øra, Fredrikstad 28.-31.5* (F) (*Ø. Syvertsen mfl.). TELEMARK: Ad. ♂ Jomfruland, Kragerø 6.-7.5* (F) (*J. H. Magnussen mfl.).

En voksen hunn ørkenlo *Charadrius leschenaultii* (bildet) ble sett på Håstranda, Hå (RO) 3.-10. juli 2011, og var det femte funnet av arten i Norge. Bare noen dager etter kom funn nr. seks litt lenger nord i samme fylke – denne gang i form av en voksen hann på Børaunen i Randaberg. Foto: Gunnar Gundersen.

(Nord- og Sør-Amerika, Europa nord til Sør-Sverige, store deler av Asia og Afrika). Funnet i Finnmark er det første i fylket og det nordligste i Norge. Fra tidligere er arten ikke påtruffet nord for Vigra i Møre og Romsdal. De øvrige fire funnene som publiseres her er gjort i landets tre beste fylker for arten. Rogaland, Østfold og Telemark har hhv. tolv, syv og seks funn til og med 2012. Inkludert et funn fra Jomfruland i 2010 er det da gjort seks funn de siste tre årene. Det er like mange som hele tiåret fra 2000 til 2009 og dobbelt så mange som under hele 1990-tallet. Dett er en noe overraskende utvikling for en art som er i tilbakegang i Nord-Europa.

Ørkenlo *Charadrius leschenaultii* (0, 4, 1 og 1)
 2011 ROGALAND: 2K+ ♀ Håstranda, Hå 3.-10.7* (F) (*S. Lode mfl.).
 2012 ROGALAND: Ad. ♂ Børaunen, Randaberg 10.-12.7* (F) (*G. Kristensen mfl.).

(Tyrkia øst til Sentral-Asia; overvintrer Midtøsten, Sørøst-Asia og Australia). De norske funnene av ørkenlo ser ut til å komme parvis. Førstefunnet

ble gjort i 1984, med det neste i 1985. Deretter ble det gjort funn i 2002 og 2003 før de to funnene som publiseres her. Funnet fra 2011 er første funnet av en hunnfugl i Norge.

Rødbrystlo *Charadrius asiaticus* (0, 3, 1 og 0)
 2011 VEST-AGDER: Ad. ♂ Vågsvollmarka, Farsund 10.5* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

(Steppeområder nord og øst for Det kaspiske hav; overvintrer i østlige og sørlige Afrika). Første funn i Sør-Norge. Fra tidligere er arten påtruffet to ganger i Finnmark (1978 og 2005) og én gang i Nordland (2009). Fuglen dukket opp samme dag som en steintrost ble funnet bare et par hundre meter unna; en minneverdig dag på Lista som er oppsummert av Eggen (2012b).

Spisshalesnipe *Calidris acuminata* (0, 7, 0 og 1)
 2012 SVALBARD: Ad. Ullringlaguna, Jan Mayen 27.6-1.7* (F) (*O. Nordsteien, E. Lorentzen).

(NØ-Sibir; overvintrer stort sett i Australia). Første funn i Norge siden 2003, da det ble sett fugler både i Rogaland og Sør-Trøndelag. At denne østlige arten skulle dukke opp på en vestlig utpost som Jan Mayen er nokså uventet. Ikke desto mindre siden fuglen hadde selskap med blant annet to bonapartesnipen, en art som utelukkende hekker i Nord-Amerika.

Styltesnipe *Calidris himantopus* (0, 4, 0 og 0)
1996 FINNMARK: Ad. Slettnes, Gamvik 28.-30.6* (F) (K. B. Strann).

(NØ-Sibir, Alaska og NV-Canada; overvintrer i USA, Mexico og Mellom-Amerika). Dette funnet har tidligere ikke vært forelagt NSKF, og blir det tredje norske funnet etter funn fra Finnmark i 1987 og Rogaland i 1993. Det fjerde funnet ble gjort i Nord-Trøndelag i 2010. Arten er en stor sjeldenhet i Norden med f.eks. kun ett funn i Danmark og fire i Sverige frem til og med 2012.

Sør-Norge fikk sitt første funn av rødbrystlo *Charadrius asiaticus* i 2011. Denne hannen tilbrakte en mai-dag på Lista, Farsund (VA). Fra tidligere foreligger tre funn i Nord-Norge. Foto: Gunnar Gundersen.

Rødstrupesnipe *Calidris ruficollis* (0, 3, 1 og 0)
2011 ROGALAND: Ad. Børaunen, Randa-berg 18.-19.7* (F) (*G. Kristensen mfl.).

Mayen 27.6-1.7* (F) (to ind. kun 27.6) (*O. Nordsteien mfl.).

(NØ-Sibir fra Tajmyr til Beringstredet; overvintrer fra India til Australia). Fjerde funn i Norge og Rogaland. Samtlige funn har dreid seg om voksne fugler som har dukket opp i løpet av en drøy tre-ukers periode mellom 27. juni og 19. juli. Det skulle dermed ikke råde noe tvil om tid og sted for de som ønsker å finne sin egen rødstrupete lille juvel her til lands.

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Fire typiske funn; Jæren (23 funn) og Lista (9 funn) har nå tilsammen 2/3 av den samlede norske funnmassen. Også funndatoene passer fint inn i den tidligere forekomsten: 90 % av funnene er gjort på sommeren mellom 3. juni og 11. august. Fra høsten er det, muligens noe overraskende, kun fem funn spredt fra 24. august til 1. november. De to fugene fra Jan Mayen er det første funnet fra denne vestlige utposten.

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (1, 43/46, 2 og 3/4)

2011 VEST-AGDER: Ad. Tjørveneset og Sevika, Farsund 6.-8.8* (F) (*N. H. Lorentzen, *T. B. Vestøl, R. Cope, G. Gundersen mfl.).

ROGALAND: Ad. Nærlandsstranda, Hå 7.-8.8* (F) (*E. Gjerde mfl.).

2012 ROGALAND: Ad. Nærlandsstranda, Hå 23.6* (F) (*M. Dagsland mfl.). Ad. Nærlandsstranda, Hå 29.7-2.8* (F) (*E. Ween mfl.).

SVALBARD: 2 ad. Ullringlaguna, Jan

Rustsnipe *Calidris subruficollis* (2, 52/56, 7 og 6)

2008 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Frostadheia, Smøla 21.-23.6* (F) (E. L. Dahl mfl.).

2009 SVALBARD: Ad. Flakmyrvatna, Bjørnøya 19.-21.6* (F) (K. S. Olsen).

2011 ROGALAND: 1K Taravika, Karmøy 18.9* (F) (*J. K. Ness mfl.). 1K Orreosen, Klepp 19.9* (F) (*M. Eggen mfl.). 1K Hodne, Klepp 20.9* (F) (*M. Eggen mfl.). 1K Nærland, Hå 24.9-4.10* (F) (*S. Lode mfl.). 1K Nærland, Hå 26.9*

Rustsnipe *Calidris subruficollis* Herdla, Askøy (HO) 27. august 2012. Lokaliteten har de siste årene hatt flere funn av arten – både i 2006, 2007 og 2009 var rustsnipe å finne der. Foto: Jørn Opsal.

- (F) (B. E. Hellang). 1K Orreosen, Klepp 28.9* (F) (*M. Eggen mfl.).
 NORDLAND: 1K Værøy, Værøy 23.-24.9* (F) (*G. Kristensen, K. R. Mjølshnes, E. Mjaaland mfl.). 1K Røstlandet, Røst 4.10* (F) (*M. Eggen, H. Eggen).
- 2012 ROGALAND: Ad. Håstranda & Revtangen, Hå & Klepp 29.7-4.8* (F) (*D. J. Lønning, B. T. R. Seim mfl.).
 HORDALAND: Ad. Prestvika, Herdla, Askøy 25.6* (F) (*E. Frantzen mfl.). Ad. Herdla, Askøy 27.8* (F) (*J. Opsal).
 NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 31.7* (F) (S. Baines, H. Eggen). 1K Røstlandet, Røst 17.-20.9* (F) (*H. Eggen, S. Baines, J. Stenersen mfl.).
 FINNMARK: Ad. Slettnes, Gamvik 17.-19.5* (F) (H. Lejon).
- (NØ-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintrer i Sør-Amerika). Forekomsten på Jæren høsten 2011 er vanskelig å få oversikt over. To individer ble sett samtidig ved Nærland 26. september, og er således definitivt ulike fugler. Observasjonene fra Orreosen og Hodne 19. og 20. september regnes som trolig samme fugl, dvs. ett funn. Dette funnet regnes imidlertid kun som mulig samme individ som ble sett ved Orreosen 28. september, ettersom lokaliteten besøkes opptil flere ganger om dagen på denne tiden av året. Observasjonene fra Klepp kommune regnes også som ulike fugler enn de som ble sett ved Nærland i Hå kommune. Det gir totalt fire funn på Jæren høsten 2011 og totalt syv funn i Norge dette året. Fuglen fra Slettnes i mai 2012 var første funn av arten i Finnmark.
- Alaskasnipe** *Calidris melanotos* (8, 217/238, -)
 2000 FINNMARK: 1K+ Valdakmyra, Porsanger 21.8 (T. Aarvak, I. J. Øien).
 2005 SVALBARD: Ad. Ny-Ålesund, Spitsbergen 8.7* (F) (C. Bech).
 2008 NORDLAND: Ad. Kvalvågen, Røstlandet, Røst 10.-12.6* (F) (S. Baines).
 TROMS: Ad. Tisnes, Tromsø 26.5* (F) (*E. Bergersen mfl.).
 SVALBARD: Ad. Sekken, Bjørnøya 10.6* (F) (E. Torp).
 2009 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Frostadheia, Smøla 8.6* (F) (*E. L. Dahl mfl.). Ad. Askvågen, Fræna 14.6* (F)

Bildet viser en av to sandsniper *Calidris pusilla* som dukket opp på Håstranda, Hå (RO) i oktober 2012. Arten har en klart stigende funnfrekvens i Norge. Foto: Atle Espen Helgesen.

(*T. H. Hansen, F. Grønningsæter mfl.).
 NORDLAND: 2 ad. Nettet, Røstlandet, Røst 6.-8.6* (F) (*S. Baines mfl.).
 1K Røstlandet, Røst 18.-24.9* (F) (J. M. Abrahamsen mfl.).
 TROMS: Ad. Sørkjosleira, Balsfjord 23.5* (F) (*K. B. Strann mfl.).
 SVALBARD: Ad. Adventdalen, Spitsbergen 3.7* (F) (J. Langbråten mfl.).
 Ad. Sørkappøya, Spitsbergen 24.7 (O. Nordsteien mfl.).

(Sibir fra Tajmyr til Beringstredet og Nord-Amerika; overvintrer hovedsakelig i Sør-Amerika samt Australia). Arten er tatt ut fra NSKFs rapporteringsliste fra og med 2010. Funn fra 2009 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt for vurdering av NSKF. Med de seks nye funnene som publiseres her økes totalen for 2009 til 35 funn av 40 individer, hvilket er årsrekord med god margin.

Sandsnipe *Calidris pusilla* (0, 7, 1 og 1/2)

2011 ROGALAND: Ad. Orreosen, Klepp 5.-8.5* (F) (*K. R. Mjølvsnes mfl.).

2012 ROGALAND: 2 1K Håstranda, Hå 11.-24.10* (ett ind. 23.-24.10) (F) (*J. Alsvik, K. R. Mjølvsnes mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer hovedsakelig i Sentral- og Sør-Amerika). Fuglen fra Orreosen i mai 2011 er det tidligste funnet i Norge. Fra tidligere er det gjort tre «vårfunn» i perioden 1. til 8. juni. De to ungfuglene som dukket opp sammen ved Håstranda i oktober 2012 er første observasjon av to fugler sammen, det seineste høstfunnet noensinne og det første av ungfugler i Norge. Fra tidligere er det gjort fire funn av voksne fugler på antatt høsttrekk i perioden 30. juni til 12. august. Med fem funn i løpet av de siste fem årene har funnmengden blitt mer enn doblet.

Hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor* (0, 5, 1 og 0)

2011 ROGALAND: ♂ Håstranda, Hå 14.6* (F) (*S. Lode mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Første funn siden 2005, da en voksen hunn

Vi fikk tre funn av gulbeinsnipe *Tringa flavipes* i Norge i 2011. Fuglen på bildet rastet i tre maddager på Fiborgtangen, Levanger, og utgjorde det tredje funnet i Nord-Trøndelag. Foto: Jon Helle.

holdt seg tre dager ved Orrevatnet på Jæren. De tidligere funnene har vært fire hunner i perioden 11. mai til 16. juni samt en ungfugl fra 20. september 1994. Funnet fra 2011 er således første sikre funn av en hann i Norge. Både Sverige og Danmark har ni funn av arten frem til 2012, mens det i Storbritannia er gjort ikke mindre enn 238 funn i samme tidsrom.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* (17 (etter 1950), 108/156, –) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2007 TELEMARK: 1K Langesund, Bamble 25.9* (F) (K. Bostrøm).

2008 MØRE OG ROMSDAL: 1K Veiholmen, Smøla 1.11* (F) (*E. L. Dahl mfl.).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone; overvintrer pelagisk i det sørlige Atlanterhavet og Stillehavet). Arten er tatt ut fra NSKFs rapporteringsliste fra og med 2009. Funn fra 2008 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt for vurdering av NSKF.

Tereksnipe *Xenus cinereus* (1/4, 35/36, 3 og 0)
 2008 FINNMARK: 2K+ Vestre Jakobselv, Vadsø 22.-23.6 (A. Austneberg, E. Gjerde, K. M. Jekteberg mfl.).
 2010 OPPLAND: 2K+ Lågendeltaet, Lillehammer 19.5 (*E. Hjelmstad, J. Opheim).
 2011 FINNMARK: 2K+ Varangerbotn, Nesseby 4.6* (F) (B. Gustafsson).
 2K+ Varangerbotn, Nesseby 19.6* (F) (*T. A. Olsen, R. Cope, K. S. Olsen).
 2K+ Skrøytnes, Sør-Varanger 28.-29.6 (*E. Gjerde, K. M. Jekteberg mfl.).

(Finland og østover gjennom nordlige Russland; overvintrer i kystområder i Afrika, Asia og Australia). Finnmark har nesten halvparten av de norske funnene av denne karakteristiske vaderarten. Økt feltaktivitet i dette fylket sommerstid er nok i det minste en delvis forklaring på at over 80 % av de norske funnene er gjort i løpet av de siste 15 årene. Observasjonen fra Lillehammer i 2010 var første funn i Oppland.

Funn nr. 30 i Norge av damsnipe *Tringa stagnatilis* var en voksen fugl som avla et kort besøk i Vågsvollvika, Farsund (VA) 10. mai 2011. Foto: Gunnar Gundersen.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (1, 14, 3 og 0)

2011 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Røkmyra, Smøla 24.-25.6* (F) (*K. Sæther, K. O. Bøklepp mfl.) & Vestli, Smøla 2.7* (F) (*J. R. Gustad, Kj. Schjølberg, F. Grønningsæter).

NORD-TRØNDELAG: Ad. Fiborgtangen, Levanger 6.-8.5* (F) (*T. Reinsborg mfl.).

FINNMARK: Ad. Veidnes, Lebesby 15.5* (F) (*T. Aarvak, T. Morset).

(Nord-Amerika; overvintrer fra sørlige USA til Sør-Amerika). Tre funn i 2011 er en tangering av rekordåret 1993. Disse to årene er samtidig de eneste som har hatt mer enn ett funn av arten. Fuglen fra Smøla (samme ind. på begge lokalitetene) er den første i Møre og Romsdal, mens det normalt sett relativt vader-fattige Nord-Trøndelag har hatt besøk av arten to ganger tidligere. Med totalt 18 funn frem til og med 2012 er den norske funnmassen på nivå med den svenske, der arten er påtruffet 19 ganger i samme tidsrom.

Damsnipe *Tringa stagnatilis* (0, 29, 1 og 0)

2011 VEST-AGDER: Ad. Vågsvollvika, Farsund 10.5* (F) (*T. B. Vestøl, R. Cope, G. Gundersen mfl.).

(Sørøst-Europa og Asia; majoriteten overvintrer i Afrika og India). Med kun ett funn i løpet av de to rapportårene fortsetter den svake trenden. Dette er noe overraskende, ettersom man i Sverige ser en stigende trend med en rekke funn årlig, også inkludert hekkeforsøk.

Langnebbekkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus* (3, 11, 2 og 0)

2011 NORD-TRØNDELAG: Ad. Tautra, Frostta 3.-4.7* (F) (*A. Winnem mfl.).

TROMS: Ad. Tisnes, Tromsø 28.5-1.6* (F) (*E. Bergersen mfl.).

(NØ-Sibir, Alaska og NV-Canada; overvintrer fra USA og videre sørover til Sør-Amerika). Første funn i Troms. I Nord-Trøndelag er arten påtruff-

Langnebbekkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus* Taura, Frosta (NT) 3. juli 2011. To fugler dette året bringer den norske funnmassen opp i 16 funn. Foto: Erik Bangjord.

fet én gang tidligere; i Nærøy i mai 1974. Langnebbekkasinsnipe har en ganske lik fordeling av funn i de skandinaviske landene; frem til og med 2012 er det gjort 13 funn i Danmark, 16 funn i Norge og 20 funn i Sverige.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* (3, 14, 1 og 0) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder
2011 VEST-AGDER: 2K Ryvingen, Mandal
5.5 (*K. M. Torland, T. Bentsen).

(NØ-Sibir, spredt på Grønland og i Canada). En nokså uventet observasjon ettersom det ikke tidligere er gjort vårfunn i Sør-Norge. Dette var for øvrig tredje gang at denne høyarktiske arten ble påtruffet i vårt sørligste fylke.

Ismåke *Pagophila eburnea* (59/62, 31, 0 og 1) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder
SOGN OG FJORDANE: 1K Kråkenes, Vågsøy 30.10* (V) (S. Sætre).

(Arktisk Canada, Grønland, Svalbard og øyer i arktisk Russland). Forrige funn på fastlandet

var en fugl i første vinterdrakt i Volda, Møre og Romsdal i januar 2008. Avstanden mellom de to funnene er ikke stor, og til alt overmål var det også samme observatør ved begge tilfellene.

Sabinemåke *Xema sabini* (8, 238/260, –) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder
1991 SØR-TRØNDELAG: 1K Storfosna, Ørland 28.9 (*T. Aarvak, K. Aa. Solbakken mfl.).
1995 FINNMARK: 1K Ingøya, Hasvik 15.9 (T. Aarvak).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone. Om vinteren pelagisk i Sør-Atlanteren). Arten er tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2008. Funn fra 2007 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt for vurdering av NSKF.

Kanadahettemåke *Larus philadelphia* (1, 12, 1 og 0)
2008 SVALBARD: Ad. Hotellneset, Longyearbyen, Spitsbergen 9.-11.6* (F) (*A. Lindgren mfl.).
2011 ROGALAND: Ad. Kvasheim, Hå 26.-27.10* (F) (*M. Dagsland mfl.).

En voksen svartehavsmåke *Larus melanocephalus* hadde tilhold i en koloni av hettemåke *Larus ridibundus* på Munkholmen, Trondheim (ST) 7. mai 2011. Fuglen varslet når folk nærmet seg. Foto: Georg Bangjord.

(Nord-Amerika; overvintrer langs øst- og vestkysten sør til Mexico). Funnet på Svalbard er det første for øygruppen, mens Rogaland nå har fem funn og dermed er beste fylke for arten i Norge. Fem av de 14 fuglene som er sett i Norge dukket opp i april. Utover dette er det ikke mulig å spore noe spesielt funnmønster. Kanadahettemåke er faktisk sett i Norge i alle måneder utenom september.

Franklinmåke *Larus pipixcan* (0, 9, 1 og 0)

2011 SVALBARD: Ad. Adventdalsdeltaet, Spitsbergen 26.6* (F) (I. Bakkeland).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Med dette tiende norske funnet begynner et visst funnmønster etter hvert å tre frem. Syv av funnene dreier seg om voksne fugler som er sett på forsommeren i perioden 9. juni til 13. juli. Av disse er fem påtruffet nord for polarsirkelen. De tre siste funnene er en ungfugl fra Hafrsfjorden i Rogaland i november 2008 samt to udokumenterte fugler sett i Vestfold i hhv. desember 1979 og november 1980. Syv av de norske funnene er gjort i løpet av de siste ti åre-

ne. Til sammenlikning er ikke arten påtruffet i Sverige siden 1991.

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (1, 88/89, 10/11 og 11)

2003 MØRE OG ROMSDAL: 2K Sylteosen og Elnesvågen, Fræna 1.-16.8* (F) (*J. R. Gustad, K. O. Bøklepp mfl.).

2008 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Sandsøya, Sande 18.9* (F) (I. S. Bringsvor).

2010 OPPLAND: 3K Lågendeltaet og Rove-rudmyra, Lillehammer 27.5-1.6* (F) og Hunnelva, Gjøvik 27.-28.6* (F) (*R. Ødegård, B. H. Larsen mfl.).

2011 OSLO: 1K Aker brygge & Frogner-parken, Oslo 18.-31.12* (F) (*A. Lindén, C. Lome mfl.).

AKERSHUS: 1K Fornebu, Bærum 5.-8.10* (F) (*S. Rix, P. Gylseth, É. Roualet mfl.).

VESTFOLD: 2K Lahellebukta, Sande-fjord 26.5* (F) (*P. K. Slagsvold, K. P. Gade, K. A. Monrad).

VEST-AGDER: 2K Søgnejordet og Årosdel-taet, Søgne 14.-16.5* (F) (*H. V. Løkken

mfl.). 2K Nordhasselvika, Farsund 17.-18.6* (F) (*J. M. Abrahamsen, V. Bunes, G. Gundersen, T. B. Vestøl mfl.).
 ROGALAND: 2K Orreosen, Klepp 14.-17.5* (F) (*M. Eggen mfl.). 2 2K Obrestad havn, Hå 12.-21.6* (F) (ett ind. til 27.6) (*M. Dagsland, *K. M. Jekteberg mfl.). Ad. Harvalandsvatnet, Sola 13.6* (F) (*G. Kristensen mfl.). 2K Søylandsvatnet, Hå 24.6 (M. Dagsland). 2K Nærlandsstranda, Hå 8.7* (F) (*S. Lode mfl.).
 SØR-TRØNDELAGE: Ad. Nidarø & Munkholmen, Trondheim 24.4-7.5* (F) (*J. Hafsmo mfl.).
 2012 ØSTFOLD: 2K Øra, Fredrikstad 2.-3.6* (F) (*K. M. Jekteberg mfl.). 1K Kallum, Rygge 2.-4.9* (F) (A. Hansen mfl.).
 OSLO: 2K Frognerparken, Middelalderparken, Oslo havn & Maridalsvannet, Oslo 1.1-23.5* (F) (*A. Lindén, C. Lome mfl.). 1K Valle Hovin, Oslo 21.8* (F) (J. Sandøy). 1K rm. Middelalderparken, Oslo 24.-28.8* (F) (*J. M. Mjelde mfl.). 1K Valle Hovin, Oslo 5.9* (F) (*J. M. Mjelde, C. Lome).
 BUSKERUD: 1K Linnestranda, Lier 22.-26.9*(F)(*S. Stueflotten, J.E. Nygård, J.E. Nyhuus, J. Villand mfl.).
 VEST-AGDER: 2K Steinsvika, Farsund 24.6* (F) (*G. Grimsby mfl.).
 ROGALAND: 2K div. lok. Jæren, Hå, Klepp & Sola 18.2-21.5* (F) (*M. Dagsland mfl.). 1K Kvasheim, Hå 19.-21.10* (F) (*L. B. Lunde mfl.).
 HORDALAND: 3K Norheimsund, Mo & Øyestese, Kvam 17.-31.7* (F) (*J. Moldsvor, O. Moen mfl.). 1K Byparken, Bergen 30.9-5.10* (F) (*A. Breistøl mfl.).

(Spredt i Europa, størst konsentrasjoner i øst rundt Svartehavet). Fuglen fra Søylandsvatnet 24. juni 2011 regnes som trolig samme som et av individene fra nærliggende Obrestad havn i perioden 12. til 21. juni. Det gir ti funn i 2011; en tangering av det tidligere rekordåret 2007. De elleve funnene i 2012 er nå den gjeldende norske årsrekorden. Arten viser en tydelig stigende funnfrekvens i Norge. Også geografisk sprer observasjonene seg utover, og funnet fra Oppland i 2010 var første funn i dette innlandsfylket.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis* (0, 49, 1 og 1)
 2007 HORDALAND: Ad. Store Lungegårdsvann, Bergen 4.12* (F) (F. Falkenberg).
 2008 HORDALAND: Ad. Store Lungegårdsvann, Bergen 6.1 (F. Falkenberg). Ad. Store Lungegårdsvann, Bergen 12.-13.12* (F) (*F. Falkenberg mfl.).
 SVALBARD: Ad. Adventdalsdeltaet, Spitsbergen 20.-23.6* (F) (*M. Alteri mfl.).
 2010 HORDALAND: Ad. Store Lungegårdsvann, Bergen 1.1-12.3* (F) (F. Falkenberg mfl.).
 SVALBARD: 3K Rekvedbukta, Jan Mayen 25.6* (F) (G. Bangjord).
 2011 HORDALAND: Ad. Store Lungegårdsvann, Bergen 2.1-23.2* (F) (A. Breistøl, F. Falkenberg mfl.). Ad. Store Lungegårdsvann, Bergen 3.-31.12* (F) (A. Breistøl, F. Falkenberg, A. T. Mjøs mfl.).
 SØR-TRØNDELAGE: 2K Brekstadfjæra, Ørland 29.1-5.2* (F) (*H. E. Ring mfl.).
 2012 ROGALAND: Ad. Egersund sentrum, Eigersund 31.5* (F) (T. Tysse).
 HORDALAND: Ad. Bergen sentrum, Bergen 1.1-11.2* (F) (A. Breistøl, F. Falkenberg mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer fra USA til Mexico. Små antall overvintrer årlig langs europeiske kyster). Alle observasjonene fra Bergen gjelder individet som først ble sett samme sted så langt tilbake som i januar 1994. Med ett nytt individ pluss gjengangeren, kommer årstotalen for 2008 opp i syv individer, hvilket er ny rekord. Forekomsten i rapportårene var derimot på et betraktelig lavere nivå, med bare ett nytt funn hvert av årene, i tillegg til den samme returnerende fuglen fra Bergen, som i 2012 var blitt minst 22 år gammel.

Kaspimåke *Larus cachinnans* (0, 17, 1 og 0)
 2011 VEST-AGDER: 2K Skinsnes, Mandal 25.-26.10* (F) (*T. Bentsen mfl.).

(Svartehavet til Det kaspiske hav og flekkvis lenger nord i Russland; overvintrer fra Den persiske gulf til Vest-Europa). Kun ett funn er foreløpig godkjent for publisering fra de to rapportårene. Flere andre observasjoner er imidlertid til behandling hos NSKF og forventes å bli lagt til den

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* 2K Majorstuen, Oslo 29. januar 2012. Fuglen overvintret i Oslo, og var én av to svartehavsmåker påvist i Norge vinteren 2011/12. Foto: Simon Rix.

Det er ikke mange ringnebbmåker *Larus delawarensis* som blir sett i Norge utenfor Bergen (HO). 2K-fuglen på bildet hadde imidlertid tilhold i Brekstadfjæra, Ørland (ST) 29. januar -5. februar 2011. Foto: Erik Bangjord.

norske funnstatistikken. Den lange saksbehandlingstiden for enkelte av disse observasjonene skyldes i hovedsak utfordringer med å definere kriterier for godkjennelse av de eldre aldersklassene av arten.

Gulbeinmåke *Larus michahellis* (0, 13, 1 og 0)
2011 VEST-AGDER: 3K Lista fyr, Farsund 19.5* (F) (*R. Cope, J. M. Abrahamsen mfl.).

(Mellom- og Sør-Europa). Som for kaspimåke er det også flere funn av gulbeinmåke som er rapportert, men ikke ferdig vurdert av NSKF. Utfordringene er ikke mindre for denne arten, og NSKF ønsker å definere robuste kriterier for godkjennelse for å sikre at alle funn blir vurdert likt.

Gråvingemåke *Larus glaucescens* (0, 0, 1 og 0)
2011 FINNMARK: Ad. Ytre Kiberg & Vardø havn, Vardø 4.-27.7* (F) (*H. H. Nielsen, T. Amundsen, E. Taranger mfl.).

(Kysten av Stillehavet fra Japan, via Beringstredet til Canada; vinterutbredelsen strekker seg noe lenger sør på begge sider av Stillehavet). Ny art for Norge, oppdaget av en danske! Arten er kun påtruffet en håndfull ganger tidligere i Vest-Palearktis. Eneste tidligere funn i Norden var en 4K-fugl ved Århus i Danmark. Dette individet ble oppdaget i november 2009 og senere sett med ujevne mellomrom frem til desember 2010. For mer om den norske fuglen, se Nielsen (2012).

Grønlandsmåke *Larus glaucooides*
Individer som viste karakterene til underarten *kumlieni* (0, 19, 0 og 7)

2012 ØSTFOLD: 4K Utgårdskilen, Vesterøy, Hvaler 8.-12.2* (F) (R. G. Bøsy mfl.).
TELEMARK: Ad. Langesund, Bamble 21.1-23.2* (F) (*Ø. W. Johannessen mfl.).
ROGALAND: 4K Ølberg havn, Sola 24.-27.1* (F) (E. Ween mfl.).
SØR-TRØNDELAGE: 4K Gaulosen og Buvika, Melhus og Skaun 14.-28.1* (F) (*T. Bollingmo mfl.). 4K Nidarø, Trondheim 15.-28.1* (F) (O. Heggøy, A. Winem mfl.).
NORDLAND: 4K Glea, Røstlandet, Røst

16.1* (F) (S. Baines). 4K Glea, Røstlandet, Røst 6.2* (F) (S. Baines).

(Arktisk Canada; overvintrer i Nord-Amerika). De syv funnene i 2012 utgjør ny årsrekord for denne omdiskuterte formen. Alle fuglene dukket opp i forbindelse med en massiv invasjon av grønlandsmåker langs hele norskekysten. På Nordvestlandet ble flokker på opptil 85 individer rapportert. Trolig skjuler det seg betydelig flere «kumlienier» blant disse, og NSKF oppfordrer til at eventuelle bilder av slike individer sendes inn til vurdering.

Dvergterne *Sternula albifrons* (–, 23/26 (etter 2003), 2 og 3)

2011 ROGALAND: Ad. Revtingen, Klepp 19.6* (F) (E. Helgesen). Ad. Orreosen, Klepp 27.-28.6* (F) (*K. R. Mjølshes mfl.).

2012 AKERSHUS: Ad. Årnestangen, Rælingen 9.6* (F) (*E. Hobøl mfl.).
VEST-AGDER: Ad. Kviljosanden, Farsund 10.6* (F) (M. Wold).
ROGALAND: Ad. Orreosen, Klepp 10.-11.7* (F) (*M. Dagsland mfl.).

(Store deler av Europa og østover til Himalaya. Europeiske fugler overvintrer langs vestkysten av Afrika, særlig ved Guineabukta). Fem typiske funn. Jæren og Lista står sammen med den ytre Oslofjorden for majoriteten av de norske observasjonene av denne lille terna. Også i Øyeren er arten påtruffet tidligere, men funnet fra 2012 er det første herfra etter at arten ble tatt inn på NSKFs rapporteringsliste.

Sandterne *Gelochelidon nilotica* (4/7, 4, 0 og 3)

2012 ØSTFOLD: Ad. Vesterøy, Hvaler 24.7 (T. Vang).
VESTFOLD: Ad. Ravn, Larvik 17.6 (*H. Heggland, B. S. Heggland).
VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 27.7 (*T. B. Vestøl, G. Birkeland).
ROGALAND: Ad. Kvassheim, Hå 27.7 (L. B. Lunde).

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse på alle kontinenter, nærmeste hekkebestand i

Ny art for Norge! Gråvingemåke *Larus glaucescens* (framme til høyre i bildet) ble observert i juli 2011 i Vardø (FI). Dette er en art som tilhører Stillehavets kyster, og er ekstremt sjelden i Vest-Palearktis. Foto: Tormod Amundsen.

Grønlandsmåke *Larus glaucoides* av *ua. kumlieni* ved Nidarø, Trondheim (ST) 23. januar 2012. Som en del av den store grønlandsmåkeinvasjonen på etterjulsvinteren 2012, fikk vi også en rekordartet forekomst av denne nord-amerikanske formen. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Danmark; europeiske fugler overvintrer i Afrika). Observasjonene fra Vest-Agder og Rogaland dreier seg om samme individ som ble sett på trekk langs kysten. Ikke desto mindre er tre funn i løpet av ett år ganske oppsiktsvekkende. Dette er første gang at det er sett mer enn ett individ i løpet av et år. Den geografiske fordelingen er mer som forventet; alle disse fylkene har hatt besøk av arten tidligere. Det eneste norske funnet som ikke er gjort i disse fire fylkene var en fugl fra Gjemnes i Møre og Romsdal i april 1960.

Rovterne *Hydroprogne caspia* (–, 15 (etter 2003), 4/6 og 6)

2011 ØSTFOLD: 2 ad. Øra, Fredrikstad 5.6-12.7* (F) (*P.-A. Johansen mfl.).

VESTFOLD: 2 ad. Presterødkilen, Tønsberg 26.5* (F) (*A. Hangård, S. Andersen mfl.).

VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 9.6 (R. Cope). Ad. Nordhasselvika & Vågsvollvåien, Farsund 27.7 (*T. B. Vestøl, R. Cope).

ROGALAND: Ad. Ergavatnet, Klepp 9.6* (F) (B. T. Seim).

2012 ØSTFOLD: Ad. Kurefjorden, Rygge 29.7* (F) (K. Johannessen).

AKERSHUS: Ad. Nordre Øyeren, Fet & Rælingen 10.6* (F) (*O. Skimmeland mfl.).

VESTFOLD: Ad. Hummerbakkfjorden, Larvik 27.4* (F) (*K. A. Monrad, K. P. Gade mfl.). Ad. Borrevannet, Horten 30.4* (F) (B. Olsen).

TELEMARK: Ad. Jomfruland, Kragerø 26.7 (T. Sæther).

VEST-AGDER: Ad. Kviljosanden og Lista fyr, Farsund 23.7 (*K. S. Olsen, R. Cope). Ad. Lista fyr, Farsund 28.7 (*G. Birkeland, T. B. Vestøl).

(Vid, men lokal utbredelse i Europa og Asia, nærmeste hekkebestand finnes rundt Østersjøen. Europeiske fugler overvintrer hovedsakelig i Vest- og Sentral-Afrika.). Observasjonene fra Lista og Jæren 9. juni 2011 dreier seg etter alt å dømme om samme individ. Terner på trekk mot NV forbi Lista har flere ganger tidligere blitt gjenfunnet på Jæren. De to observasjonene fra Vestfold i 2012 regnes også som trolig samme individ.

Like fullt er seks funn i 2012 ny årsrekord etter at arten ble tatt inn på NSKF-listen fra og med 2004. Funnet fra Øra i 2011 er spesielt ettersom arten sjelden er stasjonær over lengre tid her til lands. Norges eneste hekkefunn av rovterne ble gjort ved Øra i 1969, men til tross for sitt lange opphold i 2011 var det ingen sterke indikasjoner på hekking her dette året.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus* (2, 51/58, 4 og 2)

2011 ØSTFOLD: Ad. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 17.8* (F) (*A. Larsen, P.-A. Johansen mfl.).

ROGALAND: Ad. Orrevatnet, Klepp 20.5* (F) (*E. N. Adolfsen mfl.).

SØR-TRØNDELAG: Ad. Grønningsbukta, Rissa 29.-30.7* (F) (*N. K. Grønvik, G. Bangjord, A. Brødreskift mfl.).

NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 10.-12.7* (F) (*P. Fekjær mfl.).

2012 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Fløtjønna, Smøla 18.-23.6* (F) (*N. A. Lie, K. H. Andersen mfl.).

SØR-TRØNDELAG: Ad. Eidsvatnet, Bjugn 7.6* (F) (G. Dybvik, K. Groven, T. Ring, J. Søraker mfl.).

(Sørøst-Europa og sentrale Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oseania). Hvitvingesvarterna ser tilsynelatende ut til å kunne dukke opp nær sagt hvor som helst i Norge. I løpet av de siste ti årene er 2005 det eneste året uten funn av arten. I gjennomsnitt er i overkant av tre individer sett årlig i samme periode. Med andre ord var forekomsten i de to rapportårene helt som forventet.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (2, 9, 0 og 3)

2007 SOGN OG FJORDANE: 1K+ Hardbakke, Solund 10.-12.11* (F) (M. Hamre).

2012 NORDLAND: 1K Bjæranngsfjord, Bjæranng 30.10-8.11* (F) (R. Birkelund mfl.).

Individer som viste karakterene til underarten *orientalis* (1, 4, 0 og 1)

2012 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Syltørene, Surnadal 10.-17.12* (F) (*J. M. Garte mfl.).

Hvitvingesvartterne *Chlidonias leucopterus* er en nær årlig gjest i Norge. Et stort flertall av de påviste individene er voksne fugler – slik som den avbildede fuglen som tilbrakte noen dager ved Fløtjønna, Smøla (MR) i juni 2012. Foto: Kai Helge Andersen.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis orientalis* Syltørene, Surnadal (MR) 13. desember 2012. Fuglen utgjorde det sjette funnet av nominatunderarten i Norge. Foto: Kai Helge Andersen.

Individer som viste karakterene til underarten *meena* (1, 2, 0 og 1)

2012 NORD-TRØNDELAGE: 2K Kåra, Ørin, Verdal 17.1-5.2* (F) (G. Bolme, T. Rohde, J. Schrøder, B. Sæther mfl.).

(Sørlige Asia fra Ural til Japan; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Tre funn i løpet av et år er ny årsrekord. Funnet fra 2007 var det første fra Sogn og Fjordane, mens funnene fra 2012 var de tredje for både Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Nordland. Arten kan se ut til å ha en mer nordlig forekomst i Norge enn mange av de østlige spurvefuglene som dukker opp på høsten. Noe overraskende mangler landets mest artsrike fylke, Rogaland, fremdeles funn av mongolturteldue.

Gråseiler *Apus pallidus* (0, 4, 1 og 0)

1989 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 19.6 (T. Axelsen).

1995 ROGALAND: 2K+ Hovland, Utsira 3.6* (F) (*H. Heggland mfl.).

2004 ROGALAND: 1K+ Kvalbein, Hå 24.10 (K. R. Mjølvsnes).

2005 AKERSHUS: 1K Fornebu, Bærum 5.11* (F) (*T. Solvang, P. Gylseth, G. S. Andersen mfl.).

2011 ROGALAND: 1K Revekai, Klepp 30.10* (F) (*E. Jacobsen, A. T. Mjøs mfl.).

(Middelhavsområdet, Nord-Afrika og Midtøsten; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Over listes alle godkjente norske funn etter at NSKF har gjennomført en ny revurderingsrunde. Alle norske funn av gråseiler ble revurdert på slutten av 1990-tallet (Mjøs 2002), men på bakgrunn av en håndfull nye observasjoner i 2011 og 2012 ble det tatt en ny runde. I Sverige, Danmark og Finland er det nylig gjennomført tilsvarende revurderinger, med en kraftig reduksjon av antall godkjente funn som resultat (Larsson 2012). Revurdering av høstfunn er gjort med utgangspunkt i kriteriene presentert av Larsson & Wallin (2012). Etter den nye revurderingen av den norske funnmassen gjenstår nå kun fem funn til og med 2012. En «vårobservasjon» fra Mølen 19. juni 1989 utgjør nå landets første funn etter at to høstfunn fra samme lokalitet tid-

ligere på 1980-tallet ikke lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert.

Bieter *Merops apiaster* (7, 90/149, 9 og 5/6)

2010 TROMS: 2K+ Musvær, Tromsø 12.6* (F) (E. Lindstrøm).

2011 VEST-AGDER: 2K+ Kviljo & Lista fyr, Farsund 17.-23.5 (*B. O. Høyland, J. M. Abrahamsen, R. Cope mfl.). 2K+ Lista fyr, Farsund 2.6* (F) (V. Bunes).

ROGALAND: 3K+ ♂ rm. Staraberje, Utsira 28.5-3.6* (F) (*R. G. Bosy mfl.). 2K+ Herberg, Utsira 9.-16.6* (F) (*J. K. Ness mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Hopen, Smøla 27.-28.5* (F) (*P. G. Hopshaug, E. L. Dahl, H. A. Olsvik).

NORDLAND: 2K+ Sandslettvatnet, Vågan 9.6 (F. Sortland).

FINNMARK: 2K+ Tanamunningen, Tana 19.-23.5* (F) (N. E. Biti). 2K+ Komagvær, Vardø 6.6* (F) (I. Grunwald, H. Schumann).

HAVOMRÅDENE SØR: 2K+ funnet død Gullfaks, Nordsjøen 3.7* (F) (L. Økland).

2012 TELEMARK: 2K+ Stabbestad, Kragerø 2.6* (F) (O. B. Nygaard).

VEST-AGDER: 2 2K+ Jølle, Farsund 19.-20.5* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

ROGALAND: 2K+ merkeskogene, Utsira 21.-22.5* (F) (*G. Mobakken mfl.).

FINNMARK: 2K+ Mehamn, Mehamn 20.5* (F) (G. M. Fermann). 2K+ Sørvær, Hasvik 12.6* (F) (A. Lind).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika). Bieter har hekket i både Danmark og Sverige, men har sin nærmeste regulære utbredelse i Sør- og Sørøst-Europa. Arten har siden 1996 blitt observert årlig i Norge. Åtte funn i 2011 er den beste forekomsten målt i antall funn som noensinne er registrert på et år her til lands.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (10/11, 108/113, 9 og 1)

1994 FINNMARK: 2K+ Slettnes, Gamvik 22.6* (F) (K.-B. Strann).

2005 ROGALAND: 2K+ Jupevikshoien,

Det ble hele tre funn av mongolturteldue *Streptopelia orientalis* i Norge i 2012. Ett individ ble bestemt til nominatunderarten *orientalis*, ett til underarten *meena* og ett ble ikke bestemt til underart. Bildet viser en fugl av underarten *meena* på Kåra, Ørin (NT) 28. januar 2012. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Ny art for Norge! Denne klippesvalen *Ptyonoprogne rupestris* hadde tilhold på Hernar, Øygarden (HO) tre mairdager i 2011. Når stjerten spiles ut (bildet til høyre) kommer hvite «vinduer» til syne i de fleste av stjertfjærene. Begge foto: Julian Bell.

	Utsira 13.6* (F) (*Ø. B. Nilsen, J. K. Ness mfl.).	MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Gossen, Aukra 25.-26.4* (F) (E. Grønning-sæter). 2K+ Ona, Sandøy 13.-14.5* (F) (T. H. Hansen).
2008	FINNMARK: 2K+ Veidnes, Berlevåg 28.5* (F) (J. Peltomäki).	
2011	OPPLAND: 2K+ Valtjernstølan, Nord-Aurdal 3.-28.7* (F) (S. Molværsmyr, V. Opedal mfl.). VEST-AGDER: 2K+ Kviljo, Farsund 24.-26.4* (F) (*K. M. Torland, T. Bentsen, V. Bunes, Ø. W. Johannessen mfl.). 2K+ Sangvik, Søgne 5.5* (F) (*M. L. Pedersen, K. M. Torland). 2K+ Hommesletta, Lindesnes 22.5* (F) (*T. Bentsen, K. M. Torland). 1K+ Tangvall, Søgne 5.-6.11* (F) (*S. Flottorp, H. Borgenvik, O. Kindberg, P. Knutson mfl.). 1K+ Kjerkevågen, Lindesnes 10.-25.11* (F) (*K. M. Torland, T. Bentsen, M. L. Pedersen, T. B. Vestøl mfl.). ROGALAND: 2K+ Tuevågen, Utsira 22.5* (F) (*S. Larsen, R. B. Bosy).	2012 VEST-AGDER: 2K+ Tjørveneset, Farsund 5.7* (F) (*V. Bunes mfl.).
- (Sørlige Eurasia; europeiske populasjoner overvintrer i Nord-Afrika). Funnet i Oppland var fylkets andre av denne arten, som er observert i samtlige fylker med unntak av Troms, Hedmark og Oslo og Akershus. Også i Finnmark foreligger kun ett tidligere funn, fra 21. september 2004. Fuglen på Slettnes i juni 1994 var dermed den første i fylket. Totalt ni funn i 2011 er tangering av årsrekorden for dverglerke i Norge. Samme årstotal ble også oppnådd i 1995, 2004, 2009 og 2010. Med totalt 27 funn i de tre foregående årene var dermed kun ett funn i 2012 en uventet svak forekomst.

Det ble en sterk forekomst av amursvale *Cecropis daurica* i 2011 med åtte funn. Arten har en sterkt økende funnfrekvens i Norge. Fuglen på bildet ble sett ved Lista fyr, Farsund (VA) 28. april 2011. Foto: Gunnar Gundersen.

Klippesvale *Ptyonoprogne rupestris* (0, 0, 1 og 0)
2011 HORDALAND: 2K+ Hernar, Øygarden 5.-7.5* (F) (*J. Bell mfl.).

(Nordvest-Afrika og Sør-Europa via Persiabukten og Himalaya til sørvestlige og nordøstlige Kina; overvintret i Nordvest-Afrika og Nordøst-Afrika, Sør-Kina, India og Midtøsten). Ny art for Norge! Arten hekker nærmest oss i Østerrike og Sveits, og øker sin utbredelse i nordlig retning i begge disse landene. Sverige og Danmark har hver fire godkjente funn av arten pr. 2012. Arten er også svært sjelden i Storbritannia, med kun åtte funn i samme periode. Finland har på sin side tre funn av klippesvale. Det norske førstefunnet er nærmere omtalt av Bell (2012).

Amursvale *Cecropis daurica* (1, 59/60, 8 og 0)
2009 NORD-TRØNDELAG: 2 2K+ Lømsen, Steinkjer 8.5* (F) (*O. K. Antonsen,

*E. Johansen mfl.).
2010 AKERSHUS: 2K+ Fornebu, Bærum 15.5 (B. O. Tveit).
MØRE OG ROMSDAL: 2K Askvågen, Fræna 3.6* (F) (*C. Kamsvåg mfl.).
2011 VESTFOLD: 2K+ Sundland, Stokke 23.5 (T. Axelsen). 2K+ Mølen, Larvik 31.5 (*G. Numme, K. A. Monrad).
VEST-AGDER: 2K+ Båly, Lindesnes 26.4* (F) (*K. M. Torland, T. Bentsen). 2K+ Lista fyr, Farsund 28.4* (F) (*G. Gundersen, R. Cope, M. Berntsen). 2K+ Rødberg, Lindesnes 2.7* (F) (T. Bentsen). 2K+ Gunnarsmyra, Farsund 5.7* (F) (*G. Gundersen, V. Bunes, G. Grimsby, T. B. Vestøl). 2K+ Nesheimvann, Farsund 23.-24.7* (F) (*J. E. Røer, J. M. Abrahamsen mfl.).
TROMS: 2K+ Tisnes, Tromsø 23.5* (F) (*F. Broms mfl.).

(Rundt Middelhavet og øst til Kasakhstan og Kashmir (*rufula*), Sentral-Asia nord for Himalaya (*daurica*), Øst-Asia (*japonica*), samt Sør-Asia og Sentral-Afrika (flere underarter); overvintrer hovedsakelig i Afrika, på det indiske subkontinent og i Sørøst-Asia). Åtte funn i 2011 er tangering av årsrekorden fra 2009. Funnet av to individer fra Lømsen i Nord-Trøndelag i 2009, som er inkludert her, fører imidlertid årstotalen på antall individer opp i ni for dette året. Hele 50 av totalt 68 funn av amursvale i Norge er gjort etter år 2000, og arten ser ut til å ha en sterkt økende trend hos oss. Det er derfor spesielt at det ikke foreligger noen funn fra 2012, som var det første året arten ikke ble observert i Norge siden 2005.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii* (0, 9, 1 og 0)
 2011 VESTFOLD: 1K Mølen, Larvik 5.-8.11* (F) (*G. Klaveness, M. Lohne, P. K. Slagsvold mfl.).

(Øst-Asia; overvintrer hovedsakelig i India). Dette var det andre funnet av mongolpiplerke på Mølen, som har Vestfolds to eneste funn av arten. Forrige gang var også den første gangen mongolpiplerke ble påtruffet i Norge, og også den gang dreide det seg om en stasjonær fugl i november (22.-28. november 1987). Hele åtte av de ti fuglene som er sett i Norge er funnet etter år 2000, og samtlige er fra perioden 4. oktober til 28. november.

Markpiplerke *Anthus campestris* (4, 35, 3 og 1)
 2011 TELEMARK: 2K+ Skilrudtjern, Notodden 13.-18.5* (F) (*O. Nordsteien, A. Landsverk, M. B. Schwartz mfl.).
 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 12.5* (F) (*B. O. Høyland, *T. B. Vestøl, G. Gundersen, J. K. Ness mfl.).
 ROGALAND: 1K Taravika, Karmøy 3.-22.10* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).
 2012 ROGALAND: 2K+ Håstranda, Hå 6.-13.5* (F) (*O. Njå mfl.).

(Europa nord til Danmark og Sør-Sverige og videre østover gjennom Sentral-Asia til Mongolia; overvintrer i Sahelonen i Afrika, på Den arabiske halvøy og videre til Pakistan og India).

Tre funn i 2011 gjør det til det beste året for markpiplerke i Norge siden 1988. Artens opp-treden her til lands har vært temmelig stabil siden midten av 1970-tallet, med et årlig gjennomsnitt på drøyt ett funn i året for perioden 1974-2012. Hekkebestandene i Sverige og Danmark er imidlertid i tilbakegang og på et kritisk lavt nivå. Funnet fra Notodden i 2011 fortjener ekstra oppmerksomhet ettersom innlandsfunn tilhører sjeldenhetene.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (5, 74/76, 25/32 og 24/25)

2004 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ rm. Ona, Sandøy 6.10* (F) (*J. R. Gustad, K. O. Bøklepp, C. Kamsvåg mfl.).

2006 FINNMARK: 1K+ Persfjorden, Vardø 17.9 (F. Falkenberg).

2011 TELEMARK: 1K+ Jomfruland, Telemark 2.10 (*J. H. Magnussen mfl.).

ROGALAND: 1K+ Ydstebøhavn, Kvitsøy 1.10 (K. R. Mjølssnes, H. Fisketjøn).

1K+ Austre plantning, Utsira 2.10* (F) (J. L. Hals, K. Myrmo, Ø. B. Nilsen).

1K+ rm. merkeskogene, Utsira 3.-5.10* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

2 1K+ Beiningen, Karmøy 5.-6.10* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).

1K+ rm. merkeskogene, Utsira 5.10* (F) (Ø. B. Nilsen mfl.).

1K+ Skjeldehagen, Utsira 5.-7.10* (F) (V. Bunes, J. K. Ness, E. Ween mfl.).

1K+ rm. merkeskogene, Utsira 10.-11.10* (F) (N. Goodgame mfl.).

1K+ Herberg, Utsira 6.11 (G. Mobakken).

SOGN OG FJORDANE: 1K+ rm. Bulandet, Askvoll 11.-14.10* (F) (*O. Nordsteien, T. Holtskog, J. Myromslien).

MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Voksa, Sande 30.9* (F) (I. S. Bringsvor).

1K+ Ona, Sandøy 1.10* (F) (T. H. Hansen mfl.).

SØR-TRØNDELAG: 1K+ Titran, Frøya 30.9-1.10 (M. Myklebust mfl.).

2 1K rm. Titran, Frøya 1.10* (F) (*M. Myklebust mfl.).

NORD-TRØNDELAG: 1K+ rm. Heimøya, Sklinna, Leka 1.-6.10* (F) (P. Rhønnstad).

NORDLAND: 1K+ Sauøya, Henningsvær, Vågan 8.9* (F) (J. Stenersen).

2 1K+ Nettet, Røstlandet, Røst 10.-12.9*

Med tre funn av markpiplerke *Anthus campestris* ble 2011 det beste året for arten i Norge siden 1988. Den er i ferd med å forsvinne som hekkefugl fra våre naboland Danmark og Sverige. Fuglen på bildet hadde tilhold i Taravika, Karmøy (RO) gjennom store deler av oktober 2011. Foto: Frank Steinkjellå.

Årene 2011 og 2012 hadde en forekomst av sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* vi aldri har sett maken til i Norge. Den norske funnmassen økte med 62 % bare på disse to årene. Spesielt sterke forekomster var å finne i fylkene Nordland og Rogaland. Fuglen på bildet var en av to sibirpiplerker som hadde tilhold på Husøy, Træna (NO) i slutten av september 2011. Foto: Terje Kolaas / terjekolaas.com.

(F) (S. Baines). 1K+ Nordland, Værøy 17.-21.9 (*J. Alsvik, K. R. Mjølssnes mfl.). 2 1K+ Husøy, Træna 22.-27.9* (F) (*T. Kolaas, B. Nyberg, R. Rismark mfl.). 3 1K+ Sørland, Værøy 24.9* (F) (*K. R. Mjølssnes, G. Kristensen mfl.). 2 1K+ Nesset, Røstlandet, Røst 25.-26.9* (F) (*T. Bentsen, *M. L. Pedersen, T. E. Kristiansen mfl.). 1K+ rm. Tyvsøya, Røstlandet, Røst 25.9* (F) (*K. M. Torland, H. Eggen mfl.). 1K+ Nesset, Røstlandet, Røst 26.-28.9* (F) (H. Eggen, M. Helberg, L. B. Lunde mfl.). 1K+ Grav, Røstlandet, Røst 28.9 (*M. L. Pedersen, I. Melhus, K. M. Torland). 1K+ Varan, Røstlandet, Røst 5.-6.10* (F) (*H. Eggen, *M. Eggen, S. Baines).

2012 ØSTFOLD: 1K+ Sorgenfrigropa, Fredrikstad 16.-20.10* (F) (*A. Larsen mfl.). ROGALAND: 1K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 26.-30.9* (F) (*G. Mobakken, T. Berge mfl.). 1K+ Idrettsplassen, Kvitsøy 11.10* (F) (*T. A. Olsen, K. Bekkeli). 1K+ Kviting, Kvitsøy 11.10* (F) (*T. A. Olsen, K. Bekkeli). 1K+ rm. merkeskogene, Utsira 12.10* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.). 1K+ Grotlehagen og Siratun, Utsira 12.-14.10* (F) (*R. G. Bosy, F. Kræmer mfl.). 1K+ rm. merkeskogene, Utsira 14.10* (F) (E. Ween mfl.). 1K+ Beiningen, Karmøy 18.10* (F) (F. Steinkjellå). 1K+ rm. merkeskogene, Utsira 23.10* (F) (Ø. B. Nilsen mfl.). 1K+ Grotlehagen, Utsira 30.10-3.11* (F) (*B. O. Høyland mfl.). HORDALAND: 1K+ Vestretangen, Børilden, Austrheim 19.10* (F) (O. Moen). SOGN OG FJORDANE: 1K+ Nautøyna, Solund 27.9* (F) (*B. O. Tveit, M. Klann). 2 1K+ Bulandet, Askvoll 6.-8.10* (F) (J. M. Abrahamsen, L. B. Lunde mfl.). NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 14.-17.9* (F) (*M. Eggen, S. Baines mfl.). 1K+ Husøy, Træna 21.-22.9* (F) (*T. Kolaas, A. Sørhuus, T. Sørhuus mfl.). 1K+ Sørland, Værøy 22.9 (E. Mjaaland, S. Rix mfl.). 4 1K+ Røstlandet, Røst 25.9-2.10* (F) (*S. Baines, *B. Dømbe, *H. Eggen, *G. Gundersen mfl.). 1K+ Husøy, Træna 27.-28.9* (F)

(T. Kolaas mfl.). 1K+ Øyran, Røstlandet, Røst 30.9-5.10* (F) (*M. Eggen mfl.). 1K+ Klakken, Røstlandet, Røst 7.10 (H. Eggen, M. Eggen). 1K+ Varan, Røstlandet, Røst 14.-15.10 (S. Baines, M. Eggen).

(Nordøst-Russland til Sentral- og Øst-Asia; overvintret i Sør-Asia). Med henholdsvis 25 og 23 godkjente funn av sibirpiplerke i Norge i 2011 og 2012 har den norske funnmassen økt med hele 62 % på to år. Disse to årene er, nær sagt selvsagt, de to beste for arten i Norge noensinne. Fra tidligere hadde 2007 årsrekorden med syv funn. Nordland og Rogaland har en stor overvekt av funnmassen for denne arten, som nesten utelukkende er funnet langs vestkysten i september og oktober. Funnet fra 2006 er det første i Finnmark (tidligere et godkjent funn fra 2007), Telemark fikk sitt første funn i 2011 mens Østfold stod for tur i 2012. Fra tidligere er det bare ett godkjent funn fra Østlandet: Mølen 18. november 1987. Fuglen fra Henningsvær 8. september 2011 er ny ekstremstid på høsten.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* (0, 29, 0 og 3)
 2009 NORDLAND: 1K+ Nesset, Røstlandet, Røst 24.-26.9* (F) (J. M. Abrahamsen mfl.). 1K+ Meland, Røstlandet, Røst 24.-25.9* (F) (M. Helberg mfl.).
 2010 NORDLAND: 1K+ Selvær, Træna 1.10* (F) (B. Fuldseth, T. Kolaas mfl.).
 2012 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 10.-11.9* (F) (*M. Eggen, *H. Eggen, S. Baines). 1K+ Værøy, Værøy 18.9 (K. R. Mjølssnes mfl.). 1K rm. Myken, Rødøy 23.9* (F) (*A. I. Olsen mfl.).

(Nordlige Russland fra Pechora-elven og østover i et smalt belte på grensen mellom tundra og taiga. Overvintret på Filippinene, Borneo og Sulawesi). Ytterligere to godkjente funn fra 2009 øker årstotalen for dette året til åtte funn, noe som er rekord. Samtlige nye godkjente funn stammer fra Nordland, som nå har 19 av 32 funn (59 %) i Norge. Av disse er hele 14 funn gjort på Røst.

Med fire nye funn i 2011 og 2012 er vi nå oppe i sju funn av myrpiplerke *Anthus rubescens* i Norge. Fire av dem er dokumentert godt nok til å bli plassert til underart – tre tilhører nominatunderarten *rubescens* og en tilhører underarten *japonicus*. Fuglen på bildet er av nominatunderarten, og hadde tilhold på Tjeldstø, Øygarden (HO) noen oktoberdager i 2012. Foto: Gunnar Gundersen.

Myrpiplerke *Anthus rubescens* (0, 3, 1 og 3)

2012 VEST-AGDER: 1K+ Kviljodden, Farsund 5.-6.11* (F) (*P. Kristensen mfl.).
 ROGALAND: 1K+ Kolnes, Sola 15.11-1.12* (F) (*B. Mo mfl.).

(Alaska og Canada; overvintrer fra USA til Mellom-Amerika (*rubescens*), og Sibir fra Tajmyr til Stillehavet; overvintrer Japan, Korea og sørlige Asia (*japonicus*)).

Individer som viste karakterene til underarten *rubescens* (0, 1, 1 og 1)

2011 SVALBARD: 2K+ Fuglehuken, Prins Karls forland 29.-30.6* (F) (*E. Grønningsæter, K. Sigvaldsen).

2012 HORDALAND: 1K+ Tjeldstø, Øygarden 9.-14.10* (F) (*J. Bell, F. Falkenberg mfl.).

Norges første funn av myrpiplerke (*rubescens*) ble gjort ved Nesseby i Finnmark 10. oktober 1997. Etter dette gikk det 11 år før landets andre funn av arten ble gjort på Karmøy (*japonicus*). Arten ble også funnet i desember 2009, denne gangen på Lista i Vest-Agder. Med ett funn i 2011 og hele tre funn i 2012 kan det utvilsomt sies at arten viser en økende trend hos oss. Fuglen som ble funnet på Svalbard i 2011 representerer det første sommerfunnet i Norge (og trolig i Vest-Palearktis), og var ikke uventet av den vestlige underarten *rubescens*. Individet som ble funnet i Hordaland i oktober 2012 dreide seg også om denne underarten, som er den klart vanligste å treffe på i Nordvest-Europa. Øvrige funn fra 2012 er, i likhet med den nevnte fuglen fra Lista i 2009, foreløpig ikke godkjent til underart av NSKF.

Det ble et rekordår for forekomst av sitronerle *Motacilla citreola* i 2011 med 16 funn av 18 individer. Denne voksne hunnen hadde tilhold i Tjørvemarka, Farsund (VA) på forsommeren dette året. Foto: Gunnar Gundersen.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (0, 59/60, 2 og 3)
 2011 AUST-AGDER: 1K+ Bjellandstrand, Arendal 29.-31.12* (F) (R. J. Fjærbu, R. Skåland).
 ROGALAND: 1K+ Vik, Klepp 9.11* (F) (L. B. Lunde).
 2012 TELEMARK: 1K+ Kråka, Jomfruland, Kragerø 11.-12.11* (F) (O. Nordsteien, Ø. W. Johannessen).
 VEST-AGDER: 1K+ Stavestø, Farsund 26.-28.12* (F) (*T. A. Olsen mfl.).
 ROGALAND: 1K+ Skeie, Klepp 12.-18.11* (F) (*K. R. Mjølvsnes mfl.).

(Fjellområder i Europa og Asia, overvintrer i lavlandet fra Danmark og Sverige til Middelhavet). Forekomsten av vannpiplerke synes å ha stabilisert seg på et lavt nivå i forhold til begynnelsen av 2000-tallet. De siste fem årene har det blitt sett to-tre fugler hvert år på senhøst og tidlig vinter. Den geografiske forekomsten i rapportårene var helt som forventet.

Sitronerle *Motacilla citreola* (4, 124/127, 16/18 og -)
 2008 NORDLAND: 1K Ystneset, Røstlandet, Røst 18.-23.9* (F) (A. Gullberg mfl.). 2K+ Husøy, Træna 21.-22.9* (F) (T. Kolaas).
 2009 VEST-AGDER: 1K Gahre, Lindesnes 4.10* (T. Bentsen).
 2011 TELEMARK: 1K Jomfruland, Kragerø 7.9* (F) (*O. Nordsteien, A. F. Mæland).
 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Tjørvemarka, Farsund 21.5-2.6* (F) (*P. J. Hagevik, *J. Langbråten, V. Bunes, T. B. Vestøl mfl.). 1K Lista fyr, Farsund 27.8-3.9* (F) (*J. H. Magnussen, G. Gundersen mfl.).
 2 1K Lista fyr, Vågsvollvika & Grettstø, Farsund 25.9-1.10* (F) (*T. A. Olsen, G. Gundersen mfl.).
 ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet & Orreosen, Klepp 25.6-6.9* (F) (*E. M. Jakobsen, M. Eggen mfl.). 2 1K rm. Vestramarkje og Pedlestemmen, Utsira 27.8-1.9* (F) (*G. Mobakken,

Ny art for Norge! En voksen sibirjerspurv *Prunella montanella* havnet i fangstnettene på Utsira (RO) 6. august 2011. Fuglen var i kraftig myting, og har muligens oppholdt seg på øya denne sommeren. Foto: Eivind Sande.

A. Grimsby mfl.). 1K Hillesland, Karmøy 14.9* (F) (F. Steinkjellå). 1K Harvaland, Sola 24.-29.9* (F) (*J. Myromslien mfl.). 1K Skeie, Klepp 25.9* (F) (*M. Eggen, S. Lode). 1K Pedlestemmen, Utsira 27.9* (F) (*B. O. Høyland mfl.).
 HORDALAND: 1K Keila, Lindås 25.-27.8* (F) (*O. Moen, B. de Bruin). 1K Stormark, Fedje 17.9* (F) (T. Håheim).
 SØR-TRØNDELAG: 1K Gaulosen, Melhus 23.8* (F) (*T. Haugskott, T. Gimnes, M. Myklebust, E. Sæter mfl.). 1K Sula, Frøya 16.9* (F) (*T. Haugskott, E. Spets, M. Vang mfl.).
 NORDLAND: Ad. Sørland, Værøy 17.9* (F) (*G. Kristensen, K. R. Mjølssnes mfl.). 1K Røstlandet, Røst 25.-26.9* (F) (*T. Bentsen, *M. L. Pedersen, K. M. Torland mfl.).

(Nordøst- og Øst-Europa, Vest-Sibir, Vest- og Sentral-Asia. Overvintrer i Sør- og Sørøst-Asia).

To nye funn fra 2008 tar funnmassen dette året opp i totalt 12 funn. Den årstotalen var rekord frem til 2011 da det ble gjort 16 funn av 18 individer. Med to funn i 2011 fikk Sør-Trøndelag sine første funn av arten. På grunn av den sterkt økende forekomsten er arten tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012.

Sibirjerspurv *Prunella montanella* (0, 0, 1 og 0) 2011 ROGALAND: 2K+ rm. Nore merkeskog, Utsira 6.8* (F) (*S. Larsen mfl.).

(Nord-Sibir fra Uralfjellene til Anadyr; overvintrer i Sørøst-Asia). Ny art for Norge! Med 11 funn i Finland og 8 i Sverige var arten et etterlengtet tilskudd til lista over observerte fuglearter i Norge. At sibirjerspurv bare er observert én gang i Danmark, og aldri er funnet verken i Nederland eller Storbritannia, viser imidlertid at dette langt ifra er noen regulær gjest i de vestlige delene av Europa. Funnet fra Utsira skiller

seg klart fra samtlige funn i resten av Skandinavia, som med to unntak er gjort i oktober og starten av november. Finland har også et funn fra desember, mens det forrige svenske funnet i 2007 var en fugl som holdt seg fra februar til mars. Fuglen på Utsira var i kraftig myting, og kan således tenkes å ha oppholdt seg på øya gjennom sommeren. Den ble likevel kun sett dagen den ble ringmerket.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (2, 39, 1 og 1)

- 2011 TELEMARK: 3K+ rm. Jomfruland, Kragerø 22.5* (F) (*O. Nordsteien, H. Monkerud).
- 2012 ROGALAND: 2K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 22.5* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

(Sør- og Mellom-Europa vest til England, Asia; overvintrer i Afrika). Utsira er landets beste lokalitet for sørnattergal med totalt 16 funn. Jomfruland har hatt besøk av arten to ganger tidligere. Datoen for de to funnene fra rapportårene passer også fint med artens tidligere forekomst i Norge; majoriteten av funnene er fra våren med en topp rundt midten av mai.

Blåstrupe *Luscinia svecica*

Individer som viste karakterene til underarten *cyanecula* (0, 4, 0 og 0)

- 1976 VESTFOLD: 2K ♂ rm. Store Færder, Tjøme 24.5* (F) (J. Michaelsen).
- 1981 VESTFOLD: 2K+ ♂ Mølen, Larvik 14.5 (R. E. Hansen, K. A. Monrad).
- 1989 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Borrevannet, Horten 12.-21.5* (F) (*K. Johannessen, I. Lundstad, T. Hansen mfl.).
- 2010 VEST-AGDER: 2K ♂ rm. Lista fyr, Farsund 27.5* (F) (*R. Cope, V. Bunes, G. Gundersen, A. Tomren mfl.).

(Kontinentale Europa; overvintrer i Afrika). Alle tidligere godkjente norske funn av den sørlige underarten av blåstrupe har vært oppe til ny vurdering. Dette resulterte i at vi nå står igjen med kun fire norske funn, alle langs kystlinjen av sørøstlige Sør-Norge. Som det framgår av de opplistede funnene over er samtlige av

hanner i mai. Kun utfargede hanner av denne underarten er mulig å skille fra vår hjemlige nominatunderart i felt; hunner i alle drakter og hanner i høstdrakt er svært vanskelige, om ikke umulige, å underartsbestemme med sikkerhet kun basert på draktkarakterer.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (1, 34, 5/8 og 2)

- 2007 FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Anarjohka, Karasjok 29.6* (L) (*K.-B. Strann, V. Frivoll).
- 2011 ROGALAND: 1K rm. Søre merkeskog, Utsira 30.10* (F) (*J. Austevik mfl.).
SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Sula, Frøya 3.-4.10* (F) (*K. Hellandsjø, T. Krokan, K. Larssen, M. Martinsen).
FINNMARK: 2K+ Karalaks, Porsanger 1.6 (T. Aarvak). 1 par med 2-3 juv. Kjerringneset, Sør-Varanger 18.6-11.7* (F) (*M. Kersbergen mfl.). 2K ♂ sy. Kjerringneset, Sør-Varanger 24.6-3.7* (F) (*M. Kersbergen mfl.).
- 2012 NORDLAND: 1K+ Marka, Værøy 19.-22.9* (F) (*T. Berg, J. Alsvik, G. Kristensen, K. R. Mjølshnes mfl.).
FINNMARK: 2K ♂ sy. Kjerringneset, Sør-Varanger 25.6* (F) (*S. Dale mfl.).

(Taigasonen fra Finland til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia). Med funn av blåstjert i hekketid i Finnmark både i 2007, 2011 og 2012 er det mye som tyder på at arten er i ferd med å etablere seg i Norge. Norges første hekketidfunn av arten ble da også gjort på Kjerringneset i Øvre Pasvik sommeren 2011. Første bekreftede observasjon her ble gjort 24. juni, men sannsynligvis ble to syngende hanner hørt samme sted allerede 18. juni. Hekkeparet må uansett ha vært på plass her allerede i mai, siden de hadde nylig utflydde unger 25. juni. Den økte forekomsten i Norge henger sammen med en utvidelse av artens hekkeområde mot nordvest, noe som har blitt godt dokumentert i bl.a. Finland (Mikkola & Rajasärkkä 2014). Spesielt 2010 var et eksepsjonelt godt år for blåstjert i Finland, med totalt ca. 110 funn. Også 2011 og 2012 var gode år, men data fra 2013 og 2014 indikerer en viss nedgang i antallene (Mikkola & Rajasärkkä 2014).

I 2011 fikk vi Norges første hekkefunn av blåstjert Tarsiger cyanurus. Bildet viser en pullus fra hekkingen på Kjerringneset, Sør-Varanger (FI) 26. juni. Foto: Gunnar Gundersen.

Varslende blåstjert Tarsiger cyanurus hunn Kjerringneset, Sør-Varanger (FI) 26. juni 2011. Det skal bli spennende å se om arten får fotfeste som hekkefugl i Norge. Artens hekkeområde har blitt utvidet mot nordvest, og Finland kunne notere hele 110 funn i 2010. Foto: Gunnar Gundersen.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Individer som viste karakterene til underartsgruppen *phoenicuroides* (0, 2, 1 og 0)

2011 ØSTFOLD: 1K+ ♂ Rød, Asmaløy, Hvaler 10.-11.12* (F) (*A. Thorenfeldt, L. Rasmussen).

(Tyrkia, Kaukasus, Midtøsten og Sentral-Asia). Funnet i Østfold sammenfalt med den største influksen av østlige svartrødstjarter til Nord-Europa noensinne. Bare i Sverige ble det sett fem ulike individer i perioden 15. oktober til 14. november. Også i Storbritannia og Nederland ble lignende fugler påtruffet. Fuglen fra Østfold viste i likhet med de to tidligere norske funnene flest likhetstrekk med underarten *phoenicuroides*. Imidlertid er det vanskelig å utelukke andre nærliggende underarter med sikkerhet. Funnet godkjennes derfor kun som tilhørende den sørøstlige underartsgruppen.

Asiasvartstrupe *Saxicola maurus* (0, 55/56, 4 og 4)

Individer som viste karakterene til underartsgruppen *maurus/stejnegeri* (0, 54/55, 3 og 4)

1993 ØSTFOLD: 2K+ ♂ Tisler, Hvaler 10.-11.5* (F) (*G. Mobakken, J. K. Skjelnes, A. Larsen, J. R. Asbjørnsen).

1996 ROGALAND: 2K+ ♂ Klovning og Skare, Utsira 17.5 (*B. Berg, T. A. Andersen, F. Falkenberg, A. T. Mjøs mfl.).

1997 ROGALAND: 2K+ ♂ Veito og Nordvik, Utsira 24.5* (F) (*Ø. Slyk, *K. Vevatne, A. Grimsby mfl.).

1998 ROGALAND: 2K+ ♂ Sandve, Karmøy 29.-30.4* (F) (*L. T. Haugen, M. Dagsland, J. K. Ness mfl.).

2005 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Langåsdammen, Levanger 11.-19.7* (F) (*B. A. Steinsmo, H. Sørhuus, T. Sørhuus mfl.).

2010 ØSTFOLD: 3K+ ♂ rm. Akerøya, Hvaler 23.5* (F) (*A. Larsen, R. Hansen, M. Pettersen).

2011 VESTFOLD: 1K rm. Store Færder, Tjøme 21.-23.10* (F) (*J. Michaelsen, *E. Soglo, J. F. Karlsen).

ROGALAND: 1K ♂ Austrheim, Utsira 3.-7.10* (F) (*G. Kristensen mfl.).

NORDLAND: 1K Nesset, Røstlandet,

Røst 18.9* (F) (*S. Baines, T. E. Kristiansen, T. Aarvak).

2012 VEST-AGDER: 1K+ Vågsvollvika, Farsund 21.10* (F) (*B. Grimsby mfl.). 1K+ Havika, Farsund 24.11* (F) (B. E. Hellang).

HORDALAND: 1K ♀ Herdlevær, Øygarden 15.-16.10* (F) (*J. Bell, B. de Bruin mfl.).

NORDLAND: 1K ♀ Nordland, Værøy 21.9* (F) (*G. Kristensen, *E. Mjaaland mfl.).

(Mesteparten av Russland fra Kvitsjøen til Stillehavet; overvintret i Sørøst-Asia, nordlige India og vestover til Den arabiske halvøy). I tillegg til godkjente funn fra de to rapportårene listes også alle godkjente funn av hanner fra vår og sommer i oversikten over. Ny kunnskap om variasjonen hos de ulike underartene av svartstrupe *S. rubicola* og asiasvartstrupe medførte at samtlige tidligere godkjente funn av hanner fra vår og sommer ble tatt opp til ny vurdering, for å utelukke forveksling med velmerkerte hanner av nominatunderarten av svartstrupe. Som følge av dette gjenstår nå kun seks funn, i tillegg til to hunnfugler, fra disse årtidene. Tre tidligere godkjente funn som nå ikke lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert listes til slutt i denne rapporten. Se Hellström & Wærn (2011) for karakterer for å skille mellom svartstrupe og asiasvartstrupe på vår og sommer. Funnene fra rapportårene er typisk for forekomsten de siste årene. Nesten 60 % av Norges funn av arten er gjort etter årtusenskiftet.

Individer som viste karakterene til underarten *variegatus* (0, 1, 1 og 0)

2011 ROGALAND: 2K+ ♂ Hålandsmarkje, Utsira 9.-10.4* (F) (*S. Larsen, *G. Mobakken mfl.).

(Vest og nord for Det kaspiske hav; overvintret i NØ-Afrika). Andre funn av denne underarten i Norge, som med sin steinskvett-lignende stjert lar seg bestemme ganske enkelt så sant observasjonsforholdene er greie. Førstefunnet stammer fra Vestfold i juni 1983. I øvrige Nord-Europa foreligger det kun en håndfull observasjoner av denne underarten, der tre funn fra Sverige og ett fra Danmark utgjør den øvrige nordiske

Isabellasteinskvett *Oenanthe isabellina* Tautra, Frosta (NT) 13. november 2011. Funnet var det første av arten i Nord-Trøndelag, funn nr. seks i Norge og så langt det nordligste funnet i landet. Det ble også gjort et funn i november året etter i Rogaland. De sju norske funnene er alle gjort innenfor tidsvinduet 29. september til 3. desember. Førstefunnet fra Utsira (RO) kom 29. september 1977. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

funnmassen frem til og med 2012. Den taksonomiske statusen til svartstrupe-komplekset er omdiskutert, og navnet *hemprichii* har blitt foreslått for *variegatus*. Dette er foreløpig ikke implementert av AERC TAC.

Isabellasteinskvett *Oenanthe isabellina* (0, 5, 1 og 1)

2011 NORD-TRØNDELAGE: 1K+ Tautra, Frosta 5.-14.11* (F) (*T. Reinsborg, M. Vang mfl.).

2012 ROGALAND: 1K Orreelvas utløp, Klepp 5.11* (F) (*F. Kræmer mfl.).

(Svartehavet og øst gjennom store deler av Sentral-Asia; overvintrer i et belte fra Vest-Afrika til Nordvest-India). Inntil 2011 var Utsiras tre isabellasteinskvetter de nordligste funnene av arten i Norge. Funnet fra Tautra dette året var dermed det hittil klart nordligste i landet,

og naturligvis også det første i fylket. Fem av sju norske funn er gjort etter tusenårsskiftet, og samtlige norske funn er gjort i perioden 29. september til 3. desember.

Svartstrupesteinskvett *Oenanthe pleschanka* (0, 13, 1 og 1)

2011 VEST-AGDER: 1K ♀ Nordhasselvika, Farsund 31.10-2.11* (F) (*K. M. Torland mfl.).

2012 ROGALAND: 1K ♀ Kvalvik, Utsira 6.10* (F) (*P. Kuhno,*J. Kilpimaa mfl.).

(Sørøst-Europa og sørlige Sentral-Asia; overvintrer i Øst-Afrika). Funnet fra Utsira i 2012 er det tidligste høstfunnet noensinne, en dag tidligere enn en hann fra samme øy 7. til 9. oktober 1977. Rogaland og Vest-Agder er med totalt 11 funn de klart beste fylkene for denne arten i Norge og står for ¾ av alle observasjoner. Landets eneste vårfunn ble gjort i Aust-Agder i mai

1976, mens Nordland, Sør-Trøndelag og Akershus har hvert sitt høstfunn.

Ørkensteinskvett *Oenanthe deserti* (0, 22, 2 og 1)

- 2011 VEST-AGDER: 1K ♂ Lista fyr, Farsund 30.10-1.11* (F) (*G. Grimsby, R Cope, G. Gundersen mfl.).
ROGALAND: 2K+ ♂ Nærland, Hå 23.-30.3* (F) (*S. Lode mfl.).
- 2012 ROGALAND: 1K ♀ Kvalbeinsanden, Hå 24.11* (F) (S. Lode, L. B. Lunde).

(Nord-Afrika, Nordvest-Arabia og østover til Mongolia; overvintrer i Sahara, Arabia og Pakistan). Som for svartstrupesteinskvett har Rogaland og Vest-Agder også ¾ av den norske funnmassen av ørkensteinskvett. Det er gjort fire funn i Telemark, mens landets to siste funn stammer fra hhv. Nord-Trøndelag (oktober 2007) og Akershus (mai 1991). Sistnevnte funn er sammen med fuglen fra Rogaland i 2011 og en fugl fra Vest-Agder i mars 1989 de eneste vårfunnene av arten i Norge.

Steintrost *Monticola saxatilis* (3, 0, 1 og 0)

- 2011 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Lebeltet, Lista fyr, Farsund 10.5* (F) (*G. Gundersen, T. B. Vestøl).

(Sør-Europa og østover gjennom Sentral-Asia til nordlige Kina; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Steintrosten på Lista i 2011 var det første individet av arten i Norge siden 1974. Kun tre tidligere funn foreligger, hvor samtlige er fra sørlige deler av landet. Norges første funn var en hann på Akerøya i Østfold 26. april 1969. De to neste funnene er begge fra 1974, hvor ett individ ble observert i Bamble i Telemark 3. juni, mens et annet individ, en ung hunn, ble funnet død på Rustadflaten i Ås kommune i Akershus 13. oktober. Det er dermed ingen bestemt periode av året som utmerker seg som spesielt god for arten i Norge, men både Sverige og Danmark har flere mai-funn. I Danmark er faktisk hele fire av syv funn fra mai, med ytterligere to funn i juni.

Gulltrost *Zoothera dauma* (3, 3, 0 og 0)

- 1879 ROGALAND: 1K+ ♀ snarefanget Sand, Suldal 10.10 (Haftorn 1971).

- 1936 ØSTFOLD: 1K+ ♂ skutt Råde, Råde 3.10 (A. Fjelberg, L. Urdahl).
- 1968 ROGALAND: 1K+ drept mot vindu Nærbø, Hå oktober (Haftorn 1971).
- 1978 ROGALAND: 1K+ Austrheim, Utsira 28.9 (*T. Berg, *F. Gravklev, G. Holmström).
- 2004 ROGALAND: 1K funnet død Egersund, Eigersund 28.9* (F) (R. Nodland, T. S. Nodland mfl.).
MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 29.9 (*Kj. Schjøberg, T. H. Hansen, E. L. Dahl, K. O. Bøklepp mfl.).

(Sibir til rett vest for Uralfjellene; overvintrer i Sørøst-Asia). Revurdering av den norske funnmassen resulterte i at den norske lista nå består av kun seks godkjente funn av gulltrost; tre før og tre etter 1975. Selv om gulltrosten har et særpreget utseende, er forveksling med vanligere arter ikke utelukket. Det gjelder ikke minst for fugler som kun er sett i korte glimt i flukt. NSKF har derfor satt ganske strenge kriterier for godkjenning av funn av denne arten, og beskrivelse av vingeunderside alene anses ikke som tilstrekkelig dokumentasjon. Hele fire av seks fugler er funnet døde, blitt skutt eller snarefanget, noe som utvilsomt henger sammen med artens kryptiske framferd. Storbritannia har over 80 funn av arten, mens Nederland har passert 20 funn. I Finland, Sverige og Danmark er det derimot kun sett en liten håndfull gulltroster.

Sibirtrost *Geokichla sibirica* (4, 3, 1 og 0)

- 2011 NORDLAND: 1K ♂ Røstlandet, Røst 24.-26.10* (F) (*S. Baines, G. Gundersen, T. E. Kristiansen, L. B. Lunde mfl.).

(Sibir til Sakhalin, Japan og NØ-Kina; overvintrer Sørøst-Asia). Dette var det første funnet av sibirtrost i Norge siden 4. september 1986. Arten har en temmelig spesiell historikk i Norge. De fire første fuglene var alle hunnfugler fanget i snare i Akershus og Rogaland mellom 1905 og 1966. Etter dette ble den påtruffet tre ganger på 1980-tallet, hvor alle var hanner på Utsira i Rogaland. Det første funnet av sibirtrost i Norge på 25 år var dermed også det første nord for Rogaland. Funndato for individet på Røst stemmer godt overens med den øvrige funnmassen,

En 1K hunn svartstrupesteinskvevt *Oenanthe pleschanka* fra Nordhasselvika, Farsund (VA) 2. november 2011. De fleste funn av denne arten i Norge er ikke uventet gjort i Vest-Agder og Rogaland. Foto: Gunnar Gundersen.

En 1K hann sibirtrost *Geokichla sibirica* på Røst (NO) 26. oktober 2011. Dette var første funn av arten i Norge siden 1986! Foto: Gunnar Gundersen.

Det ble gjort fire funn i like mange fylker av svartstrupetrost *Turdus atrogularis* i de to rapportårene. I samtlige av de fire fylkene ble arten påvist for første gang. Denne unge hannen ble funnet på Hove, Arendal (AA) i november 2012. Foto: Rolf Jørn Fjærbu.

da samtlige fugler i Norge har blitt funnet i september og oktober.

Svartstrupetrost *Turdus atrogularis* (8, 19, 3 og 1)

2011 VESTFOLD: 1K+ ♀ Mølen, Larvik 4.11* (F) (K. P. Gade).

SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♂ Naustdal sentrum, Naustdal ca. 1.-17.1* (F) (H. Malones).

SØR-TRØNDELAG: 1K ♂ rm. Titran, Frøya 7.10* (F) (*M. Myklebust, T. Reinsborg, E. Thesen, R. Aae mfl.).

2012 AUST-AGDER: 1K ♂ Hove, Arendal 2.-11.11* (F) (*P. Kristensen mfl.).

(Sentral-Asia; overvintrer i nordlige India og Kina). Tre fugler på ett år er tangering av årsrekorden fra 2005. Med førstefunn fra alle de fire fylkene med funn i rapportårene er svartstrupetrost nå observert i 13 av landets fylker. Med to unntak er samtlige høst- og vinterfunn, fra oktober til februar.

Starrsanger *Locustella certhiola* (0, 16, 1 og 1)

2011 ROGALAND: 1K rm. Ergavatnet, Klepp 27.9* (F) (*M. Eggen mfl.).

2012 NORDLAND: 1K+ rm. Røstlandet, Røst 23.-24.9* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Store deler av Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Funnet fra Røst var det fjerde for øygruppen, mens fuglen fra Ergavatnet var den andre som har blitt plukket ut fra et nett på Jæren. Utsira er med sine syv funn landets beste lokalitet for arten. Samtlige 18 norske funn er gjort i perioden 14. september til 9. oktober langs kysten fra Røstlandet i nord til Lista i sør. Fra resten av Norden finnes kun ett funn fra Sverige frem til og med 2012. I Storbritannia er det derimot gjort hele 51 funn i samme periode.

Stripesanger *Locustella lanceolata* (0, 12, 1 og 0)

2011 NORD-TRØNDELAG: 1K+ Heimøya, Sklinna, Leka 2.10 (P. Rhönstad).

(Sentrale deler av Eurasia fra Finland til Nord-Japan; overvintrer i Sørøst-Asia). Funnet representerer Trøndelags første av arten, som nå er observert i fem av landets fylker. Syv av tretten funn er fra Rogaland, og hele fem av disse er fra Utsira.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (4, 101, 12 og 7)

2008 HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Næroset, Ringsaker 1.-26.7* (F) (*P. J. Hagevik mfl.).

VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Syrristbekken, Hem, Larvik 30.-31.5 (K. A. Monrad).

Med 12 funn i 2011 ble det ny årsrekord for elvesanger *Locustella fluviatilis*. Arten har vært årviss siden 1991, og har en økende funnfrekvens hos oss. Elvesangeren hekker i sørlige deler av Sverige og Finland, men hekkeutbredelsen har et markert tyngdepunkt i Øst-Europa. Også i Sverige var 2011 et godt år for arten med 223 syngende hanner. Fuglen på bildet sang i Lundevågen, Farsund (VA) i juni 2011. Foto: Gunnar Gundersen.

- 2009 HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Verken, Heradsbygd, Elverum 9.-12.6* (F) (E. Østby).
ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Tornesvatnet, Haugesund 23.-24.5* (L) (*J. K. Ness mfl.).
MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Moldstad, Smøla 28.5-19.6* (F) (*K. Sæther mfl.).
- 2011 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Møllebekken, Tomb, Råde 14.-22.6 (*A. Dyresen mfl.).
AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Østre Nes, Aurskog-Høland 4.-9.6 (*G. S. Andersen, *P. Gylseth, *J. Stenersen mfl.). 2K+ ♂ sy. Bjørnebekk, Ås 5.-7.6* (L) (*B. R. Asbjørnsen, K. Borger). 2K+ ♂ sy. Huseby, Skedsmo 6.-16.6 (*J. E. Berglihn mfl.).
OSLO: 2K+ ♂ sy. Skjerven, Maridalen, Oslo 17.-27.6* (F) (*B. O. Tveit mfl.).
HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Ringnes, Stange 13.6* (F) (S. O. Haugom). 2K+ ♂ sy. Starene, Stange 12.7* (L) (*P. J. Hagevik, O. E. Bergundhagen).
AUST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Mørnestangen, Arendal 25.-29.6* (F) (*A. Harveland, P. Kristensen mfl.).
VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Lundevangen, Farsund 10.-16.6* (F) (*G. Grimsby, J. M. Abrahamsen, V. Bunes mfl.). 2K+ ♂ sy. Faret, Lyngdal 23.6-8.7* (F) (*Ø. N. Larsen mfl.).
SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♂ sy. Sætra-sanden, Vågsøy 12.-13.6* (V) (S. Sætre).
MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Sandsøya, Sande 12.-28.6* (F) (I. S. Bringsvor). 2K+ ♂ sy. Lauvstad, Volda 28.6 (S. Sætre).
- 2012 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Østensjøvanet, Ås 26.5-13.6* (L) (*T. Nielsen, *H. P. Rømme mfl.). 2K+ ♂ sy. Midtre Slørstad, Ås 15.6* (L) (E. Ween).
OSLO: 2K+ ♂ sy. Kirkeby, Maridalen, Oslo 27.5-10.6* (F, L) (*S. Rix mfl.).
HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Åker gård, Hamar 25.5-1.7* (F, L) (*B. Rennemo, K. A. Kristiansen mfl.). 2K+ ♂ sy. Åker gård, Hamar 9.-16.6* (F) (*O. Rygh, P. J. Hagevik mfl.).
TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Nordre Venstøp, Skien 28.6-3.7 (*S. Edvardsen mfl.).
SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♂ sy. Eltvik, Selje 22.6* (L) (S. Sætre).
- (Sentral- og Øst-Europa og Vest- til Sentral-Asia; overvintrer i Sørøst-Afrika). De 12 funnene i 2011 er ny årsrekord. Fra tidligere har aldri flere enn åtte fugler blitt observert i løpet av et år (2009). Arten har vært årlig i Norge siden 1991. De to observasjonene fra Møre og Romsdal dreier seg om fugl(er) med en sterkt avvikende sang. På grunn av dette og kort geografisk avstand regnes dette som samme funn. Funnene som publiseres her er stort sett i tråd med tidligere funnmasse. Den store majoriteten av funn stammer fra sen vår og tidlig sommer. Geografisk har lavlandet østafjells alltid vært elvesangerens foretrukne område i Norge. I løpet av de senere årene har imidlertid funnfrekvensen på Nordvestlandet vært stigende. Mer uvanlig er de to funnene fra Vest-Agder, og ikke minst funnet fra Rogaland i 2009. Dette var utrolig nok kun andre funn av elvesanger i vårt mest artsrike fylke.
- Sumpsanger** *Locustella luscinioides* (2, 16, 2 og 2)
- 2011 TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Kalstad tjenna, Kragerø 26.5-9.6* (F, L) (*H. I. Nicolay-sen mfl.).
ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Lonavatnet, Sandnes 13.5-8.6* (F) (*B. T. Seim mfl.). 2K+ ♂ sy. Vasshusvatnet, Klepp 18.6-15.7* (F) (*G. Kristensen mfl.). 2K+ ♂ sy. Søylandsvatnet, Hå 16.7 (*G. Kristensen mfl.).
- 2012 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Øra, Fredrikstad 12.-15.6 (*A. Lindén, F. Gregersen, H. Gregersen mfl.).
NORDLAND: 1K rm. Skomvær, Røst 28.9-3.10* (F) (*T. Bentsen, *G. Gundersen mfl.).
- (Europa nord til Danmark, Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Alle funn i Rogaland i 2011 antas å dreie seg om samme fugl som flyttet rundt mellom ulike lokaliteter. Funnet fra Kragerø samme år var det første i Telemark. Funnet på Skomvær helt ytterst i Lofoten fortjener nærmere omtale. Ikke bare var dette første funn i Nordland, og dermed Norges nordligste, men det var også første funn av en ungfugl, første skikkelige høstfunn (en mytende voksenfugl ble fanget på Lista 7. august 1993) og den første sumpsangeren i Norge som ikke er oppdaget på sang eller funnet i et nett. Utseendemessig var fuglen påtakelig mørk, ved første øyekast nesten like mørk

Ramasanger *Iduna rama* Skomvær, Røst (NO) 28. september 2012. Fuglen var funn nr. sju i Norge. Samme dag ble en sumpsanger *Locustella luscinioides* sett på lokaliteten. Foto: Gunnar Gundersen.

som en elvesanger. Dette utseende stemmer godt med den sentralasiatiske underarten *fusca*, men lignende fugler kan også forekomme innenfor nominatunderartens utbredelse. Sikker identifikasjon til underart anses derfor ikke å være mulig uten bruk av molekylære metoder. Bedømt ut fra lokalitet og tidspunkt kan man imidlertid tenke seg at et østlig opphav kan være like sannsynlig som et sørlig, noe som til en viss grad også sannsynliggjøres av at en ramasanger ble funnet kun et par hundre meter unna samme dag.

Tartarsanger *Iduna caligata* (0, 12, 1 og 0)

2011 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 2.9* (F) (I. S. Bringsvor).

(Nordvest-Russland og videre øst til Mongolia og sør til Iran; overvintrer i India). Møre og Romsdal fikk sitt første funn av tartarsanger i 2009, og fulgte opp med et nytt individ på Ona i 2011,

som også var stedet hvor fylkets første tartarsanger ble funnet. Arten hekker nærmest oss i Finland, hvor den er i ferd med å etablere seg som hekkefugl.

Ramasanger *Iduna rama* (0, 4, 1 og 2)

2011 ROGALAND: 1K+ Røvær, Haugesund 1.-2.9* (F) (*B. O. Høyland mfl.).

2012 NORDLAND: 1K+ rm. Selvær, Træna 24.-25.9* (F) (T. Kolaas, V. K. Steinvik). 1K+ rm. Skomvær, Røst 28.9* (F) (*G. Gundersen mfl.).

(Sentral-Asia fra Det kaspiske hav til Mongolia og sør til Persiagulfen; overvintrer hovedsakelig i India). Arten er tidligere kun påtruffet i Rogaland og Vest-Agder, og to funn i Nordland i 2012 er derfor overraskende. Begge disse fuglene er også sett senere på året enn samtlige av de fire tidligere funnene i Norge, som alle er gjort mellom

30. august og 20. september. Fuglen på Skomvær ble for øvrig funnet samme dag som sumpsangeren samme sted en god dag for sjeldenheter på denne forblåste og treløse holmen!

Bleksanger *Iduna pallida* (0, 3, 1 og 1)

- 2006 NORDLAND: 2K+ rm. Myken, Rødøy 9.8* (F) (M. Mørkved, J. G. Thorsen).
2011 ROGALAND: 1K+ Skjerahaugen, Kvitsøy 29.8-23.9* (F,L) (*H. Fisketjøn mfl.).
2012 ROGALAND: 1K+ Hjemmet, Utsira 1.10* (F) (*J. L. Hals, *K. Myrmo mfl.).

(Sørøst-Europa, Nord-Afrika, Midtøsten og Sentral-Asia; overvintrer i Øst-Afrika). Funnet fra 2006 var det andre for Norge, og det første for Nordland. Funn av arten i Rogaland både i 2011 og 2012 betyr imidlertid at tre av totalt fem observerte bleksangere i Norge er observert i dette fylket.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (0, 21, 2 og 1)

- 2011 ROGALAND: 1K+ rm. Ergavatnet, Klepp 18.8* (F) (*M. Eggen mfl.). 1K rm. Ergavatnet, Klepp 9.9* (F) (*M. Eggen, K. R. Mjølæsnes).
2012 ROGALAND: 2K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 19.-27.6* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).

(Svartehavet til Sørvest-Sibir; overvintrer i India). At to fugler blir funnet på samme lokalitet samme høst har bare skjedd én gang tidligere i Norge; i 1997, da to fugler ble fanget med en times mellomrom på Lista fyr i Vest-Agder. Nesten alle åkersangere i Norge er funnet i tilknytning til takrør, noe som også var tilfellet for alle fuglene i 2011 og 2012. Hele 22 av 24 fugler er ringmerket. Funnmønsteret i de øvrige skandinaviske landene gjenspeiler artens sørøstlige utbredelse i Europa: Finland har 46 funn av arten, og den er også påvist hekkende her to ganger. I Sverige og Danmark er arten funnet hhv. 28 og 10 ganger til og med 2012.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* (0, 107/118, 24/26 og –)

- 2011 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Møllebekken,

Tomb, Råde 20.-27.6* (L) (*A. Dyresen, P.-A. Johansen, T. Vang mfl.). 2K+ ♂ sy. Kallerødbekken, Fredrikstad 29.-30.6* (F,L) (A. Dyresen). 2K+ ♂ sy. Seveland, Gjølsjøen, Marker 5.7 (P. Buertange, S. Pedersen).

HEDMARK: 2K+ ♂ sy. Starene, Stange 4.-15.6* (F,L) (J. Lurås mfl.). 2K+ ♂ sy. Nesteby, Vingersjøen, Kongsvinger 9.-18.6* (L) (*J. Langbråten mfl.). 2K+ ♂ sy. Øyersand, Kongsvinger 17.-24.6* (L) (*J. Langbråten mfl.). 2K+ rm. Starene, Stange 28.6* (F) (A. Aanje mfl.). 1K rm. Starene, Stange 31.7-3.8* (F) (A. Aanje mfl.). 1K rm. Starene, Stange 3.8* (F) (A. Aanje mfl.). 1K rm. Starene, Stange 24.9* (F) (A. Aanje mfl.).

AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Stilla, Skedsmo 30.5-11.6* (L) (*A. Coulthard, *P. Gylseth mfl.). 2K+ ♂ sy. Fornebu, Bærum 6.-9.6 & 20.-26.6* (L) (*O. Skimmeland, P. Gylseth, B. O. Tveit mfl.). 2K+ ♂ sy. Tajet, Nittedal 10.-26.6* (L) (*P. Gylseth, J. E. Berglihn, T. Skjetne mfl.). 2K+ ♂ sy. Bånn, Bunnefjorden, Ås 22.-29.6* (L) (*M. Gaathaug, B. Bredesen, P. Gylseth mfl.). 2K+ ♂ sy. Kråkstad, Ski 7.-13.7* (L) (*M. Gaathaug, P. Gylseth mfl.). 2K+ ♂ sy. Kråkstad, Ski 8.-11.7* (L) (*P. Gylseth, J. B. Engdal, P. Grandalen).
BUSKERUD: 2K+ ♂ sy. Dørja, Skjelbred, Øvre Eiker 7.-11.6* (L) (*F. Gregersen, J. T. Fossum, J. Å. Ruud mfl.).

TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Herbjørnsrud, Notodden 13.6* (L) (J. Myromslien, O. Nordsteien mfl.). 2K+ ♂ sy. Folkestad, Bø 15.-18.6* (L) (O. Nordsteien).

VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Bergsaker, Lyngdal 22.6-3.7* (F) (*A. Tomren, J. M. Abrahamsen, Ø. N. Larsen mfl.).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Herberg, Utsira 5.-11.6* (F) (*S. Larsen mfl.). 2K+ ♂ sy. Engja, Sauda 16.6* (L) (Ø. N. Larsen). 2 1K rm. Smukkevatnet, Time 23.8* (F) (O. Undheim). 1K rm. Ergavatnet, Klepp 16.9* (F) (*M. Eggen mfl.).

NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ sy. Faksdal, Fosnes 15.-16.6* (L) (T. Reinsborg). 1K rm. Heimøya, Sklinna, Leka 23.9* (F) (T. Myhre, T. Reinsborg mfl.).

Det er gjort fem funn av bleksanger *Iduna pallida* i Norge. Alle er fra perioden 2004-2012. Funn nr. fem var denne fuglen som ble funnet på Utsira (RO) 1. oktober 2012. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

(Eurasia østover fra Finland; overvintrer i India og Sri Lanka). Totalt 24 funn av 26 individer i 2011 er klar ny årsrekord i Norge, og tilsvarer en økning på hele 22 % av den samlede norske funnmassen. Arten har vist en økende trend hos oss, og hekkefunn både i 2005 og 2009 tyder på at den er i ferd med å etablere seg i Norge. Også i 2011 ble det funnet sterke indikasjoner på hekking, da både voksne fugler og ungfugler ble fanget på seinsommeren ved Starene i Hedmark. Foruten syngende individer på Østlandet, ble det også gjort observasjoner av syngende individer både i Telemark, Vest-Agder, Rogaland og Nord-Trøndelag i juni og juli. Den høye forekomsten av busksanger i Norge i årene etter 2000 gjenspeiler sannsynligvis en utvidelse av artens utbredelsesområde mot vest. Sverige har de siste årene hatt i overkant av 100 observasjoner av arten årlig, med et tydelig tyngdepunkt i øst. Artens østlige utbredelse understrekes med den fåtallige opptredenen i Danmark, som kun har rundt 50 funn av arten til og med 2012. Det første danske hekkefunnet ble imidlertid gjort i 2012. På samme måte er funnmassen i Storbritannia omtrent av samme størrelsesorden

som den norske. Her dominerer imidlertid høstfunnene. Artens økende opptreden hos oss medførte at busksanger fra og med 2012 ble tatt ut av lista over arter som skal behandles av NSKF. Arten har etterhvert en relativt forutsigbar opptreden i Norge, med sommerfunn av syngende individer fra Øst- og Sør-Norge og høstfunn primært langs kysten i vest.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (8/9, 72, 1 og 2)

- 2009 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Tornesvatnet, Haugesund 23.5* (L) (*J. K. Ness mfl.).
- 2011 ROGALAND: 2K+ rm. Nore merkeskog, Utsira 13.6* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).
HORDALAND: 2K+ ♂ sy. Purkebolsvatnet, Austrheim 2.-25.6* (F, L) (*O. Moen mfl.).
- 2012 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Sorgenfrigropa, Fredrikstad 31.5-26.6* (F) (*S. Engebretsen mfl.).
VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Jåbekkvann, Mandal 20.6-7.7* (F) (*T. Gustavsen,

I. Flesjå, K. M. Torland mfl.).

HORDALAND: 2K+ ♂ sy. Purke-
bolsvatnet, Austrheim 24.5-27.6* (F)
(*O. Moen mfl.).

(Europa nord til Midt-Sverige, Sørvest- og Øst-Asia samt Nord-Afrika; overvintrer i Afrika). Trostesangeren i Hordaland returnerte til Purkebolsvatnet for fjerde år på rad i 2012, og observasjonene fra de to rapportårene regnes derfor ikke som nye funn. Samtlige funn fra rapport-årene er fra perioden mai-juli, noe som er temmelig typisk for arten i Norge.

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans* (2, 72, 5 og 4)

- 1981 VESTFOLD: 2K+ ♂ rm. Store Færder, Tjøme 4.6 (T. A. Hauer mfl.).
- 2006 ROGALAND: 2K+ ♀ Kvalvik, Utsira 6.5 (A. Grimsby).
- 2008 ROGALAND: 2K+ ♂ Søre merkeskog, Utsira 28.5* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).
- 2011 VESTFOLD: 2K ♂ rm. Store Færder, Tjøme 11.5* (F) (*J. McEachen, C. Hansell).
VEST-AGDER: 2K+ ♂ Stavemarka, Farsund 22.4* (F) (M. Berntsen). 2K+ ♂ Lista fyr, Farsund 18.6 (G. Gundersen).
ROGALAND: 2K+ ♂ rm. Søre merkeskog, Utsira 11.6* (F) (*T. W. Andersen, Ø. B. Nilsen mfl.).
NORDLAND: 2K+ ♀ rm. Grimsøya, Røst 28.9-8.10* (F) (*I. Melhus, *M. L. Pedersen mfl.).
- 2012 TELEMARK: 2K+ ♂ Stråholmen, Kragerø 18.5 (B. O. Tveit).
AUST-AGDER: 2K+ ♂ Skrottjern, Arendal 19.-20.5* (F) (*R. Skåland, G. A. Homme, A. Johnsen mfl.).
ROGALAND: 2K+ ♀ rm. Søre merkeskog, Utsira 22.5* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).
MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ sy. Sandsøya, Sande 24.5* (L) (I. S. Bringsvor).

(Sør-Europa, Vest-Tyrkia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Som for så mange andre sjeldne fuglearter er en stor andel av rødstrupesangerne som er observert i Norge funnet i Rogaland. Fylket har hele 69 % av den norske funnmassen, og hele 81 % av disse er

observert på Utsira. Funnet fra Røst er derimot det første i Nordland, og det desidert nordligste hittil i Norge. Litt mer overraskende er det kanskje at rødstrupesangeren som ble funnet i Aust-Agder også var ny art for fylket. NSKF jobber for tiden med revurdering av samtlige norske funn av arten for å fastslå underart på flest mulig av funnene i forkant av en forventet splitt til to eller tre arter, som foreslått av Svensson (2013a; 2013b). I forbindelse med denne revurderingen har det tidligere underkjente funnet fra 2006 som publiseres her nå blitt vurdert til å være tilstrekkelig dokumentert. Funntotalen er likevel ikke justert siden revurderingen har avdekket at en fugl som ble fanget og ringmerket i Randaberg, Rogaland 6. mai 1994 etter alt og dømme var samme individ som dukket opp med en blank ring på Utsira 17. mai samme år. Resultatene av revurderingen vil bli publisert i en egen artikkel når dette er klart.

Svarthodesanger *Sylvia melanocephala* (0, 2, 1 og 0)

- 2011 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ rm. Nes, Bjugn 7.8-16.10* (F) (*H. E. Ring mfl.).

(Middelhavsområdet). Forrige gang denne arten ble påtruffet i Norge var helt tilbake i 1982, da en hunn ble ringmerket og gjenfanget på Akerøya i Østfold hhv. 3. og 24. oktober. Dette var kun et drøyt år etter at Norges førstefunn ble gjort av en voksen hann på Store Færder i Vestfold 26. juli. Fuglen fra Trøndelag i 2011 ble først fanget i forbindelse med ringmerking 7. august. Den ble sluppet, og ikke sett igjen før den ble gjenfanget og kontrollert over en måned senere, den 17. september. Den ble etter dette observert jevnlig helt fram til 16. oktober. Sverige har åtte funn av arten frem til og med 2012, hvorav fem av fuglene er oppdaget i mai og juni. Danmark har også åtte funn, mens svarthodesangeren er observert tre ganger i Finland i samme periode.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (2, 81/85, 2 og 1)

- 2011 ROGALAND: 1K rm. Søre merkeskog, Utsira 22.-29.8* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).
1K+ Herberg, Utsira 16.9 (B. O. Høyland).

Vi fikk det tredje funnet i Norge av svarthodesanger *Sylvia melanocephala* i 2011. Denne voksne hannen hadde tilhold på Nes i Bjugn (ST) store deler av høsten dette året. Den ble fanget tilfeldig både 7. august og 17. september (bildet). Foto: Hans Einar Ring.

En hann av rødstrupesanger *Sylvia cantillans* havnet i fangstnettene på Utsira (RO) 11. juni 2011. Arten er en spesialitet for øya – mens fylket Rogaland har 69 % av den norske funnmassen, har Utsira 81 % av alle funn i fylket. Foto: Bjørn Ove Høyland.

2012 VESTFOLD: 1K rm. Store Færder, Tjøme 22.8* (F) (*J. Michaelsen, R. Syvertsen).

(Nordøst-Europa og Asia; overvintrer i Pakistan, India og Indokina). To relativt labre år for arten som begge utmerker seg ved ikke å ha noen vårfunn. Østsanger er med de to funnene som presenteres her påtruffet 21 ganger på Utsira frem til og med 2012.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (14, 179, 1 og 5)

2010 ROGALAND: 1K+ Nærlandsparken, Hå 31.10 (*G. Kristensen, H. Hveding mfl.).

2011 SØR-TRØNDELAGE: 1K+ Sula, Frøya 8.10* (F) (*T. Krokan, *J. Søraker mfl.).

2012 AUST-AGDER: 1K+ Ytre Årsnes, Lillesand 30.10 (S. Rislaa).

VEST-AGDER: 1K+ Tjørveneset, Farsund 21.10* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.).

ROGALAND: 1K+ Håland, Kvitsøy 22.10* (F) (T. A. Olsen). 1K+ Herberg, Utsira 22.-23.10* (F) (*G. Mobakken mfl.). 1K+ Sjøppelplassen, Utsira 23.10 (B. O. Høyland).

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Et nytt funn fra 2010 tar funnmassen dette året opp i totalt ni funn, hvilket er det beste årsresultatet siden forrige skikkelige toppår i 2003, da 25 individer ble sett. Rogaland er landets klart beste fylke for fuglekongesanger, mens Aust-Agder kun har hatt besøk av arten én gang tidligere, i Lillesand 4. november 2000.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (0, 25/26, 3 og 1)

2011 VESTFOLD: 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 15.11* (F) (T. Gunnarsen, H. B. Hansen, R. Syvertsen).

ROGALAND: 1K+ Vigdel, Sola 11.11* (F) (O. Njå). 1K+ Herberg, Utsira 13.-24.11* (F) (*B. O. Høyland, *G. Mobakken, S. Larsen mfl.).

2012 ROGALAND: 1K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 20.10* (F) (*J. Austevik mfl.).

(Sentral-Asia fra Altay til Nordvest-Himalaya; overvintrer hovedsakelig fra Iran til Det indiske subkontinent). Arten påtreffes normalt på senhøsten hos oss, og samtlige funn i Norge er fra perioden 2. oktober-23. november. Kun to funn er gjort før 10. oktober, og hele 12 av individene er funnet i november. Funnet i Vestfold var det tredje for fylket. Rogaland har 13 funn av arten, hvorav 6 er fra Utsira.

Viersanger *Phylloscopus schwarzi* (0, 12, 2 og 1)

2011 ROGALAND: 1K+ rm. Herberg, Utsira 8.-16.10* (F) (*S. Larsen mfl.).

HORDALAND: 1K+ Turøy, Fjell 2.11 (B. de Bruin).

2012 ROGALAND: 1K+ Beiningen, Karmøy 4.10* (F) (F. Steinkjellå).

(Sibir fra Altaj til Stillehavet samt nordlige Mongolia og nordøstre Kina; overvintrer i Sørøst-Asia). Hordalands første funn av viersanger var kun det femte funnet utenfor Rogaland, som dermed har 2/3 av den norske funnmassen. Tre funn på to år er over gjennomsnittlig forekomst av arten i Norge.

Brunsaenger *Phylloscopus fuscatus* (1, 28, 2 og 0)

2011 ROGALAND: 1K+ Herberg, Utsira 9.10 (H. Heggland).

SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Nes, Bjugn 14.10* (F) (*H. E. Ring mfl.).

(Sentral- og Nordøst- til Sør-Asia; overvintrer i Nord-India og Sørøst-Asia). En typisk oktoberart hos oss, hvor hele 26 av 31 funn er fra denne måneden. Den resterende funnmassen er utelukkende fra november. Litt over halvparten av brunsaengerne som er funnet i Norge har blitt ringmerket. Funnet i Sør-Trøndelag var det tredje i fylket, og det første som ikke var på Titran i Frøya kommune. Dette blir dermed også det nordligste funnet i Norge. Funnet på Utsira var det ellefte på øya, som også var stedet for landets tre første funn av arten.

Eikesanger *Phylloscopus bonelli* (0, 4, 2 og 0)

2011 ROGALAND: 1K+ merkeskogene, Utsira 4.9* (F) (*J. Austevik, A. Klovning)

Det var kun ett funn av fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* her til lands i 2011 – denne fuglen som ble registrert på Sula, Frøya (ST) 8. oktober. De siste gode årene for arten i Norge var 2010 med ni individer og 2003 med hele 25 individer. Foto: Jon Helle.

Med totalt 15 funn – alle om høsten – er viersanger *Phylloscopus schwarzi* virkelig en sjelden gjest hos oss. Denne fuglen ble funnet på Beiningen, Karmøy (RO) 4. oktober 2012. Foto: Frank Steinkjellå.

mfl.). 1K+ rm. Varen, Utsira 3.-6.10*
(F) (*M. Vang, *T. Vang mfl.).

(Sørvest-Europa og Nord-Afrika; overvintrer i tropisk Vest-Afrika). Med to funn av arten i 2011 økte den norske funnmassen med hele 50 %. Alle tidligere funn er gjort mellom 10. september og 16. oktober, og funnene fra 2011 kan dermed sies å forsterke dette mønsteret. Forrige funn i Norge ble gjort på Utsira i 2005, som for øvrig har hele 2/3 av den norske funnmassen av denne arten.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* (10, 63/64, 1 og 3)

2002 TELEMARK: 2K+ ♀ rm. Jomfruland, Kragerø 19.5* (F) (*J. H. Magnussen, B. Bjerkseth mfl.).

2011 ROGALAND: 2K ♀ rm. Nore merkeskog, Utsira 13.6* (F) (*S. Larsen mfl.).

2012 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 5.5 (G. Numme).

ROGALAND: 2K+ ♂ Røyneberg, Sola 1.3* (F) (A. Leendertse mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 1K ♂ rm. Skjongskaret, Giske 11.10* (F) (*P. Folkestad mfl.).

(Europa og Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt Nordvest-Afrika). Funnet fra Jomfruland i 2002 har tidligere blitt vurdert å være utilstrekkelig dokumentert, men etter at bilder nå er fremskaffet kan fuglen inkluderes i den offisielle statistikken. En relativt høy andel (32 %) av rødtoppfuglekongene som er påtruffet i Norge gjelder fugler som er fanget i forbindelse med ringmerking. Dette gjaldt både fuglen fra Utsira i 2011 og fuglen fra Skjongskaret i 2012. Sistnevnte individ var for øvrig første funn i Møre og Romsdal, og samtidig det nordligste i Norge noensinne.

Halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis* (1, 9, 0 og 1)

2012 ROGALAND: 2K ♂ Grødalandskogen, Hå 12.5* (F) (*L. B. Lunde mfl.).

(Øst-Europa nord til Gotland og Öland i Sverige; overvintrer i tropisk Afrika). Gitt den relative

Av 14 rødhalevarslerer *Lanius isabellinus* som er påtruffet i Norge, er 7 bestemt til underart. Denne fuglen hadde tilhold på Utsira (RO) 22.-23. mai 2012, og er bestemt til underarten *phoenicuroides*. Foto: Bjørn Ove Høyland.

nærheten til hekkebestandene i Sverige, skulle man kanskje tro at arten var vanligere i Norge enn den faktisk er. Funnet i 2012 var kun det ellefte her til lands, og som alle de andre individene av arten som er påtruffet i Norge ble også denne fuglen observert i løpet av vårhalvåret.

Rødhalevarsler *Lanius isabellinus* (2, 11, 0 og 1)
Individer som viste karakterene til underarten *isabellinus* (2, 2, 0 og 0)

2010 VEST-AGDER: 1K Bergenesodden, Flekkerøy, Kristiansand 26.9* (F) (*T. Gustavsen mfl.).

Individer som viste karakterene til underarten *phoenicuroides* (0, 2, 0 og 1)

2012 ROGALAND: Ad. ♂ Herberg, Utsira 22.-23.5* (F) (*Ø. B. Nilsen, G. Mobakken mfl.).

(Sør-Asia til Kina; overvintrer fra Øst-Afrika, via Midtøsten til India). Av syv rødhalevarslerer bestemt til underart i Norge, er tre vurdert å tilhøre den vestligste underarten *phoenicuroides*. Den østlige underarten *isabellinus* er i mange

Det har vært en økende opptreden av rosenvarsler *Lanius minor* i Norge de siste årene. Det ble fire nye funn i 2012, noe som er årsrekord. Den adulte fuglen på bildet ble påtruffet i fotograf Frank Steinkjellås hage på Sørhåland, Skudeneshavn, Karmøy (RO) 28. mai 2012.

land skilt ut som en egen art under navnet «isabellavarsler». Funnet i 2012 var det første av *L. i. phoenicuroides* i Rogaland, og det tredje av rødhalevarsler i fylket. De to øvrige funnene er begge fra Utsira, fra hhv. 30. september -1. oktober 1974 og 7. oktober 1991.

Rosenvarsler *Lanius minor* (2, 31, 2 og 4)

2011 ROGALAND: Ad. ♂ Vigre, Hå 21.-23.8* (F) (*A. T. Mjøs mfl.).

NORDLAND: 1K Gimsøymyrene, Vågan 11.9* (F) (J. Stenersen).

2012 ROGALAND: Ad. ♂ Sørhåland, Karmøy 28.5* (F) (F. Steinkjellå). 2K+ ♀ Langåker, Karmøy 2.-12.8* (F) (*F. Steinkjellå mfl.).

MØREOGROMSDAL: Ad. ♂ Veidholmen, Smøla 14.-26.8* (F) (*T. Andersen mfl.).

NORDLAND: Ad. Røstlandet, Røst 7.-14.10* (F) (*M. Eggen, S. Baines, H. Eggen).

(Øst- og Sør-Europa, vestlige Asia; overvintrer i Sør-Afrika). Artens opptreden i Norge har vært økende i senere tid. To funn i 2011 og fire funn i

2012 viser at denne trenden fortsetter og rosenvarsler har, med unntak av 2009, vært årlig her til lands siden 2002. Tre av fuglene ble observert i august, noe som er en typisk måned for arten hos oss. Forekomsten på våren kulminerer rundt 10. juni, mens toppen på høsten kommer rundt 20. august. De to funnene fra Nordland i 2011 og 2012 er de første for fylket, og fuglen fra Vågan er det nordligste funnet i Norge. Fire funn i 2012 er ny årsrekord her til lands.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (6, 23, 1 og 2)

2011 VEST-AGDER: 2K ♂ rm. Ryvingen, Mandal 25.5-2.6* (F) (*K. M. Torland, T. Bentsen, M. Helberg, M. L. Pedersen mfl.).

2012 ROGALAND: Ad. ♂ Kutre, Utsira 23.5* (F) (*J. K. Ness mfl.).

SØR-TRØNDELAG: 1K Nes, Bjugn 25.-29.9* (F) (*H. E. Ring mfl.).

(Middelhavsområdet nord til midtre Frankrike, Sørvest-Asia; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Funnet fra Utsira var det åttende på øya. Rogaland og Vest-Agder har til sammen $\frac{3}{4}$ av den

norske funnmassen av arten. I vårt sørligste fylke er det Lista som er beste lokalitet med totalt seks funn. Sesongmessig passer de tre funnene fra 2011 og 2012 fint inn med den tidligere forekomsten i Norge.

Rosenstær *Pastor roseus* (24/28, 216/222, 13 og –)

- 1998 ROGALAND: Ad. Fjøløy, Rennesøy juni* (F) (O. Njå).
- 1999 TROMS: Ad. Seljelvnes, Balsfjord 24.6 (J. G. Kristiansen).
- 2001 TROMS: Ad. Seljelvnes, Balsfjord 30.5 (J. G. Kristiansen).
- 2002 FINNMARK: Ad. Grense Jakobselv, Sør-Varanger 10.6* (F) (A. Espelien).
- 2009 MØRE OG ROMSDAL: 2K Edøyvalen, Smøla 24.9* (F) (E. L. Dahl).
NORDLAND: 2 1K Husøy, Træna 19.-20.9* (F) (T. Kolaas mfl.).
- 2011 TELEMARK: 1K Øytangen, Jomfruland, Kragerø 8.-9.9* (F) (O. Nordsteien).
AUST-AGDER: Ad. Sandum, Tromøy, Arendal 4.7*(F) (*T. G. Andersen, R. J. Fjærbu, A. Johnsen, P. Kristensen).
VEST-AGDER: 1K Vågsvoll, Farsund 8.9* (F) (*V. Bunes, G. Birkeland mfl.).
1K Vågsvollvika, Farsund 29.9-5.10* (F) (*T. A. Olsen mfl.).
1K Rauna, Farsund 31.10* (F) (*G. Gundersen, K. S. Olsen).
ROGALAND: Ad. Nordvik, Utsira 25.7-6.8* (F) (*G. Mobakken, S. Larsen mfl.).
HORDALAND: Ad. Fedje, Fedje 18.9-8.10* (F) (*T. Håheim, O. Moen mfl.).
1K Fedje, Fedje 18.-27.9* (F) (*T. Håheim, O. Moen mfl.).
NORDLAND: Ad. Gåsvær, Herøy 29.6-3.7* (F) (*M. Hagenlund, A. I. Olsen).
Ad. Leirosen, Leirfjord 15.7* (F) (A. I. Olsen).
Ad. Skogvoll, Andøy 21.-25.7* (*J. H. Magnussen, O. Heggøy).
Ad. Helligvær, Bodø 28.7* (F) (S. Prestøy).
FINNMARK: Ad. Vardø, Vardø 16.-20.6*(F) (*K. Hallonen mfl.).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka). Rosenstær er tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012, og var da observert årlig i Norge siden 1988. Arten er funnet i samtlige av landets fylker, hvor Rogaland

(59 funn), Vest-Agder (41 funn) og Nordland (38 funn) har flest funn. Spesielt Utsira og Lista har utmerket seg som gode lokaliteter for rosenstær i Norge. De fleste funnene er gjort i september, men arten er observert i alle årets måneder med unntak av februar. Majoriteten av funnmassen er likevel fra sommer og høst. Et nytt funn fra 2002 tar dette rekordåret opp i 38 funn av 40 individer.

Gulirisk *Serinus serinus* (3/4, 40/46, 9 og 2)

- 2011 AKERSHUS: 2 ad. ♂ sy. Haslum, Bærum 13.5-28.7* (F) (K. Johannessen, S. Rix mfl.).
VESTFOLD: 2K+ ♂ Mølen, Larvik 23.4* (F) (Ø. Egeland).
2K+ Klåstadkilen, Larvik 7.5 (*H. Heggland, B. S. Heggland).
VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 22.-27.4 (*V. Bunes, *J. H. Magnussen mfl.).
3K+ ♂ Lista fyr, Farsund 10.-21.5* (F) (*B. E. Hellang mfl.).
2K+ ♀ Lista fyr, Farsund 12.-25.5* (F) (*R. Cope, G. Gundersen mfl.).
1K+ Lista fyr, Farsund 13.7 (T. B. Vestøl).
1K Lista fyr, Farsund 31.10* (F) (*T. A. Olsen, R. Cope).
ROGALAND: 2K+ ♂ rm. Åna-Sira, Sokndal 19.4 (S. Reg).
- 2012 AKERSHUS: 2K+ Svindal, Fet 3.5 (S. Rix).
2K+ ♂ sy. Haslum kirke, Bærum 5.5-3.7* (F) (*É. Roualet, T. V. Jansson mfl.).
VEST-AGDER: 1K ♂ rm. Lognavatn, Åseral 20.9* (F) (S. Almedal).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nordvest-Afrika). En av hannene fra Haslum i Bærum i 2011 antas å være identisk med fuglen som gjennomførte Norges første hekking der i 2010. Det antas også at det er en av disse som holdt seg på samme sted i 2012. Det gir totalt ni funn i 2011, noe som er godt over gjennomsnittet, og den klart største forekomsten som noensinne er registrert i Norge i løpet av et år. Også ved Lista fyr i Vest-Agder var det visse indikasjoner på hekking dette året.

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterene til underarten *rostrata* (1, 11/12, 0 og 3)

- 2012 SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Titran, Frøya 30.9* (F) (*A. Winnem mfl.).

Rosenstær *Pastor roseus* er sett årlig i Norge siden 1988. Med 13 individer i Norge ble 2011 et godt år for arten, som er tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2012. Den voksne fuglen på bildet hadde tilhold på Fedje (HO) høsten 2011. Foto: Terje Håheim.

NORD-TRØNDELAG: 1K rm. Sklinna, Leka 21.9* (F) (T. Reinsborg mfl.).

NORDLAND: 2K+ ♂ rm. Toftan, Vestvågøy 15.9* (F) (H. Våge).

(Grønland og Baffinøya; overvintrer sør til nordøstlige USA og på De britiske øyer). Det er relativt få funn av denne underarten i Norge, til tross for at et lite antall grønlandske gråsisiker trolig opptre langs den norske kystlinja hver høst. Den lave funnmassen kan sannsynligvis i stor grad tilskrives nødvendigheten av biometriske mål for sikker bestemmelse.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* (1, 13, 1 og 0)

2011 ROGALAND: 1K+ ♂ Utsira fyr, Utsira 8.11* (V) (G. Mobakken).

(Uralfjellene og østover gjennom Sibir til Kina; overvintrer hovedsakelig i Sentral- og Øst-Asia, med en marginal vinterbestand også rundt det østlige Middelhavet). Arten har en bred hybridzone med gulspurv *E. citrinella*, og i enkelttilfeller kan det være tilnærmet umulig å utelukke hybridisering. Dette gjelder i første rekke for hunnfugler. Kun fugler uten synlige tegn til gulspurvgener godkjennes som hvithodespurv i Norge. Funnet fra Utsira var det andre for øya.

Rødbrystpurv *Emberiza buchanani* (0, 0, 1 og 0)

2011 VEST-AGDER: 2K+ Vågsvollmarka, Farsund 10.-19.8* (F) (*G. Birkeland, N. H. Lorentzen, J. M. Abrahamsen mfl.).

(Øst-Tyrkia og østover gjennom Sentral-Asia til Kasakhstan og Kina; overvintrer i Pakistan og India). Ny art for Norge! Arten er svært sjelden i Nord-Europa, men funn både fra Finland i 2006 og Sverige i 2010 gjorde at arten kanskje ikke var helt uventet også hos oss. Nederland og Tyskland har også funn av arten etter år 2000. De nevnte fuglene er observert fra starten av juni til slutten av oktober, men det norske funnet er det første i Nord-Europa i august. I takt med at bestanden av den relativt like hortulanen *E. hortulana* dessverre fortsetter å stupe, kan det kanskje forventes at flere rødbrystpurver blir identifisert når slike buskspurver får ekstra fokus.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala* (4, 19, 2 og 1)

2011 HORDALAND: 2K+ ♂ Eikhovda, Fusa 8.-10.6*(F) (O. Mjelde).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ Kråkholmen, Fræna 13.7-2.8* (F) (*J. Kamsvåg, F. Grønningsæter mfl.).

2012 ROGALAND: 2K+ ♂ Herberg og Nordvik, Utsira 27.-28.5* (F) (*S. Larsen mfl.).

(Sør-Europa vest til Italia, Tyrkia og øst til Det kaspiske hav). Arten er en typisk sommergjest hos oss, og alle funnene fra 2011 og 2012 stemmer godt overens med funnmønsteret i Norge for øvrig. Funnet på Utsira var det femte på øya siden 2006, da det første funnet for kommunen ble gjort. Fuglene i Møre og Romsdal og Hordaland var henholdsvis den sjette og andre av sitt slag i disse fylkene. Hele 85 % av svarthodespurvene som er observert i Norge har vært hanner.

Kornspurv *Emberiza calandra* (11/12 (etter 1940), 51/64, 7 og 1)

2011 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 22.5 (*J. M. Abrahamsen, *T. B. Vestøl, B. O. Høyland). 2K+ Kviljo, Farsund 25.5* (F) (*G. Gundersen, B. O. Høyland).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Salte, Klepp 1.-30.3*(F) (*S. Lode mfl.). 2K+ Taravika, Karmøy 25.4* (F) (F. Steinkjellå). 2K+ Taravika, Karmøy 10.-11.5* (F) (*F. Steinkjellå mfl.). 2K+ Pedlestemmen, Utsira 11.-13.5* (F) (*G. Mobakken, A. Grimsby). 2K+ ♂ sy. Skeie, Klepp 30.5-1.6*(F) (*S. Lode mfl.).

2012 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Kviljo, Farsund 1.5* (F) (*J. H. Magnussen mfl.).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nord-Afrika). Samtlige funn legger seg pent inn i funnmønsteret for arten i Norge siden 1990, hvor majoriteten (85 %) dreier seg om fugler observert mellom mars og juni. Samtlige funn i 2011 og 2012 ble gjort i Vest-Agder og Rogaland, som sammen har hele 83 % av den norske funnmassen siden 1990. Det er vanskelig å utelukke at det kan være noen gjengangere blant observasjonene fra 2011, men funnene telles slik de er listet her, dvs. som syv funn.

Ny art for Norge! En rødbrystspurv *Emberiza buchanani* ble observert i Vågsvollmarka, Farsund (VA) i perioden 10.-19. august 2011. Arten hekker på karrige fjellskrånninger eller høyplatåer fra Øst-Tyrkia og østover gjennom Sentral-Asia til Kasakhstan og Kina, og er i større grad en fjellart enn sin slektning hortulan *Emberiza hortulana*. Foto: Eivind Sande.

De fleste funn av svarthodespurv *Emberiza melanocephala* gjøres om sommeren i Norge, og 85 % av alle funn er av hanner. Fuglen på bildet er i så fall typisk – denne hannen ble observert i Skotheimsvika, Fræna (MR) i nesten tre uker sommeren 2011. Fuglen representerte det sjette funnet av arten i fylket. Foto: Kai Helge Andersen.

Det er bestenotering etter at arten forsvant som hekkefugl i Norge.

Rosenbrysttykknebb *Pheucticus ludovicianus* (0, 2, 0 og 1)

2012 HEDMARK: 3K+ ♂ Elvdal, Engerdal 11.-19.6* (F) (*H. Nymoen, *K. Nymoen, K. Hågensen mfl.).

(Østlige Nord-Amerika; overvintrer i Sentral-Amerika og nordlige Sør-Amerika). Funnet er det første i Hedmark, og kun det tredje i Norge. Den store overvekten av de øvrige funnene i Europa er fra første halvdel av oktober, men det er også gjort enkelte vårfunn i flere land. De to tidligere funnene i Norge ble begge gjort på Ut-sira i 1977, da en ettårig hann ble observert i mai og en 1K hann ble funnet i starten på oktober. Fuglen fra Hedmark var en voksen (3K+) hann som hadde startet mytingen til vinterdrakt tidligere enn det som er vanlig i artens normale utbredelsesområde. Dette kan evt. tas til inntekt for at det dreide seg om en rømt burfugl, men på den annen side er det heller ikke umulig at en rosenbrysttykknebb som på egen hånd har kommet seg over på feil side av Atlanteren kan ha et avvikende mytemønster. Funnet er etter en helhetsvurdering plassert i kategori A.

Funn i kategorien C

Funn av arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

Records in Category C (released or escaped species which have established a self-supporting breeding population in their own country; including birds coming from a Category C population of another country (with the species not breeding in their own country)).

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 7, 0 og 1)

2002 OPPLAND: 2K+ Ringebuvollene, Ringebu 13.4* (F) (M. Eggen mfl.).

2012 VEST-AGDER: 2K+ Nesheimvann, Farsund 11.4-1.5* (F) (*G. Birkeland, A. Tomren mfl.).

(Afrika, og en stor forvillet bestand i Sentral-Europa). Fuglen fra 2002 er identisk med førstefunnet i Norge, som tidligere er godkjent fra Buskerud, Nord-Trøndelag og Nordland. Fuglen fra Lista i 2012 er første funn i Vest-Agder, nokså nøyaktig ti år etter første funnet i Norge. Den forvillede bestanden på kontinentet virker fremdeles å være i vekst, så en økning i funnfrekvens kan nok også forventes i Norge.

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (0, 55/68, 1 og 0)

1999 TROMS: Ad. ♂ Øvrevatnet, Storfjord 8.-9.5 (J. G. Kristiansen mfl.).

2011 NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Leksdalsvatnet, Verdal 6.5 (T. R. Østerås mfl.).

(Nord- og Sør-Amerika, med en betydelig redusert frittlevende bestand i England). Stivhaleanda nådde en topp i Norge på 1990-tallet. Siden den tid har en målrettet kampanje for å fjerne arten i Storbritannia gitt seg utslag i betraktelig redusert forekomst på vår side av Nordsjøen. Samme utvikling sees også i våre nærmeste naboland.

Funn i kategorien D

Funn av arter/individer hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Records in Category D. Every species or individual unless it is almost certainly a genuine vagrant (in which case it enters Cat. A), or almost certainly an escape from captivity (Cat. E).

Eskimogås *Chen rossii* (0, 1, 0 og 0)

2012 NORDLAND: Ad. Sandstrand, Sortland 1.-21.5* (F) (J. Bakken).

(Arktisk Canada; overvintrer hovedsakelig i vestre USA). Observasjonen dreier seg sannsyn-

Med sju funn av kornspurv *Emberiza calandra* ble 2011 det beste året for arten i Norge siden den forsvant som hekkefugl i mellomkrigsårene. Denne fuglen ble observert i Taravika, Karmøy (RO) 10.-11. mai 2011. Foto: Frank Steinkjellå.

Norge fikk sitt tredje funn av rosenbrysttykknebb *Pheucticus ludovicianus* i form av en voksen hann som ble observert i Engerdal (HE) i juni 2012. De to første funnene ble begge gjort på Utsira i 1977. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

ligvis om samme individ som også tidligere år er observert på trekk sammen med Svalbardbestanden av hvitkinngås *B. leucopsis*, og teller dermed ikke som et nytt funn.

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (0, 0, 0 og 1)

2012 AKERSHUS: Ad. Fornebu, Bærum og Østensjøvannet, Ås 9.6-15.9* (F) (J. B. Engdal, R. Zakariassen, E. Østlyngen mfl.).
OSLO: Ad. Nakkholmen, Middelalderparken og Frognerkilen 12.6-29.8* (F) (B. Ø. Bredesen, K. Bøhn mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer i Sørøst-Europa). Alle observasjonene listet over dreier seg om samme individ. Fuglen var ikke ringmerket, men var meget tam. Siden det ikke er mulig å si noe sikkert om dette individets opprinnelse plasseres funnet i kategori D.

Hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus* (0, 9/10, 1 og 0)

2011 ROGALAND: 2K+ ♀ Ergavatnet, Klepp 19.-25.8* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Nord-Amerika). Fuglen viste ingen åpenbare tegn til å stamme fra fangenskap, men dato gir ingen sterke fornemmelser av at anda skulle være spontan. Funnet plasseres derfor, i likhet med øvrige norske funn, i kategori D.

Mandsjuriastær *Sturnus sturninus* (0, 1, 0 og 0)

1985 AKERSHUS: 1K+ hunnfarget skutt Lillestrøm, Skedsmo 29.9* (F) (L. T. Høibråten).

(Ø Mongolia, SØ Russland samt NØ Kina; overvintrer i Sørøst-Asia). Funnet har tidligere vært plassert i kategori A, men har etter revurdering blitt flyttet til kategori D. Fuglen har tidligere vært omtalt som juvenil, men ved studier av de to tilgjengelige bildene av eksemplaret er det klart at det enten dreier seg om en voksen hunn eller en 1K hann med uvanlig langt fremskredet myting. Mandsjuriastær var kjent fra burfuglhandelen på 1980-tallet, og det er gjort en håndfull andre funn i Europa på 1980- og 90-tallet som alle er plassert i kategoriene D eller E. Eneste funn i

Vest-Palearktis som er plassert i kategori A er en 1K hann fra Nederland 5. oktober 2005. Lokalteten og omstendighetene rundt det norske funnet gir heller ikke noen sterke indikasjoner på at fuglen hadde kommet seg hit på egenhånd. NSKF har derfor vurdert det som mest riktig å flytte funnet til kategori D.

Blåtykknebb *Passerina caerulea* (0, 0, 1 og 0)

2011 VESTFOLD: 2K ♀ rm. Store Færder, Tjøme 10.7* (F) (S. Eide).

(USA og Mexico; overvintrer i Mellom-Amerika og på De karibiske øyene). Fuglen fra Store Færder blir den første i Norge etter at to tidligere funn ikke lenger er godkjent (det ene av disse er nå imidlertid godkjent som indigospurv *P. cyanea*). Blåtykknebb er i hovedsak en kortdistansetrekkfugl, og dermed ikke den mest forventede til å krysse Atlanterhavet på egenhånd. Arten er kjent fra burfuglhandelen i Europa, og det foreligger en rekke funn i kategoriene D og E i det øvrige Nord-Europa. En fjærprøve som ble samlet inn fra Færder-fuglen har blitt analysert med hensyn til stabile isotoper. Resultatet av denne analysen viser at fjæra vokste ut et sted i Nord-Europa, og ikke i Nord-Amerika. Det kan ikke utelukkes at fuglen hadde kommet over Atlanteren høsten i forveien og siden skiftet fjær i Europa, men i mangel på et etablert funnmønster i Europa finner NSKF det like sannsynlig at det er en fugl som har rømt fra fangenskap. Funnet plasseres derfor i kategori D.

Funn i kategorien E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Records in Category E (escapes from captivity).

Rustand *Tadorna ferruginea* (0, 6, 2 og 1)

2011 ØSTFOLD: Ad. ♀ Levernnes, Rakkestad 21.-30.11* (F) (P.O. Suther, M. Olsen mfl.).

VESTFOLD: Ad. ♀ Ilene & Presterødkilen, Tønsberg 30.7-1.10* (F) (A. W. Clarke, H. Meyer, A. Winnem mfl.).

FINNMARK: Ad. ♀ Altaelvmunningen, Alta 20.4* (F) (K. G. Uglebakken).

2012 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Gaustadvatnet, Melhus 28.4-12.5* (F) (*O. Heggøy, P. S. Ranke mfl.).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). Observasjonene fra Østfold og Vestfold i 2011 dreier seg om samme individ. Alle disse funnene dreier seg om fugler som med sikkerhet eller stor sannsynlighet har rømt fra fangenskap.

Gullfasan *Chrysolophus pictus* (0, 3, 1 og 0)

2011 BUSKERUD: 2K+ ♂ Krokstadelva, Nedre Eiker 27.8* (F) (H. J. Nilsen).

(Kina. Introduserte bestander flere steder på De britiske øyer). Fra og med 2012 skal ikke gullfasan rapporteres til NSKF.

Gulirisk *Serinus serinus* (0, 0, 1 og 0)

2011 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Grudavatnet, Klepp 16.-20.5* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nordvest-Afrika). Fuglen hadde en blå burfuglring på det ene beinet. Selv om den nok kan ha kommet seg til Norge på egenhånd er det ingen tvil om at den hadde en fortid i bur, og funnet blir dermed den første norske gulirirken på E-listen.

Hybrider

Hybrids

Hybrid amerikablesand *Anas americana* x **brunnakke** *A. penelope* (0, 6, 1 og 0)

2011 ROGALAND: Ad. ♂ Kvasheim & Håtangen, Hå 7.4-8.5* (F) (*M. Dagsland mfl.).

Hybrid amerikakrikkand *Anas carolinensis* x **krikkand** *A. crecca* (0, 9, 1 og -)

2011 NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Lånke & Notenet, Stjørdal 26.4 (*T. Reinsborg, B. Fuldseth, T. R. Østerås mfl.).

Hybrid rødfotand *Anas rubripes* x **stokkand** *A. platyrhynchos* (0, 2, 0 og 0)

2003 VESTFOLD: Ad. ♂ Presterødkilen, Tønsberg 19.-21.9* (F) (*A. Hangård mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 1K+ ♀ Røv, Solem og Hønnstad, Surnadal 7.10-9.11* (F) (*T. Ålbu mfl.).

2004 VESTFOLD: Ad. ♂ Presterødkilen, Tønsberg 26.8-12.9* (F) (*A. Hangård, F. Kræmer, T. Larsen, T. Nielsen mfl.). Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 27.-31.12* (F) (A. Hangård mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♀ Røv, Surnadal 3.-15.10 (T. Ålbu, N. Røv, Ø. Ålbu mfl.).

2005 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 1.1-19.2 og 27.-30.12* (F) (A. Hangård mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♀ Røv og Fiske, Surnadal 17.9-15.10* (F) (*T. Ålbu, L. Løfaldli, Ø. Ålbu mfl.).

2006 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes og Presterødkilen, Nøtterøy og Tønsberg 1.-9.4* (F) (A. Hangård mfl.). Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 27.-31.12* (F) (*S. Hylle, A. Hangård mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♀ Syltørene, Surnadal 3.-23.10 (*O. Bakken, T. O. Nordvik).

2007 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 1.1-5.3, Presterødkilen, Tønsberg 4.7-2.9 og Rosanes, Nøtterøy 23.-31.12* (F) (*S. Hylle, A. Hangård mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♀ Røv, Surnadal 23.9-19.10* (F) (T. Ålbu mfl.).

2008 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 1.1-15.2* (F) (S. Hylle, J. Langbråten, K. Toska mfl.). Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 4.11-31.12* (F) (A. W. Clarke, M. Helberg, A. Winnem mfl.).

2009 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes og Husøy, Nøtterøy og Tønsberg 1.-31.1* (F) (A. Hangård mfl.). Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 18.10-24.12* (F) (P. K. Slagsvold mfl.).

2010 VESTFOLD: Ad. ♂ div. lok. Tønsberg og

- Nøtterøy 14.1-31.12* (F) (S. Andersen, E. W. Christoffersen, A. Hangård, F. Hauge mfl.).
- 2011 VESTFOLD: Ad. ♂ Husøy, Presterødkilen & Tønsberg sentrum, Tønsberg 1.1-24.8* (F) (P. K. Slagsvold mfl.). Ad. ♂ Rosanes & Presterødkilen, Nøtterøy & Tønsberg 12.11-26.12* (F) (A. Hangård mfl.).
- 2012 BUSKERUD: Ad. ♂ Sætre, Hurum 21.-29.9* (F) (*S. Stuefløten, K. Johannessen, J. E. Nygård, O. Rygh, J. Villand mfl.). VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes, Presterødkilen og Husøy, Tønsberg og Nøtterøy 1.1-18.3* (F) (S. Andersen, P. K. Slagsvold mfl.). Ad. ♂ Rosanes og Husøy, Tønsberg & Nøtterøy 6.11-23.12* (F) (A. Elvestad, A. Hangård mfl.).

& Straumen, Farsund 1.1-4.2* (F) (*T. A. Olsen, V. Bunes mfl.).
 ROGALAND: Ad. ♂ Søylandsvatnet, Ergavatnet og Orrevatnet, Hå og Klepp 12.4-4.5* (F) (*M. Dagsland mfl.).

Fuglen fra Jæren er antatt å være samme individ som er observert her på våren i 2009 og 2010, og teller derfor ikke som et nytt funn.

Hybrid steppehauk *Circus macrourus* x myrhauk *C. cyaneus* (0, 0, 3 og 0)

- 2011 VESTFOLD: 1K Goksjø, Sandefjord 23.9* (F) (P. M. Løvlie).
 TELEMARK: 1K Jomfruland, Kragerø 14.9* (F) (*O. Nordsteien, A. F. Mæland mfl.).
 AUST-AGDER: 1K Løddesøl, Arendal 14.9* (F) (P. Buertange, S. Pedersen).

Alle observasjonene fra Vestfold i perioden 2003 til 2010 er tidligere publisert som «ren rød-fotand». Observasjonen fra Buskerud er den første fra det fylket, men var definitivt samme individ som i Vestfold. Selv om dette individet ikke viste noen hybridkarakterer verken på over- eller undersiden av vingen, viste den andre kjennetegn som ikke anses å være forenlig med en genetisk ren rødfotand. Det gjelder i særdeleshet detaljer i hodetegningene, slik som svakt definert overøystripe og et distinkt grønnskjær i fjærene, samt meget brede lysebrune bremmer på fjærene på undersiden. NSKF presiserer at det neppe er snakk om en førstegenerasjons-hybrid, men trolig heller en tilbakekrysning. Fuglen fra Møre og Romsdal har også tidligere vært ansett å være en tilbakekrysning med stokkand. Dette ståstedet er også opprettholdt etter revurderingen. Dette individet er tidligere publisert fra perioden 2003 til 2006, mens observasjonene fra 2007 ikke er publisert av NSKF.

Sammen med den store invasjonen av steppehauk høsten 2011 ble det også fotografert en håndfull fugler som viste noen avvikende karakterer. Dette dreide seg i første rekke om noe avvikende og feil vingeformel. Lignende fugler ble også sett i våre naboland (Forsman & Erterius 2012). Slike fugler var allerede kjent fra Finland (Forsman & Peltomäki 2007). Som en konsekvens av at steppehauken har utvidet sin utbredelse mot nordvest har hekkeområdene smeltet sammen med myrhaukens. At det produseres hybridavkom i kontaktsonen mellom to nærstående arter er et velkjent fenomen fra biologien. De viktigste karakterene å fokusere på hos en mistenkt hybrid er vingeformel, hodetegninger samt omfang av streking på undervinger og bryst.

Rettelser og tillegg

Corrections and amendments

Rettelser til Bentz (1979):

Ringand *Aythya collaris*

1976 SØR-TRØNDELAGE: Ad. ♂ Nidelva, Trondheim 7.2-24.4 (G. Bangjord mfl.).

Tidligere kun publisert som «mars».

Hybrid ringand *Aythya collaris* x toppand *A. fuligula* (0, 5, 1 og 0)

- 2011 VEST-AGDER: Ad. ♂ Hanangervann, Farsund 30.11-31.12* (F) (*T. A. Olsen, J. M. Abrahamsen mfl.).
 ROGALAND: Ad. ♂ Søylandsvatnet, Hå 10.4* (F) (E. Ween). Ad. ♂ Orrevatnet, Klepp 18.4* (F) (M. Eggen).
- 2012 VEST-AGDER: Ad. ♂ Hanangervann

En hybrid rødfotand *Anas rubripes* x stokkand *A. platyrhynchos* (t.h.) ved Husøy Brygge, Husøy, Tønsberg (VF) 7. januar 2011. Fuglen er sammen med et stokkand-par (t.v.), og oppholdt seg i Vestfold i perioden 2003-2012, samt i Buskerud i 2012. Foto: Andrew W. Clarke.

Tillegg til Ree (1980):

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1979 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Vikhammer, Malvik 6.1-4.3 (D. O. Bollingmo).

Samme individ som tidligere publisert fra Stjørdal, Nord-Trøndelag 5. april til 14. juni samme år.

Tillegg til Michaelsen (1985):

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1979 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Værebukta, Trondheim 31.12 (D. O. Bollingmo).

NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Vikaleiret, Frosta 14.9-1.10 (R. Pettersen).

1980 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Værebukta, Trondheim 1.1-9.3 (D. O. Bollingmo).
Ad. ♂ Malvikbukta, Malvik 12.3 (R. Pettersen).

Tidligere kun publisert fra Nord-Trøndelag som medio/ultimo september 1979.

Tillegg til Clarke (1992):

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1981 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Vikhammer, Malvik 20.2 (J. Nilsson).

1983 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Saksvikbukta, Malvik 26.2-5.3 (P. I. Værnesbranden mfl.).

Samme individ som tidligere publisert fra Tautra, Nord-Trøndelag 16. april 1981 og 7. mai 1983.

Tillegg til Bentz (1988):

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1983 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Leangenbukta og Værebukta, Trondheim 7.-26.12 (G. Bangjord, D. O. Bollingmo).

1986 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Hundhamaren, Saksvikbukta og Grilstadfjæra, Trondheim 5.1-8.3 (E. Sæter mfl.).

Samme individ som tidligere publisert fra Malvik 17. og 23. november 1983 og 18. januar til 16. februar 1986.

Tillegg til Jensen & Mjøs (1998):

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*

1995 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Litlvatnet, Agdenes 12.-15.5 (A. Espelien mfl.).

Tidligere kun publisert til 14. mai.

Rosenstær *Pastor roseus*

1995 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Sætervik, Osen 17.5-7.7* (F) (P. Buertange mfl.).

Tidligere kun publisert til 2. juli.

Tillegg til Høyland mfl. (2001):

Amerikakrikkand *Anas carolinensis*

1997 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Flønes, Selbu 19.-21.5 (J. Sandvik mfl.).

Tidligere kun publisert til 20. mai.

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1998 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Hoøya, Ørland 4.-12.7 (M. Vang mfl.).

Tidligere kun publisert for 4. juli.

Alaskasnipe *Calidris melanotos*

1997 SØR-TRØNDELAG: Ad. Flønes, Selbu 19.-21.5* (F) (J. Sandvik mfl.).

Tidligere kun publisert til 20. mai.

Tillegg til Mjøs & Solbakken (2001):

Kaneland *Anas cyanoptera*

2000 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Holtvatna, Midtre Gauldal 28.4-1.5* (F,V) (Ø. Soelberg mfl.).

Tidligere kun publisert fra 29. april til 1. mai.

Damsnipe *Tringa stagnatilis*

1999 SØR-TRØNDELAG: 1K Gaulosen, Melhus 24.8-7.9* (V) (T. A. Olsen mfl.).

Tidligere kun publisert til 4. september.

Tillegg til Solbakken mfl. (2003):

Islandsand *Bucephala islandica*

1991 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Buvika, Skaun 1.1-23.4 (E. Sæter mfl.).

1992 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Buvika, Skaun 16.10-31.12 (E. Sæter mfl.).

Tidligere kun publisert fra 1. januar til 21. april 1991 og 17. oktober og ut året 1992.

Egretthege *Egretta alba*

2001 SØR-TRØNDELAG: 2K+ Eidsvatnet og Eidsbukta, Bjugn og Hovsfjæra, Ørland 24.5 (H. E. Ring mfl.).

Tidligere kun publisert fra Bjugn kommune.

Sibirlo *Pluvialis fulva*

2001 FINNMARK: 2K+ Saltjern, Vadsø 18.-20.6* (F) (*H. Heggland mfl.).

Tidligere kun publisert for 18. juni.

Tillegg til Mjøsnes mfl. (2005):

Egretthege *Egretta alba*

2003 SØR-TRØNDELAG: 2K+ Titran, Frøya 25.-26.5* (F) (E. Nordskog mfl.).

Tidligere kun publisert for 26. mai.

Tillegg til Olsen & Mjøsnes (2009):

Amerikablesand *Anas americana*

2007 FINNMARK: 3K+ ♂ Varangerbotn, Nes-seby 2.-3.6* (F,V) (J. Betleja, B. Gábor mfl.).

Utvidelse av periode og korrigering av alder.

Rettelser til Olsen mfl. (2010):

Bieter *Merops apiaster*

2008 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Nerland, Fræna 7.5* (F) (T. H. Hansen).

Tidligere publisert med feil dato.

Rettelser til Olsen (2014):

Tereksnipe *Xenus cinereus*

2009 NORDLAND: Ad. Engasjyen, Rana 19.5* (F) (*P. O. Syvertsen, A. Engås, A. I. Olsen mfl.).

Fuglen ble kun observert 19. mai, ikke påfølgende dager som publisert i NSKF-rapporten for 2009 og 2010.

Dvergterne *Sternula albifrons*

2010 ROGALAND: 2 ad. Nærlandsstranda, Hå 28.5* (F) (*A. Espelien, *H. Hveding mfl.).

Tidligere publisert med feil hovedobservatør.

Henlagte saker

Shelved records

Myrsnipe *Calidris alpina*

Individer som viste karakterene til underarten *arctica*

2012 ROGALAND: 2K+ Revtangen, Klepp 19.5* (F).

«Østlig» gulerle *Motacilla flava* ssp.

2011 HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 2.10* (F).

Sitronerle *Motacilla citreola* x gulerle *M. flava*

2011 ROGALAND: 1K rm. Ergavatnet, Klepp 16.8* (F).

Varsler *Lanius excubitor*

Individer som viste karakterene til underarten *homeyeri*

2011 ØSTFOLD: 1K+ rm. Østli, Halden 27.12* (F).

Fuglen viste karakterer som til en stor grad sammenfaller med den sørøstlige underarten *homeyeri*. Imidlertid har det vist seg at slike fugler forekommer i hekkebestander betraktelig nærmere Norge enn det som er angitt å være utbredelsen til *homeyeri*. Selv hekkefugler i Skandinavia kan fremvise karakterer som ligger svært

nær opptil utseende til fuglen fra Halden. Identifikasjon av denne underarten har blitt diskutert sammen med sjeldenhetskomiteene i de øvrige nordiske landene, og konklusjonen er at det inntil videre ikke er mulig å bestemme *homeyeri* sikkert utenfor det angitte utbredelsesområdet.

Utilstrekkelig dokumenterte saker

List of records not proven

Listen over ikke godkjente saker omfatter observasjoner som ikke anses å være tilstrekkelig dokumentert for innlemmelse i den norske funnoversikten. I det store flertallet av tilfeller omfatter dette saker der beskrivelse og/eller dokumentasjon ikke er tilstrekkelig detaljert for å utelukke eventuelle forvekslingsarter. I de tilfellene der komiteen føler seg sikker på at den opprinnelige identifikasjon er feilaktig, er dette kommentert.

Amerikablesand *Anas americana*

2005 HORDALAND: Ad. ♂ Herdla, Askøy 2.10.

2009 OPPLAND: 1K+ Valtjernstølan, Nord-Aurdal 20.9.

Funnet fra 2005 har tidligere vært godkjent, men har etter revurdering fått endret kjennelse til utilstrekkelig dokumentert.

Gulkinnand *Anas formosa*

1983 SVALBARD: Ad. ♂ funnet død Ny-London, Spitsbergen 9.6* (skinn).

Nærmere studier av skinnet viser at eksemplaret er en hybrid mellom stjertand *A. acuta* og trolig amerikakrikkand *A. carolinensis*. Sistnevnte art kan imidlertid ikke fastslås med sikkerhet kun ut fra studier av skinnet, og NSKF har derfor ikke godkjent eksemplaret som denne hybridkombinasjonen.

Rødfotand *Anas rubripes*

1981 NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Hofstad, Hegra, Stjørdal 12.4.

Dette funnet har tidligere vært godkjent som landets første av arten, men etter revurdering av samtlige funn anses det ikke lenger for å være tilstrekkelig dokumentert. Beskrivelsen av fuglen utelukker på ingen måte rødfotand, men NSKF har vurdert den til å være for lite detaljert spesielt med hensyn til detaljer i hode- og vingetegning til at funnet kan bli stående som Norges første av arten.

Knoppsjorre *Melanitta deglandi*

Individer som viste karakterene til underarten *stejnegeri*

2012 ROGALAND: 2K ♂ Hodnesanden, Klepp 14.7.

Svartbrynlatross *Thalassarche melanophris*

2012 VEST-AGDER: 4K Havika, Farsund 16.10.

ROGALAND: Subad. NØ av Utsira, Utsira 29.9.

Gulneblire *Calonectris diomedea*

2012 VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 16.9.

Storlire *Puffinus gravis*

2007 ROGALAND: 1K+ Revesvingen, Klepp 14.9.

Makaronesialire *Puffinus baroli*

1998 VESTFOLD: 1K+ Ravn, Larvik 15.7.

2006 VESTFOLD: 1K+ Karlsruvika, Tønsberg 21.6.

2010 VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 6.7.

Funnene fra Vestfold i 1998 og 2006 har tidligere vært godkjent som de eneste i Norge, men har etter revurdering fått endret kjennelse til utilstrekkelig dokumentert. Arten strykes dermed fra Norgeslisten.

Stork *Ciconia ciconia*

2012 ROGALAND: 2K+ Søylandsvatnet, Hå 24.4.

Svartglente *Milvus migrans*

2009 VEST-AGDER: 2K+ Sangvik, Søgne 24.5.

2011 OPPLAND: 2K+ Vistemyre, Vestre Slidre 16.7.

VESTFOLD: 2K+ Store Færder, Tjøme 5.5.

VEST-AGDER: 2K+ Ytre Lona, Kvinesdal 10.5.

NORDLAND: 2K+ Lyngvær, Røstlandet, Røst 22.4* (F).

FINNMARK: 2K+ Kiby, Vadsø 16.5.

2012 VESTFOLD: 2K+ Napperødtjerna, Sandefjord 3.6.

AUST-AGDER: 1K+ Tjore, Grimstad 7.10.

VEST-AGDER: Ad. Råstad, Farsund 19.5.

NORDLAND: 2K+ Låvongsdalen, Leirfjord 6.5.

Bilder av fuglen fra Røst i 2011 viser en havørn *Haliaeetus albicilla*.

Steppehauk *Circus macrourus*

2011 HEDMARK: 1K Korperud, Kongsvinger 13.10.

NORDLAND: 1K Husøy, Træna 28.8.

2012 FINNMARK: 2K ♂ Svartnes, Vardø 30.6.

Enghauk *Circus pygargus*

2012 VEST-AGDER: 2K ♂ Havika, Farsund 28.7.

«**Stenghauk**» *Circus macrourus/pygargus*

2012 ROGALAND: 2K+ Reve, Klepp 16.5.

NORD-TRØNDELAG: 2K+ Tautra, Frosta 15.6.

Ørnvåk *Buteo rufinus*

1986 VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Horten 6.9.

Observatørene av dette tidligere førstefunnet for landet har meddelt at de ønsket å trekke beskrivelsen av denne fuglen pga. forvekslingsmulighet med musvåk *B. buteo*. NSKF anser dermed ikke dette funnet for tilstrekkelig dokumentert lenger, og det strykes derfor fra den norske funnlisten.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

1997 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Midthassel, Farsund 17.5.

Alaskasnipe *Calidris melanotos*

2009 NORDLAND: Ad. Hernyken, Røst 26.7.

Rustsnipe *Tryngites subruficollis*

2012 FINNMARK: 2K+ Smelror, Vardø 23.6.

Tereksnipe *Xenus cinereus*

2012 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Buvika, Skaun 13.5.

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus*

2011 ROGALAND: 2K Orreosen, Klepp 5.6.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

2011 NORD-TRØNDELAGE: 2K Storleiret, Frosta 9.-25.4.

2012 ROGALAND: Ad. Harvalandsvatnet, Sola 15.4.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea*

2012 ØSTFOLD: Ad. Mølodden, Vesterøy, Hvaler 23.11.

Ismåke *Pagophila eburnea*

2011 ØSTFOLD: Ad. Brentetangen, Moss 27.12.

Sabinemåke *Xema sabini*

1997 TROMS: 2 ad. Nordkjosbotn, Balsfjord 21.5.

Rovterne *Hydroprogne caspia*

2012 NORD-TRØNDELAGE: 11 ad. Leksdalsvatnet, Steinkjer 25.7.

Dvergterne *Sternula albifrons*

2011 HORDALAND: Ad Vikjo, Kvinnherad 1.9.

2012 VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 15.8.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus*

2011 NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 21.7.

Gråseiler *Apus pallidus*

1984 VESTFOLD: 1K+ Mølen, Larvik 2.10.

1986 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 24.5.

2005 VEST-AGDER: 2 1K+ Kviljo, Farsund 5.11.

2011 TELEMARK: 1K+ Kurdøla, Kragerø 3.11.

2012 FINNMARK: 1K+ Inga, Ingøy, Måsøy 31.8.

Funnene fra 1984, 1986 og 2005 har tidligere vært godkjent, men har etter revurdering fått endret kjennelse til utilstrekkelig dokumentert. Se nærmere omtale av revurderingsprosessen lenger frem i rapporten.

Skorsteinsseiler *Chaetura pelagica*

2000 SOGN OG FJORDANE: 2K+ Lærdal, Lærdal 25.5.

Funnet har tidligere vært godkjent som det eneste i Norge (og eneste vårfunn i Vestpalearktis), men har etter revurdering fått endret kjennelse til utilstrekkelig dokumentert. Arten strykes dermed fra Norgeslisten.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*

2011 OPPLAND: 2K+ Valtjernstølan, Nord-Aurdal 2.8* (F).

Bildet viser en gråsisik *Carduelis flammea*.

Markpiplerke *Anthus campestris*

2009 VESTFOLD: 1K+ Borrevannet, Horten 10.8.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni*

2011 NORDLAND: 1K+ Laukvik havn, Vågan 26.9.

2012 SØR-TRØNDELAGE: 1K+ Mausundvær, Frøya 5.10.

Gulerle *Motacilla flava*

Individer som viste karakterene til underarten *feldegg*

2011 ROGALAND: 2K+ ♂ Taravika, Karmøy 14.5-1.6* (F).

Sitronerle *Motacilla citreola*

2004 SØR-TRØNDELAGE: 1K Rosøya, Halten, Frøya 30.9.

2011 ROGALAND: 1K Ergavatnet, Klepp 15.9. NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 17.9.

Sibir-/svartstrupejernspurv *Prunella montanella/atrogularis*

1992 VEST-AGDER: 1K+ Elkem aluminium, Farsund 5.10.

Funnet har tidligere vært godkjent, men har etter revurdering fått endret kjennelse til utilstrekkelig dokumentert.

Blåstrupe *Luscinia svecica*

Individer som viste karakterene til underarten *cyanecula*

1905 FINNMARK: 1K ♂ innsamlet Øvre Pas-

vik, Sør-Varanger 27.8* (F).

- 1957 AKERSHUS: 2K+ ♂ funnet død Nesodden, Nesodden 5.6.
1967 BUSKERUD: 2K+ ♂ rm. Ål, Hallingdal 12.5.
1968 BUSKERUD: 2K+ ♂ Ål, Hallingdal 19.5.
1988 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Ådneram, Sirdal 14.5.

Tidligere godkjente/publiserte funn som etter revurdering av alle funn av «sørlig blåstrupe» ikke lenger anses som tilstrekkelig dokumentert for inkludering på den norske funnlisten. Se nærmere omtale av revurderingsprosessen lenger frem i rapporten.

Asiasvartstrupe *Saxicola maurus*

- 1994 FINNMARK: 2K+ ♂ Mortensnes, Nesseby 12.-15.7.
1998 FINNMARK: 2K+ ♂ Hamningberg, Båtsfjord 19.5.
2004 HEDMARK: 2K+ ♂ Granlund, Våler 9.5.

Tidligere godkjente funn som etter revurdering av alle vår- og sommerfunn av hanner ikke lenger anses som tilstrekkelig dokumentert for inkludering på den norske funnlisten. Se nærmere omtale av revurderingsprosessen lenger frem i rapporten.

Steintrost *Monticola saxatilis*

- 2011 BUSKERUD: 2K+ ♂ Rundenuttjørnan, Hol 27.7.

Gulltrost *Zoothera dauma*

- 1979 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 2.6.
1988 TELEMARK: 1K+ Jomfruland, Kragerø 28.10.
1996 HORDALAND: 1K+ Nordnes, Bergen 26.10.
2012 VESTFOLD: 1K+ Mølen, Larvik 20.10.

De tre første funnene har tidligere vært godkjente, men etter revurdering av alle norske funn av arten anses ingen av disse lenger for å være tilstrekkelig dokumentert for inkludering på den norske funnlisten.

Sibirtrost *Geokichla sibirica*

- 2011 NORDLAND: 1K+ ♂ Levang, Leirfjord 6.10.

Gull-/sibirtrost *Zoothera dauma* / *Geokichla sibirica*

- 1985 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 11.5.
1985 VEST-AGDER: 1K+ Kvarenes, Kristiansand 15.10.
1989 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Gaustadvågen, Eide 5.2.

Funnene har tidligere vært godkjente, men etter revurdering av alle udokumenterte funn av gulltrost og ubestemt gull-/sibirtrost anses ikke disse funnene lenger å være tilstrekkelig dokumentert for inkludering på den norske funnlisten.

Sumpsanger *Locustella luscinioides*

- 2011 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Slevdalsvann, Farsund 28.6.

Elvesanger *Locustella fluviatilis*

- 2012 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Mjær, Nes, Enebakk 27.5.

Vannsanger *Acrocephalus paludicola*

- 1977 OPPLAND: 2K+ ♂ sy. Venabu, Ringebu 16.6.

Funnet har tidligere vært godkjent, men har etter revurdering fått endret kjennelse til utilstrekkelig dokumentert.

Åkersanger *Acrocephalus agricola*

- 2011 ROGALAND: 1K+ Erga, Klepp 21.9.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*

- 2007 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Skisaker, Klåstadkilen, Larvik 9.7.
2011 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Tajet, Nittedal 26.6.

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans*

- 2011 HORDALAND: 2K+ ♂ Åkervikåsen, Stord 21.6.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

- 2011 TROMS: 2K+ ♂ sy. Kaperdalen, Tranøy 21.-22.6* (F)

Bilder viser at fuglen var Norges første sommerfunn av gulbrynsanger *Ph. inornatus*.

Ospesanger *Phylloscopus plumbeitarsus*

1994 HORDALAND: 1K+ Rongsneset, Fedje 9.10.

Revurdering av tidligere ikke godkjent funn, kjennelsen opprettholdes.

Rosenstær *Pastor roseus*

2011 VEST-AGDER: 1K Nordhassel, Farsund 30.10.

Gulirisk *Serinus serinus*

2011 AKERSHUS: 2K+ Lommedalen, Bærum 18.6.
VEST-AGDER: 2K+ Baneheia, Kristiansand 25.4.

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterene til underarten *rostrata*

2011 NORDLAND: 1K+ Øyran, Røstlandet, Røst 9.10.

2012 NORDLAND: 3 1K+ Meland, Røstlandet, Røst 23.9. 10 1K+ Meland, Røstlandet, Røst 27.9.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*

2012 VEST-AGDER: 1K+ ♂ Nordhasselvika, Farsund 29.11.

Rustspurv *Emberiza caesia*

2011 MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy 29.9-6.10* (F).

En mye omdiskutert fugl, men etter konsultasjon med utenlandsk ekspertise konkluderes det med at bildene viser en hortulan *E. hortulana*.

Summary

This is the combined 36th and 37th annual report from the Norwegian rare birds committee (Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)). The majority of records treated here are from 2011 and 2012, but nearly 100 older records are also included. NSKF follow advises given by the Taxonomic Advisory Committee (TAC) of the Association of European Records and Rarities Committees (AERC) on issues concerning taxonomy and nomenclature. The systematic list of accepted re-

ords is set out in the following system: (1) The bird's Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (2, 30/32, 1 og 2), refers respectively to the (i) total number of records/total number of individuals up to and including 1974, (ii) total number of records/total number of individuals from 1975 (the foundation year of NSKF), except (iii) records/individuals in 2011 and 2012, (4) any breeding, (5) year, (6) county, (7) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and sometimes circumstances («rm.» means that the bird was ringed, «sy.» indicates a singing male), (8) site and municipality, (9) date, (10) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video-recorded, L = tape-recorded, DNA = DNA-analysed, SAT = satellite-tracked), (11) observers' names in brackets, main observer(s) is specified first and emphasized with *, (12) roughly gives the species' distribution and (13) comments concerning the records.

Species new to the Norwegian list

Six new species were accepted for the Norwegian Category A list from 2011 and 2012. The new species from 2011 were: White-winged Scoter *Melanitta deglandi* of the Siberian subspecies *stjinegeri* from Persfjorden, Vardø, Finnmark 21st to 22nd June, Glaucous-winged Gull *Larus glaucescens* from Kiberg and Vardø harbour, Vardø, Finnmark 4th to 27th July, Crag Martin *Ptyonoprogne rupestris* from Hernar, Øygarden, Hordaland 5th to 7th May, Siberian Accentor *Prunella montanella* ringed on Utsira, Rogaland on the somewhat surprising date of 6th August and Grey-necked Bunting *Emberiza buchanani* from Vågsvoll, Farsund, Vest-Agder 10th to 19th August. The autumn of 2011 also produced Norway's three first Pallid x Hen Harrier *Circus macrourus* x *C. cyaneus* hybrids from Vestfold, Telemark and Aust-Agder counties. A Blue Grosbeak *Passerina caerulea* ringed on Store Færder, Tjøme, Vestfold on 10th July was also the first record in Norway; this record was however placed in Category D, partly supported by stable isotope analysis. Finally, Norway's first confirmed breeding of Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* was recorded from Kjerringneset, Sør-Varanger, Finnmark in June.

The only new addition from 2012 was an adult Sandhill Crane *Grus canadensis* seen at Grønningsbukta and Stadsbygd, Rissa, Sør-Trøndelag from 31st May to 5th June.

Following ongoing reassessments Macaronesian Shearwater *Puffinus baroli* and Chimney Swift *Chaetura pelagica* have been removed from the Norwegian list as all previously accepted records are now considered not proven. The same

apply to the only previously accepted record of an unidentified Siberian/Black-throated Accentor *P. atrogularis*. Furthermore, Norway's only record of Daurian Starling *Sturnus sturninus* has been moved from Category A to D. Baikal Teal *Anas formosa* has been moved in the opposite direction, from D to A. Following these changes the Norwegian list (Cat. A-C) stands at 491 species by the end of 2012.

In addition to the species mentioned above, NSKF have also completed the reassessment of the following species: Black Duck *A. rubripes*, Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, Pallid Swift *Apus pallidus*, White-spotted Bluethroat *Luscinia svecica cyaneocula*, spring- and summer records of male Siberian Stonechat *Saxicola maurus*, White's Thrush *Zoothera dauma* and Two-barred Greenish Warbler *Phylloscopus plumbeitarsus*. Some (dubious) records of other species have also been reassessed and are published here. NSKF is still working with reassessments of several other species, including Subalpine Warbler *Sylvia cantillans* and Buff-bellied Pipit *Anthus rubescens*.

General trends

Record numbers for Norway of the following species were recorded during 2011 (number of records in brackets): Great White Egret *Egretta alba* (23), Pallid Harrier (36), Montagu's Harrier *C. pygargus* (11), Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes* (3), Mediterranean Gull *L. melanocephalus* (10/11), Bee-eater *Merops apiaster* (9), Greater Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla* (9), Red-rumped Swallow *Cecropis daurica* (8), Olive-backed Pipit *A. hodgsoni* (25/32), Citrine Wagtail *Motacilla citreola* (16/18), Black-throated Thrush *Turdus atrogularis* (3), River Warbler *Locustella fluviatilis* (12), Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum* (24/26) and Serin *Serinus serinus* (9). In 2012 record numbers were recorded for the following species: Black Kite *Milvus migrans* (13), Mediterranean Gull (11), Iceland Gull *L. glaucoides kumlieni* (7), Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica* (3), Oriental Turtle Dove *Streptopelia orientalis* (3), Buff-bellied Pipit (3) and Lesser Grey Shrike *L. minor* (4).

Also published for the first time here (species with fewer than ten previous records) are the 1st and 8th Egyptian Goose *Aloochen aegyptiaca*, 2nd Baikal Teal, 7th and 8th Blue-winged Teal *A. discors*, 9th Ferruginous Duck *Aythya nyroca*, 5th and 6th Lesser Scaup *A. affinis*, 5th Spectacled Eider *Somateria fischeri*, 9th and 10th Harlequin Duck *Histrionicus histrionicus*, 5th Pied-billed Grebe *Podilymbus podiceps*, 4th Cattle Egret *Bubulcus ibis*, 8th Purple Heron *Ardea purpurea*, 4th Egyptian Vulture *Neophron percnopterus*, 2nd

and 3rd Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, 2nd and 3rd Spotted Eagle *Aquila clanga*, 2nd Semipalmated Plover *Charadrius semipalmatus*, 5th and 6th Greater Sand Plover *Ch. leschenaultii*, 4th Caspian Plover *Ch. asiaticus*, 8th and 9th Semipalmated Sandpiper *Calidris pusilla*, 4th Red-necked Stint *C. ruficollis*, 8th Sharp-tailed Sandpiper *C. acuminata*, 4th Stilt Sandpiper *C. himantopus*, 6th Wilson's Phalarope *Phalaropus tricolor*, 10th Franklin's Gull *L. pipixcan*, 9th-11th Gull-billed Tern, 5th Pallid Swift, 10th Blyth's Pipit *A. godlewskii*, 5th-7th Buff-bellied Pipit, 3rd Eastern Black Redstart *Phoenicurus ochruros phoenicuroides* group, 2nd Caspian Stonechat *S. m. variegatus*, 6th and 7th Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, 4th Rock Thrush *Monticola saxatilis*, 8th Siberian Thrush *Geokichla sibirica*, 5th-7th Sykes's Warbler *Iduna rama*, 3rd-5th Eastern Olivaceous Warbler *I. pallida*, 3rd Sardinian Warbler *S. melanocephala*, 5th and 6th Western Bonelli's Warbler *Ph. bonelli* and 3rd Rose-breasted Grosbeak *Pheucticus ludovicianus*.

Following a marked increase in records the following species are no longer sought by NSKF after 2011: Green-winged Teal *A. carolinensis*, Great White Egret, Citrine Wagtail, Blyth's Reed Warbler and Rose-coloured Starling *Pastor roseus*.

Litteratur

Generelle referanser

For henvisninger til forekomst av sjeldne arter i Sverige, Danmark, Finland og Storbritannia henvises det til de offisielle nettsidene for sjeldenhetskomiteene i de aktuelle landene. For å unngå for mange gjentakelser er disse referansene ikke angitt hver gang. Disse generelle referansene er:

Sverige, Raritetskommittén (Rk):
www.sofnet.org/rk/raritetskatalogen

Danmark, Sjældenhedsudvalget (SU):
www.netfugl.dk/dklist.php

Finland, Suomen Rariteettikomitea (RK):
www.birdlife.fi/havainnot/rk/rk-kokodata.shtml

Storbritannia, British Birds Rarities Committee (BBRC):
www.bbrc.org.uk/main-information/statistics

For en komplett liste med referanser til tidligere publikasjoner fra NSKF henvises det til våre

nettsider: www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/rapporter.php. Samtlige godkjente funn av arter med mindre enn 50 funn i Norge er lagt ut på www.artsobservasjoner.no.

Øvrige referanser

- Bell, J. 2012. Klippesvale *Ptyonoprogne rupestris* – en ny art for Norge. *FeltOrnitologen* 10: 8-10.
- Bentz, P.-G. 1979. Rapport fra NNSK's virksomhet 1978. *Vår Fuglefauna* 2: 171-175.
- Bentz, P.-G. 1988. Sjeldne fugler i Norge i 1986. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 11: 87-95.
- Birkeland, G. 2012. Rødbrysta gull og spurverock'n'roll på Lista-lista. *FeltOrnitologen* 10: 25-28.
- Brødreskift, A. 2014. Historien om oppdagelsen av kanadatrane på Stadsbygd. *FeltOrnitologen* 11/12: 7-8.
- Clarke, A. W. 1992. Sjeldne fugler i Norge i 1990. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Vår Fuglefauna* 15: 139-155.
- Eggen, M. 2012a. Ringnebbdykkeren i Kattaland. *FeltOrnitologen* 10: 6.
- Eggen, M. 2012b. Nedfallsdager på Lista. *FeltOrnitologen* 10: 12-14.
- Forsman, D. & Erterius, D. 2012. Pallid Harriers in northwest Europe and the identification of presumed Pallid x Hen Harrier hybrids. *Birding World* 25: 68-75.
- Forsman, D. & Peltomäki, J. 2007. Hybrids between Pallid and Hen Harriers - A new headache of birders? *Alula* 13: 178-182.
- Fox, A. D., Christensen, T. K., Bearhop, S., & Newton, J. 2007. Using stable isotope analysis of multiple feather tracts to identify moulting provenance of vagrant birds: a case study of Baikal Teal *Anas formosa* in Denmark. *Ibis* 149: 622-625.
- Haftorn, S. 1971. *Norges Fugler*. Universitetsforlaget, Oslo. 862 s.
- Harrop, A. H. J. & McGowan, R. Y. 2009. Britain's first Baikal Teal. *British Birds* 102: 691-696.
- Hellström, M. & Wærn, M. 2011. Field identification and ageing of Siberian Stonechats in spring and summer. *British Birds* 104: 236-254.
- Høyland, B. O., Heggland, H. & Mjøs, A. T. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1997 og 1998. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). Fugleårene 1997 & 1998. *Vår Fuglefauna suppl.* nr. 4: 4-31.
- Jensen, T. & Mjøs, A. T. 1998. Sjeldne fugler i Norge i 1995. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). Fugleåret 1995. *Vår Fuglefauna suppl.* nr. 2: 4-25.
- Larsen, B. H. 2009. Svarthalsdykker er i ferd med å etablere seg i Oppland. *Vår Fuglefauna* 32: 122-126.
- Larsson, H. 2012. Från 20 till blott 8 godkända fynd. *Vår Fågelvärld* 5/2012: 52-55.
- Larsson, H. & Wallin, M. 2012. Lär dig skilja på seglarna i fålt. *Vår Fågelvärld* 5/2012: 40-51.
- Michaelsen, J. 1985. Sjeldne fugler i Norge i 1981. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 8: 49-52.
- Mikkola, H. & Rajasärkkä, A. 2014. The Red-flanked Bluetail in Europe: Range expansion and population trends. *British Birds* 107: 561-566.
- Mjølunes, K. R., Bunes, V. & Solbakken, K. Aa. 2005. Sjeldne fugler i Norge i 2003. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 28: 4-50.
- Mjøs, A. T. 2002. Revurdering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. *Ornis Norvegica* 25: 64-92.
- Mjøs, A. T. & Solbakken, K. Aa. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1999 og 2000. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 24: 3-59.
- Nielsen, H. H. 2012. Gråvingemåke – en finnerhistorie. *FeltOrnitologen* 10: 19-21.
- Olsen, T. A. 2012. Den som leter... *FeltOrnitologen* 10: 16-17.
- Olsen, T. A. 2014. Sjeldne fugler i Norge i 2009 og 2010. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Fugleårene 2009-2010*: 4-87.
- Olsen, T. A. & Mjølunes, K. R. 2009. Sjeldne fugler i Norge i 2007. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 32: 4-41.
- Olsen, T. A. & Bunes, V., Egeland, Ø., Gullberg, A., Mjølunes, K. R. & Tveit, B. O. 2010. Sjeldne fugler i Norge i 2008. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 33: 4-48.
- Ree, V. 1980: Rapport fra NSKFs virksomhet 1979. *Vår Fuglefauna* 3: 245-278.
- Soglo, E. & Mehlum, F. 1984. Gulkinand for første gang på Svalbard. *Vår Fuglefauna* 7: 34.
- Solbakken, K. Aa., Gullberg, A. & Mjøs, A. T. 2003. Sjeldne fugler i Norge i 2001. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 26: 4-47.
- Svensson, L. 2013a. A taxonomic revision of the Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*. *Bulletin British Ornithologist Club* 133: 240-248.
- Svensson, L. 2013b. Subalpine Warbler variation and taxonomy. *British Birds* 106: 651-668.
- Votier, S. C., Bowen, G. J. & Newton, J. 2009. Stable-hydrogen isotope analyses suggest natural vagrancy of Baikal Teal to Britain. *British Birds* 102: 697-699.
- Ween, E. 2012. Kan en forutse en slik dag som 10. mai 2011 på Lista? *FeltOrnitologen* 10: 49-50.